

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Nalinginnaasumik oqaaseqaatit1. Inatsisissatut siunnersuutip tunuliaqutaa

Siunnersuut manna saqqummiunneqarpoq Naalakkersuisut sulisut il.il. meeqqanik pinerliisimannginnerannik uppernarsaatit pillugit inatsisissamik saqqummeeqqullugit Inatsisartut aalajangiinerat tunngavigalugu. Aalajangiinissamik siunnersuut Inatsisartut 2007-mi upernaakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqarpoq, UPA2007/139-tut aappassaaneerneqarlunilu 2007-imi Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni oqaluuserisani UKA2007/23-ulluni. Tamatuma saniatigut Inatsisartut siusinnerusukkut apeqqut isummerfigisimavaat oqaluuserisani UKA2004/66-ip 2005/10-tut aappassaaneerneqartup oqallisigineranut atatillugu, tassani piumasarineqarmat meeqqanik inuusuttunillu suliaqartut atorfinitsinnerinut atatillugu pinerluuteqarsimasut Nalunaarsorsimaffiannit uppernarsaammik piniartoqartassasoq. Tassunga atatillugu oqaatigineqarpoq meeqqanik kinguaassiuutitigut innarliisarnert atornerluinerillu akiorniarlugit annertunerusumik suliniuteqartoqassasoq, tamannalu inatsisiliornikkut pissasoq.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq meeqqanik inuusuttunillu suliaqartunik atorfinitsitsisartut ullumikkut meeqqanik inuusuttunillu innarliisimanermut atatillugu eqqartuussaasimasinnaanerit pillugit paasissutissanik piniarnissaminnut periarfissaqareermata, meeqqanik inuusuttunillu suliaqartussanik atorfinitsitsilernerminni eqqartuussaasimannginnermut uppernarsaammik piumasaqarsinnaagamik. Taamaattoq tamatumunnga periarfissaq naammaginartumik atorneqanngilaq, tamatumalu inatsisitigut pisussaaffiliinissaq taperserpaa. Ilutigisaanik oqaatigineqassaaq pillagaasimannginnermik uppernarsaammiittarmata paasissutissat arlallit, meeqqanik inuusuttunillu suliaqarnissamut atatillugu naapertuutinngitsutut isigisariaqartut, tassami pinerlussimannginnermik uppernarsaammut aammattaaq ilaasinnaammata assersuutigalugu akileraartarnermut akitsuusiisarnermullu inatsisinik, imigassartorsimalluni biileqqusaannginnermik il.il. unioqqutitsinerit.

UKA2007/23-p aamma UPA2007/139-p oqallisigineranni kissaatigineqarpoq Kalaallit Nunaanni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatit, Danmarkimi sulisunik il.il. atorfinitsitsinermi meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatit pillugit inatsisip atuuttup assinganik, inatsisiliunneqassasut. Inatsisit atuuttut pineqartut, pisortat namminersortulluunniit inunnik toqqaannartumik meeqqanut inuusuttunullu 15-it inorlugit ukiulinnut attuumassuteqartussanik atorfinitsitsisussat

sulisitsisussalluunniit, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik atorfinitsitsinnginnerminni piniarnissaat malittarisassiuuppaat.

Danmarkimi inatsisip § 6-iani ersippoq danskit inatsisaat pineqartoq Kalaallit Nunaanni atuutinngitsaq, tassami meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatit pillugit inatsisiliorneq Namminersorlutik Oqartussat ataanniippoq. Taamaammatt nammineq malittarisassiornissaq pisariaqalerpoq, naak taakku imarisamikkut danskit inatsisaannut aalajangiinissamut siunnersuummi taaneqartumut assingugaluartut.

Tassunga atatillugu eqqaaneqassaaq, danskit inatsisaat inatsisitut sinaakkusiatut iluseqarmat, taannalu tunngavigalugu Danmarkimi ministeeriaqarfiit arfineq-marluk malittarisassiuussillutik nalunaarusiorsimammata. Taamaalilluni meeqqanik pinerliisimannginnermi uppernarsaatinik pissarsiniartussaataaneq sulisut kikkut pineqarnerannik aamma atorfiit suliffiillu suut pineqarnerannik ersersitsisoq nalunaarutini pineqartuni aalajangersarneqarpoq, Folketingip inatsisiliaatigut aalajangersarneqarani. Kisianni siunnersuut manna allaanerusumik sannaqarpoq, tassami assingusumik inatsisitigut agguaaaneq siunertamut naapertuuttut isigineqanngilaq, inatsisip atornissaa, innuttaasunik atoruminartuunissaa aamma oqartussaasut assigiinngitsut akornanni akisussaaffiit nalornisigineqalinnginnissaat eqqarsaatigalugit. Aammattaaq nalilerneqarpoq Kalaallit Nunaanni inatsimmik killiliinissamut tunngatillugu isumannaatsumik qularnaarneqarsinnaasoq, pisortat, suliffeqarfiit il.il. aamma namminerisamik ingerlatseqatigiiffiit, peqatigiiffiit il.il.sorliit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik pissarsiniartussaataassanersut. Taamaammatt siunertamut naapertuunnerpaatut isigineqarpoq meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaatinik pissarsiniartussaataaneq inatsimmi Inatsisartut suliarisassaanni toqqaannartumik allassimappat. Apeqqut aammattaaq inatsisiliornekkut pingaarnerusutigut tunngaviusunut naleqqiullugu isiginiarneqartariaqarpoq, tassami malittarisassat nassatarisussaavaat inuit ilaasa atorfinni aalajangersimasuni atorfinissinnaajunnaarnerat, tamannalu immikkut pineqaatissiinertut isigineqarsinnaavoq. Taaneqartoq kingulleq pissutigalugu inatsisitigut malittarisassiornissaq orniginarneruvoq, allaffissornikkut nalunaarusiatigut malittarisassiornermiit. Taamaattoq uani eqqaaneqassaaq, siunnersuutip – Danmarkimi inatsisiliorneq assigalugu – suliffeqarfiit, peqatigiiffiit inunnik meeqqanik pinerliisimasunik atorfinitsitsinnginnissaat toqqaannartumik piumasarinngimmagu, tak. ataani immikkoortoq 2b, imaappoq inunnik siusinnerusukkut meeqqanik kinguaassiuutitigut pinerliisimasutut eqqartussaasimasunik, tassami atorfinitsitsisartutut oqartussaasup inaarutaasumik aalajangigassarissavaa inuit meeqqanik pinerliisimasut atorfinitsinneqassanersut sulisorineqassanersulluunniit, inuit ataasiakkaat naliliiffigereernerisigut. Kisianni piumasavaoq meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaat pissarsiarineqassasoq, taamaammallu siunnersuutip nassataraa, inuit toqqaannartumik meeqqanut attuumassuteqartussat atorfinitsinneqarnissaat inerteqqutaammatt, siumoortumik meeqqanik pinerliisimannginnerannut uppernarsaammik piniaqqaarsimatinnani.

Inatsisiliornermut atatillugu Naalagaaffiup oqartussaasuisa saaffigineqarnissaat pisariaqarsimavoq, tassami pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuiffik taakkua

ataanniippoq. Inatsisunik atuutsitsinermit Ministeeriaqarfiup tamatumunnga atatillugu nalunaarutigaa, inunnik paasisutissat pillugit inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutinnginnerata, Kalaallit Nunaanni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatait eqqunnissaat imminermini akornusinnikkaa. Tamatumunnga atatillugu Paasisutissanik Nakkutilliisoqarfiup oqaaseqaatai siunnersuummut ilanngullugit suliarineqarsimapput, aammattaaq Justitsministeriaqarfiup oqaaseqaatai 23. oktober 2009 tiguneqarsimasut taamatut ilanngunneqarsimapput.

Tamatuma saniatigut pinerluttulerinermit inatsit nutaaq Kalaallit Nunaanni 1. januar 2010-miit atuutilerpoq, taassumalu meeqqanik innarliinermut atatillugu aalajangersagai inatsisissat siunnersuummi matumani issuarneqarput, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatait tunngavigisaattut, tassami siunnersuummut ilaatigut ilaapput pinerluttaalisitsinermit inatsimmi nutaami aalajangersakkanut innersuussinerit. Aammattaaq pisariaqarsimavoq inatsisip atuuffiisa erseqqissarnissaat, tassunga ilanngullugit inuit kikkut atorfiillu suut ilaassanersut, aamma inuit aalajangersimannginnerusumik suliffeqartinneqartut imaluunniit meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut annikinnerusumik qaqutigunnarlunniit attaveqartartut malittarisassanut ilaatinneqassanersut. Tassunga atatillugu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup naalakkersuisoqarfiit allat tamaasa KANUKOKA-lu 14. februar 2008-mi allakkatigut qinnuigai oqartussaaffimmik iluanni sutigut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatait atuutsinnerat naapertuuttuussanersoq nalunaarutigeqqullugu. Aammattaaq pisariaqarsimavoq nalilissallugu inatsit Danmarkimi pillasarnermut inatsisimmi aalajangersakkat innersuunnerisigut Danmarkimi inatsisunik unioqqutitsisimanermit naleqqiullugu atorsinnaassanersoq, taamatullu Danmarkimi atorfeqarnermi ingerlatsinermilu inatsisinit naleqqiullugu apeqqutit, nalunaarsuisarnerlu pillugu inatsisinit naleqqiullugu apeqqutit aammattaaq inatsisiliornermi ilanngunneqartariaqarsimapput. Kiisalu inatsisiliornermi aamma maluginiartariaqarsimapput inatsisip siunertarineqanngikkaluamik kingunipiloqarfigisinnaasai, soorlu inatsisiliornerup siunertaanut naapertuutinngitsunik piumasaqaateqarnikkut.

Kisiannili allaffissornikkut aalajangiinani siunnersuummi inatsisitut ilusiliinerup saniatigut, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiniartussaataitanermik aalajangersakkat pingaarnerusutigut Danmarkimi aalajangersakkat assigaat, taakkulu UKA2007/23/UPA2007/139 aqqutigalugit aalajangiiffigisassat siunnersuut aqqutigalugu Inatsisartut eqqunneqarnissaat kissaatigaat, atorfinnik suliffinnillu killiliinermut tunngatillugu, kiisalu atorfinnut suliffinnillu aalajangersimasunut tunngatillugu.

Inatsisissatut siunnersuutip pingaarnerusutigut siunertaa tassaavoq qularnaassallugu, pineqartut iluini inuit atorfinnissat imaluunniit sulilersussat meeqqanik innarliinermut atorneqarnermullunniit tunngatillugu sulianut akuusimanerisa paasinissaat, taamatuttaaq siunnersuutip qularnaarniarpaat innuttaasut suliffeqarfinnut, peqatigiiffinnut il.il.meeqqat piffissami sivisuumi najortagaannut tatiginnissinnaanissaat. Aammattaaq anguniarneqarpoq, siunnersuutip suliffeqarfinni, peqatigiiffinni il.il. toqqissisimanermik ingerlalluarnermillu pilersitseqataanissaa, meeqqanut, sulisunut angajoqqaanullu iluaqutaasumik.

Kisianni ilutigisaanik erseqqissarneqassaaq meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluisarnerup pinaveersaartinnera atituujummat, tassungalu ilaallutik pinerluttaalisitsinermi inatsisiliornikkut, perorsaanikkut, pinaveersaartitsinikkut katsorsaanikkullu suliniutit. Aammattaaq meeqqanik kinguaassiuutitigut innarliisarneq akiorniarlugu suliniutit meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaartit kisiisa tunngavigisinnaangilaat, taakkumi taamaallaat siusinnerusukkut pillagaasimasunut atatillugu sunniuteqassapput. Meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaartit taamaallaat pivaat pineqartumut eqqartuussaasnermik nassataqarsimasut, taamaalillunilu uppersaartitigut qularnaarneqarsinnaangilaq ilumut pineqartoq siusinnerusukkut meeqqanik kinguaassiuutitigut innarliisimanginnersoq. Taamaalilluni pisariaqartuassaaq meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaartit suliniutinik allanik ilaqartinnissaat. Taamaalilluni inatsisip siunertarinngilaa eqqunngitsumik toqqissisimanermik misigisitsilernissaaq, tassuunakkullu ajornartorsiut qaangerniarlugu pisariaqartumik pinerliisoqarsinnaaneramik ingerlaavartumik alaatsinaattuarnissat pinngitsoorneqartalernissaat. Allatut oqaatigalugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaartit tassaassanngillat suliffeqarfimmut, peqatigiiffimmut il.il. iliuuseqannginnissamut utoqqatsissutissat, kisiannili isigisariaqarlutik tassaasut sakkunut arlalinnut ilaasut, taamaammallu suliffeqarfinni, peqatigiiffinni il.il. ajornartorsiut eqqumaffigineqartuartaqarpoq, tamatumunnga ilaatillugu pissusilersuutit pillugit malittarisassat oqallisigiuarnerat, meeqqat inuusuttullu akuuffiginerannut oqaloqatiginerannullu pissuserissaarnissamik tunngavilersuutit, piareersimanissamik pilersaarutaajunnartunik oqallinnerit, sulisussarsiornermilu periutsit annerusumik eqeersimaarfiginerat. Tamanna ilaatigut pisinnaavoq sulisut suliffigisimasaannit paasisutissanik innersuussissutinillu piniarnikkut.

2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

a) Inatsisit atuuttut

Kalaallit Nunaanni meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaartit atornissaat pillugu nalinginnaasumik inatsisitigut malittarisassaaqanngilaq, taamatullu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaartit Kalaallit Nunaanni maannamut inatsisitigut ilisimaneqaratik. Kisianni immikkoortup siuliani eqqaaneqartutut, ullumikkut periarfissaareerpoq inuit atorfirminni imaluunniit suliffimmini meeqqanik toqqaannartumik suliaqartussat pillagaasimanginnermut uppersaasammik piunaffiginissaat. Tamatuma saniatigut ataasiakkaatigut meeqqanik innarliinnginnissaaq siunertaralugu malittarisassaaqarpoq. Assersuutigalugu angerlarsimaffimmi paarsisartunut atatillugu Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10, 5. december 2008-meersumi ersippoq, angerlarsimaffimmi paarsisartoq akuerineqarsinnaangitsoq, angerlarsimaffimmi paarsisartoq illoqataaluunniit ilaqutariinnermut tunngasutigut pinerluuteqarsimasutut, kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimasutut imaluunniit inuup inuuneramik timaanillu ulorianartorsiortitsisimasutut pinerluuteqarsimasutut ukiut kingulliit marluk ingerlaneranni eqqartuussaasimappata. Kiisalu suliffeqarfii

arlaqartut iluanni ileqquuvoq pinerluuteqarsimanginnermut uppersaammik piunasaqartarneq, sulisut meeqqanut attaveqartartussat atorfinitsinnerannut atatillugu.

b) Siunnersuut

Siunnersuutip siunertaa pingaarneq tassaavoq inuit meeqqanik kinguaassiuutitigut innarliisimasut imaaliillaannaq meeqqanut attuumassuteqartumi atorfinissinnaanginnissaat sulilersinnaanginnissaalluunniit. Ilutigisaanik erseqqissarneqassaaq siunnersuutip siunertarinngimmagu inuit pillagaareersimasut qaavatiqut pineqaatiseqqinneqarnissaat, tassami siunnersuutip siunertatuaraa meeqqat suliffeqarfinniinneranni, peqatigiiffinniinneranni il.il.illersornissaat. Illersuineq tassaavoq inummik siunnersuummi pineqartut arlaanni atorfinitsitsisoq sulilersitsisorluunniit, atorfinitsitsinnginnermini sulilersitsinnginnerminiluunniit – inuk pineqartoq akuersiseqqaarlugu – Pinerluuteqarsimasut Qitiusumik Nalunaarsorsimaffianni (Det Centrale Kriminalregister) paasissutissanik piunassamat. Paasissutissat taakku taaguuteqarput ”meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaat”, takutissallugulu pineqartoq pinerluttulerinnermut inatsimmi imaluunniit pillaasarnermut inatsimmi meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik kinguaassiuutitigut atornerluineq pillugu malittarisassanik unioqqutitsisimasut eqqartuussaasimanersoq. Siunnersuummut tunuliaqtaavoq kissaatigineqarmat meeqqanut inuusuttunullu suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. atorfinitsitat sulilersitalluunniit pillugit pisariaqartumik naapertuuttumillu ilisimasaqarnissaat, tassuunakkut meeqqanik inuusuttunillu kinguaassiuutitigut innarliinerit pinaveersaarneqaqullugit. Meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammut ilisarnaataapput pineqarmata meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut kinguaassiuutitigut pinerluutit aamma aalajangiisimanerit ukiut 20-t tungaannut nalunaarsuiffimmi allaqqasinnaammata, ilaannilu kinguaassiuutitigut pinerluutit sakkortunerusut pineqartillugit nalunaarsuiffimmit nunguterinerit aatsaat pisarmata pineqartoq 80-inik ukioqaleraangat. Taamaalilluni meeqqanut inuusuttunullu tunngassuteqartut iluanni sulisussat qanoq attuumassuteqarnissaannik piunasaqaatit saniatigut, meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatip pinerluuteqarsimanginnermut uppersaammitt allaassutigaa pisoqalisoornermut piffissap killinga, tassami pinerluuteqarsimanginnermut uppersaammik aamma kinguaassiuutitigut atornerluinerit ilaasarput, kisiannili pisoqalisoornermut killiliussaq sivikinnerulluni. Siunnersuutip – Danmarkimi inatsisit assigalugit – inunnik pinerluuteqarsimasunik atorfinitsitsinnginnissamik imaluunniit sulisitsinnginnissamik toqqartumik aalajangersagaqannginneranut, ilaatigut pissutaapput nunarsuaq tamakkerlugu inatsisiliornermi tunngaviit pisinnaatitaaffinnik arsaagaasarnermut tunngasut, nalinginnaasumik eqqartussivinni suliassaasartut.

Tulliuttumi siunnersuutip immikkoortui qulequtakkaaraluni sammineqassapput:

1) Meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik paasissutissat:

Meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammut ilaapput paasissutissat pinerluttulerinnermut inatsisimmi aalajangersakkanik unioqqutitsinernut tunngasut

pineqarlutik qanigisanik atoqarteqarsimaneq, meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik atoqateqarsimaneq allatulluunniit kinguaassiuutitigut ilaqarsimaneq, meeqqat atoqatigineqarnerinik assinik siammaassineq imaluunniit pigisaqarneq, meeqqat 15-it inorlugit ukiullit kanngunartuliorfigineqarsimanerat. Tassunga atatillugu siunnersuummi aammattaaq Danmarkimi pillaasarnermut inatsimmik atuuttumik unioqqutsitsinerit innersuunneqarput, taamaalillunilu Danmarkimi meeqqanik kinguaassiuutitigut innarliisutut eqqartuunneqarsimasoq, assersuutigalugu – atorffimmi Danmarkimi sulilerfigisinnaanngisami assingani - Kalaallit Nunaanni meeqqanut sullivimmi toqqaannartumik atorfinissinnaananilu sulilersinnaanngilaq. Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaat eqqartuussaasimaneq pillugu paasissutissanik imaqaruni, tamanna isumaqarpoq pineqartoq kinguaassiuutitigut kanngunartuliornerit qulaani pineqartut pillugit eqqartuussaasimasoq. Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaat pineqartunik imaqanngikkuni isumaqarpoq, inuk pineqartoq meeqqanut kinguaassiuutitigut pinerluutit pillugit eqqartuussaasimanngitsoq.

Aammattaaq oqaatigineqassaaq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik paasissutissat isertuussassaammata, eqqartuussaasoaqarsimanngikkaluarpalluunniit. Tamatuma saniatigut inuit suliffeqarfimmi, peqatigiiffimmi il.il. uppernarsaammik tiguisut nipangiussisussaataapput, uppernarsaallu tiguneqareernerata kingorna aserorterneqassalluni. Ingerlatsinermi oqartussaasut sulianik allagaataanni uppernarsaatip paasissutissartai ilaassagaluarpata, soorlu allatuisussaataaneq tunngavigalugu malittarisassat naapertorlugit, taava tamakku toqqortarineqassapput susassaqqanngitsunit takuneqarsinnaajunnaarlugit, soorlu aamma kinaluunniit uppernarsaammik paasissutissanilluunniit takusaqarsinnaasoq, nipangiussisussaataavoq. Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik eqqunngitsumik inullu paasissutissani pineqartoq akuersiteqqaarnagu ingerlatitseqqinneq, pinerluttulerinnermut inatsit aamma siunnersuummi § 5, imm. 1, 2.pkt.naapertorlugit pineqaatissinneqassaaq. Aammattaaq pisortani atorffillit nipangiussisussaataapput, nipangiussisussaataanermillu unioqqutitsineq pinerluttaalisitsinermi inatsimmi tamanna pillugu aalajangersakkat naapertorlugit pineqaatissinneqarsinnaavoq.

Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatit ulluinnarni pissarsiariniarnerat naatsorsuutigineqarpoq pisassasoq, suliffeqarfiup, peqatigiiffiup il.il. meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik piniarnermut atatillugu inummik paasissutissanik tiguisillunilu paarsisussamik toqqaaneratigut. Naatsorsuutigineqarpoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatit piniarneqartassasut qinnuteqarluni immersugassaq immersoriarlugu Pinerluuteqarsimasut Qitiusumik Nalunaarsorsimaffiannut (Det Centrale Kriminalregister) nassiunneqartassasoq. Immersugassaq marlunnik immikkoortoqarpoq suliffeqarfimmit il.il. atorfinititsissussamit qinnuteqaatitaqarluni aammalu inummit paasissutissanut tunngatinneqartussamit akuersissutitaqarluni. Immersugassap qinnuteqaatitaa suliffeqarfimmit, peqatigiiffimmit il.il. atorfinititsiniartumik imaluunniit sulisitsiniartumik immersorneqassaaq, sulisorisassaq meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqartassappat. Immersugassami X-iliinikkut nalunaaqutserneqassaaq

inuup atia taasap, atorfinittussap sulilertussalluunniit, paasiniaaviginissaa kissaatigineqartoq, aammattaaq immersugassaq inummit paasissutissanik tiguisussamit pinngitsoorani atsiorneqassaaq. Immersugassap akuersissutitaa tassaavoq inuup paasissutissani pineqartup nalunaarutaa akueralugu suliffeqarfiup, peqatigiiffiup il.il. Pinerluuteqarsimasut Nalunaarsorsimaffiannit paasissutissanik piniarnissaa. Qinnuteqarluni immersugaq Pinerluuteqarsimasut Qitiusumik Nalunaarsorsimaffiannut nassiunneqassaaq. Nalunaarut tassanngaanniit tiguneqarpat suliffeqarfiup, peqatigiiffiup il.il. meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaat susassaqanngitsunut isertuussassatut pissavaa, aamma siunnersuummi malittarisassanilu allani nipangiussisussaaitaaneq pillugu maleruagassat malissallugit. Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaat immersorneqarsimanngippat immersugaq ”Inatsisartut inatsisaanni § 2 tunngavigalugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik piumasqaarnermi pinngitsoorani tunniussinissamut atatillugu passissutissanik takusassaqanngilaq”-p nalaatigut X-iliiffissaq X-ileriarlugu utertinneqassaaq. Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaat naammattumik immersorneqarsimappat Pi-nerluuteqarsimasut Qitiusumik Nalunaarsorsimaffiata immersugassiaani ”Takuuk ilanngussaq”-p nalaatigut X-iliiffissaq X-ileriarlugu utertissavaa. Aammattaaq nalinginnaasumik nalunaarutigineqartumut ilaassapput ilitsersuutit paasissutissat qanoq pineqarnissaannik imaqartut. Kiisalu Naalagaaffiup Politiivisa Justitsministeriaqarfiup allakkiaasigut erseqqis-saatigisimavaat paasissutissanik inatsisit saneqqullugit ingerlatitseqqiinerit ”pineqaatissiisu-tigineqarsinnaasut”, tamatumani lu eqqarsaatigineqarpoq inatsisit unioqqutillugit paasissutis-sanik ingerlatitseqqiinerit pinerluttulerinnermut inatsisit tunngavigalugit akisussaaaffiliissuti-gineqarsinnaasut.

2) Inuit pineqartut:

Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik pissarsiniartussaaitaaneq atuuppoq pisortaqarfinnut, suliffeqarfinnut, peqatigiiffinnut, kattuffinnut il.il. tamanut, inunnik atorfinminnut imaluunniit sulinerminnut atatillugu meeqqanik inuusuttunillu toqqaannartumik attuumassuteqartussanik atorfinitsitsisussanut sulisitsisussanulluunniit. Siunnersuummi inunnik pineqartunik killiliineq pivoq, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. assigiinngitsut sanileriissinnerisigut, taakku aalajangersimasumik ilaannikkoortumilluunniit meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik suliaqartarpata, tamatumani lu suliffeqarfinni, peqatigiiffinni il.il. atorfinitsitseriaatsit sulisitseriaatsillu atorneqartut imminnut assersuullugit. Assersuutitut taaneqarsinnaapput meeqqat atuarfianni ilinniartitsisut, meeqqerivinni klubbinilu perorsaasut assigisaallu, angerlarsimaffimmini paarsisartut, isumaginninnerup iluani angajoqqaarsiat il.il., ilagiinni palasit ajoqillu, timersoqatigiiffinni timersornermik ilitsersuisut, spejderini pisortat, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani meeqqanut immikkoortortaqarfinni sulisut, kommunini peqatigiiffinnilu pinngortitamik ilitsersuisut il.il. Tamatumunnga atatillugu apeqqutaanngilaq taartaagallartunik, piffissami killilimmi sulisussanik imaluunniit sungiusarlutik sulisunik atorfinitsitsisoqarnersoq sulisitsisoqarnerlorluunniit. Inunnik pineqartunik killiliinnermut tunngavisoq tassaavoq atorfiup imaluunniit suliffiup nassatarissaneraa meeqqat 15-it inorlugit ukiullit toqqaannartumik attuumassuteqarfiginerat, imatut paasillugu atorfinnut suliffimmulluunniit

atatillugu meeqqat 15-it inorlugit ukiullit qanimut nakkutigineqanngitsumillu attaveqarfiginerat periarfissaanersoq. Tamatuma saniatigut aammattaaq inuit pineqartut kikkunissaannik aalajangiiniarnermut atatillugu apeqqutaavoq, atorfik suliffilluunniit tatiginninnermik pilersitsisartuunersoq. Tamanna annermik aalajangersimannginnerusumik atorfinitsitsinermi sulisitsinermilu aalajangersakkat ilusilersornerannut pingaaruteqarpoq. Imaappoq assersuutigalugu inuk sapaatip-akunneranik sivisussusilimmik timersortartut tammaarsimaarnerannut ataasiarluni peqataassappat inummut qaammatit pingasut ingerlaneranni pingasoriarluni tamarmik immikkut sapaatip-akunneranik ataatsimik sivisussulinnut tammaarsimaaqataasumut sanilliullugu. Pineqartumi kingullermi ilimagineqarpoq peqatigiiffimmuut attuumassuteqarneq ataavannerusunnngorsimassasoq, taamatullu pineqartoq ima sivisutigisumik najuuttassasoq, peqatigiiffimmilu meeqqallu tatigeqatigiinneq pilersinneqarsinnaalersimassalluni. Aammattaaq pingaartuuvoq ersersissallugu, inuup pineqartup suliffeqarfimmi, peqatigiiffimmi il.il. suliassavia siunnersuummi inunnut pineqartunut ilaaneranut aalajangiisuussammat, inuup pineqartup atorfimmini taaguutaa apeqqutaanani. Taamaammat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaat piniarneqassaaq assersuutigalugu inersimasunik arsarnermik sungiusaasoq, piffissap ilaa meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik sungiusaasarpat, sungiusaanelu qaammatit pingasut ingerlaneranni pingasoriarluni pissappat. Taamatuttaaq timersoqatigiiffimmi siulittaasoq allaffissorissanik suliaqaraluarluni ilaanneeriarluni meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut assingusumik holdlederit inissisimasarpat.

Takutinneqartutut piunasaqaataavoq atorfeqarneq suliffeqarnerluunniit meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut tunngasuussasoq, taamaammallu assersuutigalugu spejderini pisortaq, meeqqanik isiginnaartitsisussanik sungiusaasoq, imaluunniit peqatigiiffimmi ilagiinnut attuumassuteqartuni meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut sammisaqartitsinermi ingerlatsisoq, inunnut siunnersuummi pineqartunut ilaapput. Ingerlassaq imaluunniit suliaq meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik ilaaffigineqanngippat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaammik piniarnissaq pisussaaffiunngilaq. Ingerlassat meeqqamik 15-it inorlugit ukiulinnik ataasiinnarmilluunniit peqataaffigineqarpata suliffeqarfiup, peqatigiiffiup il.il. pisussaaffigissavaa meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaammik piniarnissaq. Efterskolinit tunngatillugu oqaatigineqassaaq ilinniartorisat amerlanertigut tassaasartut meeqqat 15-inik ukioqalereersimasut. Kisianni ilutigisaanik Efterskolit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 13, 5. december 2008-meersumi § 3-mi ersippoq, meeqqat 14-inik ukioqalersimasut efterskolimi ilinniartussatut akuerineqarsinnaasut, taamaammallu siunnersuutigineqarpoq, efterskolini sulisunut atatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatit aammattaaq piniarneqartassasut. Matumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq 8. klassimi atuareerernerup kingorna efterskolimi atuartussatut akuerineqarsinnaalerneq pisinnaammat. Aammattaaq eqqaaneqassaaq inuit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaasigassat 15-inik ukioqalereersimasussaammata, tamannalu pisarialersinnaavoq assersuutigalugu timersoqatigiiffinnut atatillugu, taakkuami akuttunngitsumik inuusuttunik sungiusaasoqartarput, holdledereqartarlutik il.il, soorlu meeqqanut timersortartunut. Aammattaaq siunnersuummi pineqanngillat inuit, meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut attaveqarnerat inuusuttissarsiummik sungiusartunik tikilluaqqusinermit

attuumassuteqarpat, imaluunniit meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut suliffimmi pisortatut inissisimappata, soorlu meeqqat sunngiffimminni pisiniarfissuarni sulisuuppata imaluunniit aviisinik agguaassisartuuppata, filmiliornermi peqataappata il.il.

Tamatuma saniatigut oqaatigineqassaaq, siunnersuutip atornerani piunasaqaataanngimmat akissarsiaqarluni atorfeqartoqarnissaa imaluunniit sulisoqarnissaa imaluunniit atuuffeqartoqarnissaa, arlaatigut akilerneqaatigisamik. Taamaammat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaait aammattaaq piniarneqartassapput nammineq piunassuseq tunngavigalugu sulisunut atatillugu. Taamaammat killiliinermi aallaaviuvoq akissarsiaqarluni akissarsiaqaraniluunniit sulinerup assigiinngisinneqanninnissaat, imaluunniit sulineq piffissami sivisunerusumi sivikinnerusumiluunniit suliaanersoq, sivikitsuaqqamik suligallernerinnaanngikkunni.

3) Akuersineq:

Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaait inummut uppersaammik pineqartumut tunniunneqartussanngorlugu suliarineqarsinnaanngimmat, piunasaavoq atorfinitsitsisartut oqartussaasup, suliffeqarfiup, peqatigiiffiup il.il. meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniartoqanninnerani siunnersuutimik inummit pineqartumit akuersissummik pissarseqqarsimanissaa. Tamatuma nassataraa meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaait atorneranni tamatigut inuit paasissutissani pineqartut peqataanissaat, taamaammat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaait suliarineqarsinnaanngilaq, inummit pineqartumit akuersisoqarsimatinnagu. Qinnuteqartup meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaaitip piniarnissaanut akuersiumannginnerata inatsisitigut nassatarissavaa pineqartoq atorfimmi pineqartumi atorfinitsinneqarsinnaanngimmat. Aammattaaq oqaaseqaatini siunnersuummi § 2, imm. 4 pillugu oqaaseqaatigisat innersuussutigineqarput.

4) Pisortat ingerlatsiviinut immikkut:

Suliffeqarfinnut, peqatigiiffiinnut il.il. pisortatigut inatsisiliornikkut tunngaveqartunut, immikkut arlalinnik malittarisassaarpoq, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaaitinik pissarsiniarnermi maluginiartariaqartunik. Assersuutigalugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaaitip nassatarippagu kommunimi suliffeqarfiup inummik qinnuteqartumik atorfinitsitsiumajunnaarnera, suliaat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 naapertorlugu pineqartut tusarniaavigineqaaqassapput, inuup pineqartup atorfimmut ivertinnginnissaa inaarutaasumik aalajangiiffigineqartinnagu. Aammattaaq kommunimi suliffeqarfiup kommunip ataani qitiusumik ingerlatsivik – suliffeqarfimmut qullersaasoq – nalunaarfigisariaqarpaa, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaaitip nassatarisaanik qinnuteqartuugaluaq atorfinitsinneqanngitsoorpat. Nalunaarummi ilaasariaqarput atorfik suna pineqarnersoq, uppersaait atorfinitsitsinnginnermut pissutaasoq qanoq ittoq pissarsiarineqarsimanersoq aamma uppersaammik paasissutissat suut atorfinitsitsiumannginnermut pissutaasimanersut. Kisianni nalunaarummi pineqartup atia aamma cpr. nr.-a ilaassanngillat. Qinnuteqaat

suliarineqarpat paasissutissanillu piniartoqarpat, paasissutissat tamakkiisut tunngavigalugit aalajangerneqassaaq qinnuteqartoq atorfinnissamik neqeroorfigineqassanersoq imaluunniit atorfinnissamut itigartitaassanersoq. Tamatumunnga atatillugu qinnuteqartup ajoqutigisinnaasaanik paasisaqartoqarpat, paasisarlu qinnuteqartup atorfinitsinninnissaanut aalajangiisuuppat, paasissutissap imarisaa pillugu allakkiortoqartariaqassaaq, tamannalu pisortat ingerlataanni tamanut ammasuunissamik inatsisip § 6-ia malillugu allattuisussaataaernerup nassataraa. Paasissutissaq qinnuteqartumut ajoqutaammat suliallu inaarnissaanut aalajangiisuusumik pingaaruteqarluni, pisut apeqqutaatillugit, sullissinerup ingerlanneqartarneranut inatsimmi § 19 naapertorlugu tusarniaasoqartariaqassaaq, imaappoq inaarutaasumik aalajangiisoqannginnerani qinnuteqartoq oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqassaaq. Tamannali aatsaat atuuppoq, ilimagisariaqarpat qinnuteqartup nalugaa, suliffeqarfik paasissutissamik imminut ajoqutaasumik peqartoq, taamaattoqarnissaali qularnarpoq, qinnuteqartummi nammineq paasiniaasoqarsinnaanera akuereqqaartussaavaa. Aammattaaq allattuisussaataaneq atuuppoq, tusarniaanissarli pisariaqarani, qinnuteqartoq pillugu oqaaseqartitsinerumi, taassuma imarisai inummut atorfinitsilersaanngisarigaluamut iluaqutaappata, tamatumani atorfinitsinnianganngisarigaluaq atorfinnissaanik neqeroorfigineqarpat, tamatumani aalajangiisoqarpat. Aammattaaq suliassanik pitsaasunik suliaqarnissamik ileqqorissaarnissamillu tunngaviit naapertorlugit sulisoqarnermut tunngatillugu suliani tamani allattuisoqartariaqarpoq, paasissutissat pineqartut tunngavigalugit aalajangiisoqanngikkaluarpalluunniit. Ilutigisaanittaaq inassutigineqarsinnaavoq inuttassarsiuussinerni malugeqquneqartassasoq, atorfinitsitaanissamut piumasagaataammat meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersaammik naammaginatumik peqartoqarnissaa, atorfimmu suliamulluunniit pineqartumut naleqqiullugu.

5) Nalunaarsuisarneq pillugu inatsisiliornermut tunngasut:

Qulaani pkt. 1-ip ataani eqqaaneqartutut meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersaammik paasissutissat paasissutissaapput inummut tunngasut susaasaqanngitsunullu isertuuttariaqartut. Ilutigisaanik oqaatigineqassaaq, Pisortat nalunaarsuiffii pillugit inatsimmi nr. 294, 8. juni 1978-imeersumi malittarisassat meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersaatinik pissarsiniarnermut atatillugu atuutinngimmata, tamatumunnga pissutaavoq pisortat, suliffeqarfiit il.il. meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersaatinik piniartut taakku tiguernerani paasissutissanik aqqissuussaasumik nalunaarsuiffinnut elektroniskiusunut allanulluunniit ikkussisussaannngimmata, tak. Pisortat nalunaarsuiffii pillugit inatsimmi § 1. Tamatumunngalu atatillugu siunnersuummi § 4-mi takuneqarsinnaavoq meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersaammik pissarsiniarnermi paasissutissat pissarsiarineqartut atorneqareerniariarpata suujunnaarsinneqassasut, taamaammallu paasissutissat soorlu assersuutigalugu qarasaasiat atorlugit nalunaarsuiffinni toqqorsimatinneqassanatik. Tamatumunnga atatillugu erseqqissarneqassaaq paasissutissat soorlu assersuutigalugu oqaaseqaateqarnissamut pissaaffeqarnerup kingunerisaanik toqqortarineqarpata, qarasaasiat atorlugit suliarineqarpata, soorlu assersuutigalugu qarasaasiat atorlugit allannermi atortut atorlugit allanneqarpata, taava suliami matumani pisortatigoortumik nalunaarsuiffii pillugit inatsit matumani atorneqassaaq.

Qarasaasiatigut allatassanik allannermi atortorissaarutinut inunmut ataasiakkaanut tunngatillugu paasissutissat atorneqarnerisa kingornatigut piffissami sivikinnerusumiluunniit, soorlu assersuutigalugu nalunaaquttap-akunneranni marlussunniluunniit toqqortarineqarpata, taava taakku nalunaarsuinermi inatsimmut attuumassuteqalissapput. Akerlianilli qarasaasiatigut allannermi atortorissaarutit nalunaarsuinermit atorneqanngitsutut isigineqarpata, tassa nalunaarsuinermit inatsisip ataaniittutut, atorneqanngippata, taava allakkat imaluunniit siunnersuutit ingerlateqqereernerisigut imaluunniit tamatuma kinguninngua piiaarneqarnissaat aallaaviusussatut isigineqarpoq. Tamatumani piffissap annertussusia suliap qanoq ittuunerata aalajangertarpaa sivisunerpaamilli qaammammik ataatsimik sivisussuseqassalluni, takuuk Nalunaarsuinermi Nakkutilliisut 1986-imi ukiumoortumik nalunaarusiaanni qupp. 21 aamma 22. Tamanna tunngavigalugu piumasqaataannigilaq pineqartut soorlu pisortat, Paasissutissaqarfinnik Nakkutilliisoqarfimmud (Datatilsynet) nalunaarnissaat imaluunniit paasissutissaqarfiit pillugit malittarisassiornissaat, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik tigusaqarnermut atatillugu. Taamaammat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik paasissutissat ilusaat pissutigalugit, pisariaqarsimavoq siunnersuummi erseqqissassallugu pisortat, suliffeqarfiit il.il. meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatini paasissutissat qanoq pissaneraat, taamaalilluni ilaatigut aammattaaq siunnersuutaavoq, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik akuerisaanngitsumik ingerlatitseqqinnerit pineqaatissinneqarnermik kinguneqassasut.

Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik tiguisussanut namminersortunut atatillugu oqaatigineqassaaq, peqatigiiffik namminersortoq il.il., meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik piniartoq, nalunaarsuiffiit namminersortut il.il. pillugit inatsit nr. 293 malissammassuk, tassa aaqqissuussaasumik nalunaarsuineq ingerlanne-qarpat. Kisiannili periuseq tamanna matumani atorneqassanngilaq, tassami meeqqanik piner-liisimannginnermut uppernarsaammik atuisussap pisariaqartitaanik tusarlerneqareernerisa kinguninngua paasissutissat suujunnaarsinneqartussaapput. Piffissarititamut killissarititaasup killiligaanerujussuata aaqqissuussaasumik nalunaarsuinissamik ingerlatsinissaq periar-fissinngilaa, aammattaaq inuit ataasiakkaat kikkuunerannik paasinninnissaq periarfissinneqa-rani, tassami uppernarsaammud atatillugu paasissutissat atuisussanut tusarliunneqarnerisa ki-nguninngua suujunnaarsinneqartussaammata. Taamaattoq malittarisassat pineqartut piumasqaatitarinngilaat nalunaarsuiffiit pillugit maleruagassiornissaq imaluunniit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik piniarnermut atatillugu nalunaartussaataaneq. Akerlianilli pissutsit nalunaarsuiffiit namminersortut il.il. pillugit inatsimmut ilaanerisa nassataraa, peqatigiiffiit il.il. Paasissutissaqarfinnik Nakkutilliiffiup nakkutilliineranut ilaassammata, taassumalu nakkutilliisussaataaneq Kalaallit Nunaanni nalunaarsuiffiit pillugit inatsisit naapertorlugit siusinnerusukku ”Nalunaarsuiffinnik Nakkutilliiffiup” nakkutilliisussaataanera maanna isumagisassaraa.

Inunnik paasissutissat suliarinissaat pillugu inatsit Danmarkimi atuuttoq Kalaallit Nunaanni atuuttuulersinneqassappat, pissutsit aallaavigalugit nalilersortariaqarpoq, tassunga atatillugu inunnik paasissutissat pillugit inatsimmi nalunaartussaataaneq, oqaaseqaatinik akuersissutinillu piniartarneq pillugit aalajangersakkat

sanioqputinneqartussanngorlugit aalajangersagaliortoqassanersoq. Paasissutissat ilusaat taamaakkaluartut oqaatigineqassaaq, paasissutissat aatsaat piniarneqassammata pineqartoq erseqqissumik akuersiseqqaarlugu, aamma nalunaarnissamik pisussaaffeqarnissaq annermik peqatigiiffinnut namminersortunut allanullu namminerisamik ingerlatsineq pillugu inatsisinik tunngaveqartunut namminerlu kajumissusertik tunngavigalugu sulisulinnut suliakkersuutaangaatsiassammat. Kingulliullugu taaneqartumut sanilliunneqassaaq ilimagisariaqarmat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersartaatit ikittuinnaat eqqartuussaasimanermik paasissutissanik imaqartassasut, taamaammallu nalunaaruteqarnissamik oqaaseqaateqartitsinissamillu piunasaqarnissaq allaffissornikkut suliassanut naleqqiullugu annertuallaalissalluni. Kiisalu oqaatigineqassaaq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersartaatit pissarsiariniartarnissaasa taamaallaat siunertarimmassuk inuiaqatigiinni ajornartorsiutip pingaaruteqaqisup qaangerniarnissaa, tamatumani meeqqat inunnit suliffinnut meeqqanut attuumassuteqarfiusunut qinnuteqarsimasunit kinguaassiuutitigut innarlerneqarnissaat pinaveersaarneqarmat. Tamanna tunuliaqutaralugu inunnik paasissutissat pillugit inatsisip siunissami Kalaallit Nunaanni atuuttulersinneqarunnarneranut atatillugu oqaluuserisariaqarpoq, malittarisassani taakkunani pisortaqarfiit, peqatigiiffiit il.il. meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersartaatinik piniarneranni Paasissutissanik Nakkuliisoqarfimmut nalunaartussaataitanermik aamma tassanngaanniit oqaaseqaateqartitsisussaataitanermik akuersissummillu piniartussaataitanermik aalajangersakkat atuutsinngitsoorneqassanersut, tamatumalu Danmarkimi malittarisassat atuuttut assigissavai.

6) Pineqaatissiinerit:

Pineqaatissiisinaanermik aalajangersakkat suliarinerannut atatillugu eqqarsaatersuutaavoq, pisortatigoortumik ingerlatsiviit, soorlu atuarfiit, kommunini meeqqeriviit aamma Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaat akiliisitaanermik kinguneqarsinnaasumik akisussaatinnerat ilaassanersoq. Tamatumunnga pissutaavoq suliffeqarfiit pineqartut pisussaaffimmik unioqputitsinerat tassaassammat sulinermi pisussaaffinnik unioqputitsineq, atorfeqarnermilu pissutsit naapertorlugit pisortani atorfeqartut allatulli pineqaatissiisutaasinnaallutik. Taamaammatt atorffimmi pisussaaffimmik taamaattumik unioqputitsineq atorfilittut akisussaataitanermik nassataqarsinnaavoq, sukannernerulersitsisinnaasunillu pisoqartillugu pinerluttaalisitsinermi inatsisit malillugit akisussaataitsisoqarsinnaalluni. Tamatumunnga atatillugu pisortat suliffiini sulisunut malittarisassat nalinginnaasut, pinngitsoorani sulisussaananermik sumiginnaanermut atorneqartartut aallaavigalugit tamanna atorfinitsitaanermi pissutsinik annertuumik unioqputitsinnertut isigineqarmat maluginiarneqartariaqarpoq, tamatumalu kingunerissavaa ingerlaannartumik atorffimmiit soraarsitaaneq, kiisalu akisussaaffik soorlu assersuutigalugu suliffeqarfiup pisortaanut tunniunneqassalluni. Eqqarsaatersuutit taakku sanilliunneqassapput peqatigiiffinnut namminersortunut il.il. atuuttunik assingusunik malittarisassaqaanngimmat, unioqputitsinerit pineqaatissinneqarsinnaanerannut atatillugu. Assinganik aammattaaq eqqarsaatersuutaavoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersartaatinik pissarsiniartussaataitaneq taamaallaat peqatigiiffinnut il.il. pisortanit

tapiiffigineqartartunut atuutsinneqassanersoq. Taamaattoq ataatsimoortumik nalileereernerup kingorna siunnersuutigineqarpoq, pineqaatissiinissamut atatillugu suliffiup pisortanit namminersortunilluunniit pigineqarnera apeqqutaatinneqassanngitsoq taamatullu peqatigiiffiup pisortanit tapiiffigineqartarnera tapiiffigineqartannginneraluunniit aamma apeqqutaatinneqassanngitsoq. Naliliinermut patsisaatinneqarpoq assigiimmik paatsoorneqarsinnaanngitsumillu pineqaatissiisoqartariaqarnera, aamma imaasinnaamat pineqaatissiinissamik malittarisassat assigiinngippata siunertarineqanngikkaluamik inatsisit atuutinngitsoorfeqalersut.

3. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunerisassai

Aallaqqaatigalugu erseqqissarneqassaaq meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersarsaam-mik pissarsineq akeqanngimmat, tassa meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersarsaammik immersuisitsinermi akiliuteqartitsisoqanngimmat. Nalilerneqarporli siunnersuut Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu aningaasatigut allaffissornikkullu ilaatigut kinguneqassasoq. Tamatumami kingunerissavaa sulinermi piffissamik atuinerulerneq taavalu nassiussinermit aningaasartuuteqarneq. Danmarkimi inatsimmik matumunnga assingusumik aalajangiussaqarnermut atatillugu meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersarsaammik pis-sarsiniarnermi agguaqatigiissillugu uppersarsaammik ataatsimik suliaqarnermi minutsit talli-mat atorneqartartut Kulturministeriamit naatsorsuutigineqarpoq. Kalaallit Nunaanni katillugit inuit 1.800-t missaanniittut meeqqanik suliaqartutut atorfeqarput, tassaanerullutik ilinniartit-sisut, perorsaasut kiisalu perorsaasunut ikiortit. Ukiup ataatsip ingerlanerani maluginiarneqas-saaq nutaanik atorfinitsitsinerinnarlunniit eqqarsaatigalugu meeqqanik pinerliisimannnginner-mut uppersarsaammik piunasaqartoqarmat. Tamatumunnga atatillugu taamatut suliaqartut ukiup ataatsip ingerlanerani 20%-ii taarserneqartassasut, taamaattumillu ukiumut meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppersarsaatit 360-it pissarsiarineqartussaapput, taakkunungalugu u-kiuumut nalunaaquttap-akunneri suliffiusut 30-t atorneqartassapput. Aningaasanngorlugit taakkua 5-7000 kr-ussapput. Aningaasartuutissat taakku kommunini amerlanerpaani meeq-qerivinnit atuarfinnillu akilerneqartussaapput. Kisiannili tamatumunnga atatillugu aningaasa-nik piffissamillu atuinerup tamatumunnga annertunerunissaa naatsorsuutigissallugu ingasatta-jaarnerunngilaq, tassami aqqissuussineq nutaajuvoq taamaattumillu atorfinitsitseriaatsip allanngortinneqarnera aallaqqaammut sungiunniagassaavoq. Tamatuma saniatigut allakkanik nassiussinermi aningaasartuutit 6000 kr-nik qaffariaateqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, tassa allakkat ataatsit nassiunnerannut akiliut 16,50 kr.-iunera aallaavigalugu.

Kisiannili siunnersuutip aningaasatigut ingerlatsinikkullu kingunerisassaanut manna tikillugu aningaasartuutigineqareersut ilanngunneqassapput. Tamatumunnga pissutaavoq Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ingerlataanni arlaqartuni ileqqooreemat pinerluuteqarsimannnginnermut uppersarsaatinik piunasaqartarneq. Assersuutigalugu Qeqqata Kommunianiit oqaatigineqarpoq nutaamik atorfinitsitsineranut atatillugu meeqqat illersorniarneqartartut, tassa tamatigut

atorfinitassat pinerlussimanginnermut uppersaatinik saqqummiussaarnissaannik qularnaarinikkut, kiisalu Qaasuitsup Kommunianit oqaatigineqarpoq kommunitoqqat amerlanersaasa maanna kommunip killeqarfiata atuuttup iluani meeqqerivinni atuarfinni, angerlasimaffimmi meeqqanik paarsaqartartuni kiisalu inuussutissarsiutigalugu ilaqutaariinnik paarsaqartartuni atorfinitassat pinerlussimanginnermut uppersaatinik pissarsinerit ingerlanneqartarsimasut. Kiisalu Kommuneqarfik Sermersuumiit oqaatigineqarpoq siunnersuutip saqqummernissaa qilanaarineqartoq, tassami manna tikillugu pinerlussimanginnermut uppersaammik pissarsiniartarnikkut meeqqat illersorniarneqarnerat maanna meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik taarteqartussanngortinneqassamat. Maannalu tassani allanngortitsiniarneq imaalerpoq pinerlussimanginnermut uppersaammik tunniussisarneq pisortatigoortumik ingerlanneqartalissamat, tassa siusinnerusukkut qinnuteqartup nammineerluni tunniussisarneranut taarsiullugu, tamannalu pisortat qinnuteqartumik suleqateqareerneratigut ingerlanneqartassalluni, kiisalu maanna meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaat qinnuteqartumut tunniunneqartarunnaassalluni. Tamatumunnga tunngatillugu kommunit aningaasartuuteqartarnerat maanna pinerlussimanginnermut uppersaammik manna tikillugu atuisarsimanagerat maannalu atorneeruttussamat naleqqersuunneqartariaqarpoq. Taamaattumillu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik taarteqartussanngortinneqarnera aningaasatigut sipaarutaalernissaanik ilimagisariaqalerluni, tassami pinerlussimanginnermut uppersaammik siusinnerusukkut atuisarnermut aningaasartuutigineqartarsimasut siparneqartussanngormata, tamannalu siunnersuutigineqartup aningaasartuuteqarfigineqarnerata naatsorsorneranut ilaatinneqartariaqarpoq. Kingunerisassanut ilanngullugu sanilliunneqassaaq Namminersorlutik Oqartussat kommunillu siunissami meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piniartalertussaanagerat, tassunga ilaatillugu inunnit paasissutissani pineqartunit akuersissutinik piniaqqaartarnissaq. Tamatuma toqqaannartumik kingunerisussaavaa suliffiup atorfinitassiviusussap suliffeqarfiusussallu nammineerluni meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik tunngatillugu immersugassamik pissarsinissaq immersuinissarlu ingerlatalissammagu. Kisiannili tamatuma saniatigut meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik pissarsiniarnermik suliaqarnermi immersugassami uppersaammik pissarsivigineqartussap atia, inummut normua, sumi najugaqarnera il.il. piunasaqartumit nammineq allatorneqartussaammata, kiisalu suliffik suna imaluunniit peqatigiiffik suna il.il. atorfinitassinissamik sulisitsinissamillu ingerlataqartussaq uppersaammik pissarsiniartuunersoq, kiisalu paasissutissat atorfinitassinissamut sulisitsinissamullu atorneqartussaanagera nalaani X-iliffissami X-iliinikkut kiisalu atsiorfissami atsiornikkut uppersarnerisigut kiisalu meeqqanik inuusuttunillu 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik sullissinissamut tungassuteqarnerat uppersarneqassalluni. Tamatumunngalu atatillugu qinnuteqartup atsiornera ilaatinneqassaaq. Immersugassamik immersuinermik suliaqarneq annertunerusumik pisarissersuutaanngitsutut nalilerneqarpoq. Tamatumunngalu atatillugu aningaasartuuteqarnermut atatillugu tamatuma nutaanik atorfinitassinerinnarnut tunngasuunera siunnersuummi taamaallaat ilaatinneqarnerat eqqarsaatigineqartariaqarpoq. Kiisalu siunnersuut aatsaat

atortussanngortinneqarnerata kingorna atorfinitsitsinerni suliaqartitsilernernilu atorineqartussaavoq.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlatsisunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai

Ilimagisariaqarpoq siunnersuut inuussutissarsiutinik ingerlatsisunut ilaatigut aningaasartuuteqarnermik nassataqassasoq, tamatumani assersuutigalugu suliffeqarfik, sulisuminut meeqqanik paarsisartoqarfimmik pilersitsisimasoq eqqorneqassasoq. Taamatuttaaq tupinnanngitsumik peqatigiiffiit, suliffeqarfiit kattuffiillu il.il., namminersorluni ingerlatsineq pillugu inatsisitigut tunngaveqartut aningaasaqarnikkut annermillu allaffissornikkut attupinneqassapput, ingerlatsinerminnut atatillugu meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik sammisaqartitsisarunik, imm. 3-mi allaqqasut takukkit. Allaffissornikkut kinguneriumaagai tassaassapput akuersissut tunngavigalugu meeqqanik pinerliisimanninnermut uppersaati piniarnerannut attuumassuteqartut, aammattaaq siunnersuutip nassatarissavaa atorfinitsitsineq sulilersitsinerluunniit pissusiviusut naapertorlugit aatsaat pisinnaammata uppersaati tiguneqarenerata kingorna. Tamannali aamma immikkoortoq 3-mi oqaatigineqartumut sanilliuttariaqarpoq, tassalu Kalaallit Nunaanni meeqqat assersuutigalugu Danmarkimi meeqqanit ajornerusumik illersorneqarnissaannut patsisiviusinnaasunik soqanngimmat. Tamatumunnga atatillugu, meeqqanik pinerliisimanninnermut uppersaatinik pissarsiniartussaataaneq annerusumik allaffissornermut tunngasutigut kinguneqassaaq.

5. Avatangiisinut pinngortitamullu kingunerisassai

Siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu kinguneqassanngilaq.

6. Innuttaasunut ingerlatsinikkut kingunerisassai

Innuttaasut, atorfinnut suliffinnulluunniit meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqarfiusussanut qinnuteqartut, pisortaqarfimmiit, suliffeqarfimmiit, kattuffimmiit, peqatigiiffimmiit il.il., siunnersuummut ilaasumit, qinnuigineqarnertik naapertorlugu atorfinnnginnerminni sulilinnnginnerminniluunniit meeqqanik pinerliisimanninnermut uppersaammik piniartoqarnissaa akuersissutigisussaavaat. Aammattaaq ilimagineqarpoq siunnersuutip nassatarissagaa meeqqat 15-it inorlugit ukiullit kinguaassiuutitigut innarlerneqarnissaminut annertunerusumik illersugaalernerat.

7. Naalagaaffeqatiginnermut aamma Namminersorlutik Oqartussanut attaveqarneq

Siunnersuut Namminersorlutik Oqartussanut kinguneqartussatut ilimagineqanngilaq, kisiannili Naalagaaffimmi oqartussaasut qanimut suleqatiginissaat pisariaqassaaq, Pinerluuteqarsimasut Qitiusumik Nalunaarsorsimaffiat taakkua ataanniimmat.

8. Pisortanik kattuffinnillu tusarniaaneq

Inatsisissatut siunnersuut siullermik piffissami 13. juli 2009-miit 31. august 2009-mut tusarniaassutigineqarpoq. Tamatunga kingorna piffissami 18. januarimiit 16. februarimut 2010 ukununnga tusarniaassutigineqarpoq:

Justitsministeeriaqarfik

Paasissutissanik Nakkutilliisoqarfik (Datatilsynet)

Kalaallit Nunaanni Politimesteri

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik

Naalackersuisut siulittaasuata Naalackersuisoqarfia

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannernullu Naalackersuisoqarfik

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik

Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfik

Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik

Aatsitassanut Pisortaqarfik

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA)

SIK

PIP

Nunatta Eqqartuussiveqarfia

KANUKOKA

KANUNUPE

ASG

DJUF

NUSUKA

IMAK

KNAPK

AK (Atorfillit Kattuffiat)

PK (Peqqissaasut)

PPK (terapeutit, ernisussiortut, ergoterapeutit, fysioterapeutit, bioanalytikerit)

SSK (Kalaallit Nunaanni sulitsisut)

Nunatta Atuagaateqarfia

Biskoppip Allaffia

Provsteqarfik Avannaa

Provsteqarfik Qeqqa, Tunu Qaanaarlu

Provsteqarfik Kujataa

Kalaallit Nunaanni ilagiit nammineertut

Bahai

Jehovap nalunaajaasui

Jesusip Najaarai

Katuullit Oqaluffiat

Apustuulit Oqaluffiat

Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat

Sorlak

NAPA

Silamiut

Katuaq

Taseralik

Kalaallit Nunaanni Spejderit

Nanu Børn

Meeqqat Inuunerissut

Melkebutten

MIPI – Meeqqat Inuusuttuaqqallu pillugit ilisimasaqarfik

Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Aallartitaa

Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik

Tusarniaanernut marlunnut atatillugu tusarniaavigineqartunit akissuteqaatit makku tiguneqarsimapput:

AK, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik, Nunamut Namminermit, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmit, Ineqarnermut, Attaveqaatinut Angallanermullu Naalackersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik, PIP, Paarisa kiisalu KANUNUPE, taakkulu siunnersuummut uparuagassaqanngillat, taamaallaat kingulliup siunnersuut tapersorsorlugu nalunaaruteqarpoq. Kiisalu SIK-p akissuteqaammimi allassimavaa siunnersuut isumaqatigalugu, kiisalu nuannaarutigalugu nalunaarutigalugu inatsisissatut siunnersuutip kisimiiinneqannginnera allatigullu tapertanik ilaqartinneqarmat.

Taakkua saniatigut Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup (AN) tusarniaanernut akissuteqaataa tiguneqarsimavoq, akissuteqaallu isumaqatigineqarluni. AN-ip tusarniaanernut siullermut atatillugu siunnersuutigaa siunnersuut nutaamik tusarniaassutigineqassasoq, tassa Justitsministeriaqarfiup tusarniaanermi akissutaa tiguneqariarpat, tamatumami kingorna aatsaat siunnersuutip kingunerisassai eqqornerusumik nalilersorneqarsinnaalissammata. Tamannalu siunnersuutip aappasaanik tusarniaassutigineqarneratigut akuersaarneqarpoq.

Meeqqat inuusuttullu illuata Melkebuttenip tusarniaassutigineqartumut akissuteqaammimi kissaatigaa meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppernarsaat taamaallaat skolepsykologinut atuutissanngitsoq, kisiannili psykologinut tamanut meeqqanik sullissisartunut tamanut atuutissasoq, kissaatigisarlu tamanna akuerineqarpoq. Tamakkua saniatigut isumaqartoqarpoq siunnersuut taamaallaat pisortat suliffeqarfiini atorfinitsitsinerni atuutissanngitsoq.

Aammattaaq GA-p tusarniaassutigisamut akissutaa tiguneqarpoq, tassani oqaatigineqarpoq siunnersuut uparuagassartaqartinneqanngitsoq. Kisianni GA-p

IMAK assigalugu ilannguppaa Naalagaaffiup Politiivisa suliassanik sukkasuumik suliaqarnissaa qulakkeertariaqartoq, tassami suliassaq kigaalasumik suliarineqarpat sulisussanik atorfinitsitsineq kinguarsassagaa imaluunniit sulisitsisup sulisumik isumaqatigiissutigisaminik eqqortitsisinnaajunnaarnera, naak isumaqatigiissut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik peqarnissaq piomasqaataagaluartoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq naak Pinerluuteqarsimasut Nalunaarsorneqarfiata sulineranut piffissaliisoqarsimannikkaluartoq, aammalu Naalagaaffiup oqartussaaffiisa ataani inissisimagaluartoq, taamaattoq Pinerluuteqarsimasut Nalunaarsorneqarfiata sulinera pisortatigoortumik suliassanik suliaqarnermi malittarisassanik malinnittussaasoq. Taamaattumik Pinerluuteqarsimasut Nalunaarsorneqarfiata sukkasuumik sulinissamik piomasaqarneq malittussaavaa, tamanna aammattaq suliassat suliarineranni piffissaliinernut tungasunut apeqqutit ilaatinneqarput.

GA-p aamma IMAK-ip tamatumunnga atatillugu oqaatigaat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik nutaamik pissarsiniarnissamik pisariaqartitsisoqassappat tamanna eqqarsaatigisariaqartoq, soorlu aningaasarsiaqarluni sulisoq taartaasutut sulinermit immikkoortortaqaarfimmi allami aalajangersimasumik atorfinitsinneqarpat, tassa taartaasutut sulinerup qaangiutereernerani, tak. siunnersuummi § 3 imm. 5-imut oqaaseqaat. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik pissarsiniarnissamut tunngatillugu piomasqaatinik qasukkaanerit arlaqartut ilaatinneqareermata, soorlu assersuutigalugu sulisoq aalajangersimasoq suliffimmi atorfinitsitaaffimmi iluani immikkoortortamut allamut nuunnera. Aamma taamatut ippoq atorfilik, suliffimmi atorfinitsitaaffimmi sulinerminik unitsitsigallarpas, tassani nammineerluni sulinerminik unitsitsigallarnerusinnaavoq, soorlu assersuutigalugu sulinngiffeqarnermik peqquteqartumik, akissarsiaqarani sulinngiffeqarnermik peqquteqartumik, imaluunniit ulapaarnerup qaangiunnerani unikkallarnermik peqquteqartumik suliuunnaarallarnera. Tamatuma saniatigut aammattaq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik pissarsinissaq piomasqaataassanngilaq sulisup sulinnginneratigut ataasiaannartumik imaluunniit piffissami sivikinnerusumi taartissamik pissarsiniapallannernut tunngatillugu, tassanilu siunertaanngippat suliffimmi taartaasup ataasiaannartumik taartaanerata kingornatigut aalajangersimasumik sulilernissaq, tak. siunnersuummi § 3 imm. 4. Kiisalu aalajangersimasumik taartaasartutut inissisimasut ataasiaannartumik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik tunniussinissaq piomasarineqassaaq, taartaasartut pineqartut tassaapput taartaasartut sulisinneqaraluarlutik piffissami sivisunerusumi meeqqanik suliaqartutut atorfeqartinneqartut, tassanilu atorfeqartitaanerata aalaakkaasumik atorfinitsinneqarsimasutut pissutsit piviusut aallaavigalugit inissisimasut. Tamatumunnga pissutaatinneqarpoq atorfinitsitaanermut isumaqatigiissutit isumaqatigiissutaasinnaannissaannut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik atorsinnaasumik tunniussaqaarnissaq, taamaammatt siunnersuut nikerartinneqarsinnaanngitsutut isigineqassanngilaq. Tamatumunngali ilutigitillugu erseqqissaatigineqassaaq meeqqanik pinerliisinnaaneq pinngitsoorniarlugu suliniuteqarnermut atatillugu sapinngisamik annertunerpaamik killilersuinissaq pinngitsoorneqarsinnaanngimmat. Taamaattumillu killilersuineranut atatillugu aalajangiunneqarpoq nutaamik

aalajangersimasumillu atorfinitsitsinernut atatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piumasaqarneq atuutilertassasoq, tassa nutaamik atorfinitsinneqarnermut nutaamilluunniit sulilernermit atatillugu. Tamatuma kinguneraa taartaasutut sulisinneqartup taartaasutut suliunnaarluni nutaamik atorfinitsinneqarneranut atatillugu, soorlu assersuutigalugu nutaamik taartaasutut sulilernermit imaluunniit aalajangersimasumik atorfinitsinneqarnermit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik nutaamik tunniussinissaq piumasaqaataavoq.

Kiisalu GA-p aammalu IMAK-ip eqqaavaat taartaasartut aalajangersimasut atorfeqartut aalajangersimasumik atorfinitsinneqarneranut atatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik pinngitsoorani tunniussaqaarnissamik piumasaqarnerup atorunnaasinneqarnissaa eqqarsaatigineqartariaqartoq, naak taakku aalajangersimasumik atorfinitsinneqaraluartut. Siunnersuutip pingaarnerusumik siunertaanut, tassa meeqqat kinguaassiuutitigut atornerlunneqarnissaannut illersuinissamut tunngatillugu periarfissanik siunertarineqanngitsunik ammaassisoorinissaq pinaveersaarniarlugu siunnersuutip tunngaviatigut allannguinissaq pissusissamisoornerpaatut isumaqarfigineqarpoq, tassa nutaamik atorfinitsitsinerni tamani meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik tunniussaqaartalernissaq piumasaqaatinngorlugu.

Naggataatigut GA-p kissaatigaa siunnersuummi NGO-nik taaneqartartut ilaatinneqarnissaannut tunngasup erseqqissaavigineqarnissaa, tamatumunngalu atatillugu peqatigiiffiit, aningaasarsiaqanngitsunik sulisulerlutik nammineq piumassutsimik meeqqanik sullissisartut. Kisiannili taakku siunnersuummi § 3 imm. 1 nr.1-imi ilaatinneqareerput, kisiannili inatsilioriaatsinik suliaqartarnermit pissuserineqartartut tunngavigalugit oqaaseqaat tapersersussallugu, tamatumalu kingunerisaanik siunnersuummi § 3 imm. 1-imut nutaamik nr. 5-imik ilanngussisoqarpat pissusissamisoornerpaatut isigineqarpoq. Kisiannili tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq peqatigiiffinnut taamaattunut atatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik tunniussaqaarnissaq tamatigut piumasarineqassasoq, tassa peqatigiiffiup sullissinernit atatillugu meeqqanik 15-t inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqarnerani. Peqatigiiffiit paasisitsiniaanermik, qaammarsaanermik, meeqqanik sullissinermik ataqatigiissaarnermik kiisalu politikikkut anguniakkanik piviusunngortitsiniarnernik suliaqartut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piumasaqaarnissap avataani inissimapput, tassa sulinerminni meeqqanik 15-t inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqarneq ajormata.

Kiisalu IMAK-ip kissaatigaa pedelit ikiortaattut sulisut aammattaq maleruagassani ilaatinneqarnerat erseqqissaatigineqassasoq, tamannalu isumaqatigineqarluni akuersaarneqarpoq. Kisiannili tassunga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq pineqartup piviusumik sullivia tassaamat suliffeqarfik, peqatigiiffik il.il., tassanilu piumasaqaateqarnermut ilaatitaanissami tunngavigineqartoq tassaamat inuit sulinermit avatangiisigineqartut, atorfiup nammineq suunera aallaaviginagu. Tamatuma saniatigut IMAK-ip oqaatigaa, timersoqatigiiffiit Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiiffiit Kattuffiannut ilaasortaannikkaluartut matumunnga ilaatinneqassasut, naak ullumikkut taamaattunik timersoqatigiiffeqanngikkaluartoq.

IMAK-ip oqaaseqaatai siunnersuutip § 3 imm. 2 nr. 1-imut sammitinneqarput, tassani takuneqarsinnaavoq timersoqatigiiffiit Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiiffiit Kattuffiannut ilaasortaasut pinngitsooratik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik tunniussaqaartarnissaa piumasqaataasoq. Aalajangersaanermut ilaatigut tunngavigineqarpoq sapinngisamik killissarititanik erseqqissumik peqarnissaq. Kiisalu timersoqatigiiffinnik meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik sullissisunik Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiiffiit Kattuffiannut ilaasortaangitsunik peqanngilaq, tamannalu aammattaaq tusarniaanermi ilaatinneqarepoq. Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiiffiit Kattuffiata aammattaaq tamatumunnga atatillugu ilisimatitsissutigaa timersoqatigiiffinnik Kattuffimmut ilaasortaangitsunik ilisimasaqarani, tassami taamatut naliliinnermut tunngavigineqarpoq aningaasatigut atortutigullu tapiiffigineqarnissamik qinnuteqarsinnaassagaanni pinngitsoorani kattuffimmut ilaasortaannissaq piumasarineqarmat. Aammattaaq aalajangersagaq siunnersuummi pingaarnerusumik siunertarineqartumut, tassa meeqqanik kikkut tamarmik iserfigisinnaasaanni inissimasunik illersuiniarnermut attuumatinneqartariaqarpoq. Tamannalu pisarpoq suliffeqarfinnut, ingerlatsivinnut, peqatigiiffinnut, soorlu ulluinnarni timersoqatigiiffiit aqqutigalugit meeqqanik sullissisunut angajoqqaat qitornaminnik peqataatitsivigisartagaanni tatigeqatigiinnermik aallavilimmik suleqatigiinnikkut. Taamaattumik siunnersuummi angerlarsimaffiit nakkutiginnissaat ilaatinneqanngilaq, tamanna angerlarsimaffiit nammineerlutik akisussaaffiata ataaniimmat. Aammattaaq taamatut piumasaqarnermi angajoqqaat qitornami inuuissionerani atuaqataanik qaaqqusineri, taamatullu angajoqqaat qitornaminnut paarsisussamik imaluunniit angerlarsimaffimmi ilinniartitsisussamik sulisitsinerat siunnersuummi ilaatinneqanngilaq. Matumani pingaarnerutinneqarpoq angajoqqaat qitornaminnik ingerlatsivinnut ilisimaneqareersunut, peqatigiiffinnut il.il. meeqqanik sullissisussanik sulisoqartumut qitornaminnik sullissisussanngortitsineq.

Tamanna nangillugu erseqqissarneqassaaq siunnersuummi piumasarineqarmat pinngitsoorani meeqqamik sullissisussamik atorfinitsitsinikkut / sulisitsinikkut sulisut pineqarmata, soorlu peqatigiiffiit il.il. Taamaattumik soorlu assersuutigalugu sapaatip-akunneranut aalajangersimasumik arsaannerni naapittarnernut isumaqatigiissuteqarsimagaanni, tassanilu meeqqat 15-it inorlugit ukiullit peqataatinneqarpata, taakku siunnersuutip atornissaata avataaniissinnaapput. Tamannalu suliniutit aaqqissuussaangitsumik suliniuteqartunut suliniuteqarnermini inersimasunik sullissisunik toqqaannartumik meeqqanik sullissisunik soorlu sungiusaasunik, soorlu assersuutigalugu nammineq arsaqataanikkut sulisunut atatillugu isigineqartariaqarpoq. Tassa allatut oqaatigalugu atorfinitsitsisoqarsimananilu sulisitaqanngilaq toqqaannartumik meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik attaveqartumik tassa siunnersuut tunngavigalugu, kiisalu suliat angerlarsimaffiup iluani suliatut isigineqarsinnaallutik.

Tamatumunnga ilutigitillugu taaneqassaaq siunnersuut pisinnaatitsinermik aalajangersakkamik ilaqartinneqarmat, tak. § 3 imm. 6, tamatuma kingorna siunnersuummi ilaatinneqartut saniatigut ingerlatsinikkut atorfinitsitsinermut suliaqartitsinermullu tunngassuteqartut ilanngunneqarnissaat periarfissinneqarmat. IMAK-ip oqaaseqaataanut atatillugu, tassa siunnersuut peqatigiiffinnut, soorlu assersuutigalugu timersoqatigiiffiit kiisalu spejderit, tamatumunnga atatillugu

oqaatigineqassaaq taakku ilaatinneqareermata, tassa soorlu assersuutigalugu sunngiffimmi sammisassaqartitsisut klubbillu namminersortut neqeroorutaat, tak. § 3 imm. 1 nr. 3 kiisalu peqatigiiffiit namminersortut, toqqaannartumik meeqqanik 15-t inorlugit ukiulinnut attaveqartartut ilaatinneqarput.

Tamatuma saniatigut IMAK-ip Namminersorlutik Oqartussat efterskoliutiminni atorfinitsitsinerminnut atatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatiniq pissarsinissamik piumasaqarnerat apeqquserpaa, tassami efterskolit atuarfiummata imminnut pigisut, taamaattumillu atuarfiup nammineeerluni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatiniq pissarsinissaq piumasarisariaqarmagu. Tamatumunnga atatillugu ilanngunneqaannassaaq, tamanna siunnersuummi § 3 imm. 1 nr. 4-mi kingullermi ilaatinneqareermat, tassa efterskolit imminnut pigisutut ingerlanneqartut nammineeerlutik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik pissarsisussaammata. Tamanna tunuliaqutaralugu IMAK-ip oqaaseqaataa tassaavoq Namminersorlutik Oqartussat efterskoliutaannut tunngasunut innersuut, taakkulu atorunnaarsimapput.

Naggataatigut IMAK-ip meerartaarnermi angajoqqaat sulinngiffeqarnerisa qaangiunneranni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik nutaamik pissarsinissamat maleruagassaq apeqquserpaa. Tamatumunnga atatillugu maluginiarneqassaaq taamaattunik peqquteqartumik sulinngiffeqarneq suliffimmi atorfinitsinneqarfiusumi soraarallarnertut isigineqassanngimmat, tamatumunnga tunngavigineqarpoq siunnersuummi tunngaviusumik maleruagassaq tunngavigalugu nutaamik atorfinitsitsinermit atatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik nutaamik pissarsinissaq piumasaqaataammata. Tamatumunngalu ilutigitiillugu ilisimatitsissutigineqassaaq siunnersuutip siunertarinngimmagu atorfinitsitaanerup pereersimanerani akuliunnissaq.

Kiisalu Kalaallit Nunaanni Katuullit Oqaluffianniit taamatullu Kalaallit Nunaata Biskoppeqarfianiit tusarniaanermi akissuteqaataat pissarsiarineqarput, taakkulu arlariillutik Kalaallit Nunaanni Ilageeqarnerup avataatigut upperisanut tunngatillugu oqariartaatsit ”upperisat akuersarneqartut imaluunniit upperisat akuersissutigineqartut” oqariartaatsinik allanik taarserneqartariaqartutut isumaqarfigaat. Tamatumunnga tunngavigineqarpoq upperisat Naalagaaffimmit akuersarneqarsimasut imaluunniit upperisat allat Kalaallit Nunaanni Ilagiinnit akuersissutigineqarsimasut taaguuserneqarsimanerat nalorninarqarmat, tassa taaguusersuinerit Naalagaaffeqatigiinnermut tamarmut atuuttariaqarmata, aamma Kalaallit Nunaanni.

Kalaallit Nunaanni Katuullit Oqaluffiata tamatumunnga atatillugu ilassutigaa qallunaat inatsisaanni taaguutit allassimasut atorneqarneqarnerisa kingunerilluarsinnaagaat soorlu assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni Katuullit Oqaluffiata inatsisitigut ilaatinneqanngitsoornerat, tassami akuersarneqarnerup Kalaallit Nunaanni atuuttunera ersarinngimmat. Tamanna nangillugu Biskoppeqarfiup ilannguppaa Kalaallit Nunaata akuersissutiginnittarnermut tunngatillugu nammineeerluni akuersisarnermut tunngatillugu apeqqummi isummernerani, tassa namminersornerup eqqunneqarneranut atatillugu akuersisinnaatitaanermik tigusernerata kingorna inatsisitigut inissisimanerit

ersarissarneqarsimatinnagit, oqaatsinik ilusilersuineq alla atorneqartariaqartoq. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq oqariartaaseq ”upperisat Kalaalli Nunaanni ilagiit avataanni” atorneqariaqartoq, naak matumani upperisaq ataaseq pineqarluartoq, Naalagaaffimmili akuersarneqarneq imaluunniit akuersissutigineqarneq manna tikillugu taaguuserneqarsimasut. Matumanili pingaartinneqarluni erseqqissartariaqarpoq assigiimmik tunngaveqarluni upperisat sorliit siunnersuummi pisussaaffilerneqassanersut paasineqarnissaat pingaaruteqarlunartuusoq. Tamatumalu eqqarsaatigineqarnissaa matumuuna naammassineqassaaq. Taamaattumik upperisat akuersarneqartut kiisalu upperisat akuersissutigineqartut imaluunniit upperisat allatut akuerineqartut assigiinngissutaat siunnersuummut tunngatillugu immikkut ittumik pingaaruteqanngilaq. Tamatumunnga ilutigitillugu maluginiarneqassaaq, manna tikillugu aalajangerneqarsimanngimmat Kalaallit Nunaanni upperisanik akuersissuteqartarnerit qanoq ilusilerneqassanersut, tamatumunnga atatillugu ilusaa inatsisitigullu kingunissai. Taamaattumik pissusissamisoornerpaajutinneqarpoq oqaaseqaatit pineqartut akuerissallugit. Tamanna pivoq siunnersuutip siullermeersumik tusarniaassutigineqarnerata kingorna. Kiisalu Kalaallit Nunaanni Katuullit Oqaluffiata ilanngullugu nalunaarutigaa katuullit biskoppeqarfiata Kūbenhavnimiittup palasinut suleqatinullu allanut tamanut tunngatillugu meeqqanik 15-it inorlugit ikiulinnik sullissisunut meeqqanik pinerliisimannginnermik uppernarsaatinik pissarsineq isumannaareermassuk.

Tamakkua saniatigut Biskoppeqarfiup tusarniaanermut akissutaani siunnersuutigineqarpoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik tunniussinissami inuit meeqqanik sullissisartut tamarmik oqaluffik imaluunniit ilagiit aqutigalugit sullissisartut Kalaallit Nunaanni Ilagiinni taakkualu avataanni inissisimasut tamarmik palasiinnaanngitsut taamatut piunasaqarfigineqassasut. Siunnersuummi pinngitsoorani meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik saqqummiussinissamik upperisanut Kalaallit Nunaanni Ilagiit avataanni inissisimasunit piunasaqarneq aammattaaq qallunaat inatsisaat naapertorlugit upperisanut akuersarneqartunut kiisalu akuersissutigineqarsimasunut palasinuunnaq atuuppoq, tassa killiliinissaq eqqarsaatigalugu. Tassami upperisat assigiinngitsut arlalissuunerat eqqarsaatigalugu atorfinnik aalajangersimasunik toqqaannartumik meeqqanik attaveqartunik assersuuteqarnissaq ajornakusoorat. Tamanna Kalaallit Nunaanni Ilagiit inuiaqatigiit akornanni immikkut ittumik inissisimanerat kiisalu siunnersuutip tunngaviusumik periusaa ataqatigiissinneqassapput, tassa suliap atorfiullu suunerat pinnagu kisiannili inuup pineqartup suliaanut tunngasut isigineqassaaq. Kiisalu siunnersuut ingerlatsinikkut atorfinitsitseriaatsit suliaassallu arlaqarnerusut pisariaqassappat ilanngunneqartariaqarput. Tamatumunngalu ilutigitillugu oqaatigineqassaaq Biskoppeqarfiup Kalaallit Nunaanni Ilagiinnut tunngatillugu sioqqutsisumik toqqaarneqariissasoq akuerissagaa atorfinitsitsinissamut atatillugu aallaqqaammut nalilersorneqassanngitsaq atorfinitsitsinissaq pineqartoq ilumut toqqaannartumik meeqqanut 15-t inorlugit ukiulinnut attaveqassanersoq.

Kiisalu Biskoppeqarfiup aammattaaq siunnersuutigaa atorfiit aammattaaq aalaakaasuunnginnerusumik aammalu aalajangersagaanngitsumik katitigaasut upperisanut assingunerusumik suliaqartut taamaattorli nalunaarsorneqarsimanngitsut

aammalu matuma siuliani eqqaaneqartutut pisinnaatitaaffeqanngitsut siunnersuummut atatillugu akuleruffigineqartussaannngitsutut isigineqassapput, taamaattumillu upperisat pisortatigoortu-mik akuersissutigineqarsimasutuulli pisinnaatitaaffeqanngitsut. Kiisalu killilersuinissamut tunngatillugu upperisap tungaatigut ajornakusoortumik inissisimasut, upperisamillu suliaqarnerat tamanut ammasuunngitsutut inissisimalluni. Kisiannili taamaakkaluortoq maluginiarneqassaaq siunnersuummi pisinnaatitsinermut aalajangersakkamik peqareermat, taamaattumillu tamanna atorneqarsinnaalluni siunnersuummi allassimareersut avataasigut allatigut atorneqarsinnaasunik ilasinissami atorneqarsinnaalluni.

Aammattaaq Datatilsynip tusarniaatigineqartumut akissuteqaataa tiguneqarsimavoq, tassanilu nalunaarsuineranut tunngatillugu ersarissanissaq kissaatigineqarpoq, tamannalu akuerineqarpoq. Siunnersuut ersarissanernik pineqartunik ilalerneqartoq tamatuma kingornatigut Datatilsynimut nassiunneqarpoq, 14. september 2009-mik ullulikkanik allagaqaatinik ilalerlugu, kiisalu siunnersuutip aappasaanik tusarniaassutigineqarnerani akissuteqaammi siunnersuummut tunngatillugu allanik oqaaseqaatinik ilassuteqaratik nalunaarutigaa.

Aammattaaq tusarniaassutigineqartumut KANUKOKA-p akissuteqaataa tiguneqarsimavoq, akissummillu nassiussinermiinnut atatillugu kommunit pingasut akissuteqaammut ilaliussanik ilaatinneqarput. KANUKOKA-p aallarniutigalugu siunnersuutip aasap ingerlanerani siullermeerluni tusarniaassutigineqarneranut atatillugu ajornartorsiutit tikkuaffigai, tassa tusarniaassutigineqartoq tiguneqarmat 13. juli 2009. Tamatumunnga atatillugu maluginiarneqartoq tassaavoq tusarniaanermut piffissarititap 31. august 2009-p tungaanut sivitsorneqarsimanera, kiisalu nutaamik tusarniaanissaq siunnersuutigineqartoq. Tusarniaanermut siullermut atatillugu piffissaliunneqartumut pissutaavoq meeqqat 15-it inorlugit ukiullit illersorneqarnissaannut tunngatillugu sulissutigineqartut sapinngisamik piaartumik naammassineqarnissaat pingaartinneqarmat. Piffissarititap allanngortinneqarneranut pissutaavoq Naalagaaffimmiit siunnersuummut tunngatillugu nalilersueqqaarnerminnik saqqummiussinissaat periarfissinneqarmat, tamannami pisariaqartinneqarmat.

Kiisalu KANUKOKA-p ilalernartuutippaa meeqqanik pinerliisimannnginnermut uppernarsaatip pissarsiariniarneqarnerani immikkut ittumik pisussaaffimmut tunngatillugu inatsisiliornissaq. Siunnersuut KANUKOKA-mit tapersersorneqarpoq, tassa kommunit atorfinnut immikkut ittunut atatillugu manna tikillugu pinerlussimannnginnermut uppernarsaatit atorneqartariaqarsimammata, kiisalu taamatut siunnersuuteqarnikkut meeqqat inuusuttuaqqallu kinguaassiuutitigut atonerlunneqarnissaannut illersorneqarneq pitsaanerusoq neriuutigineqalerpoq. Kisiannili KANUKOKA-p erseqqissaatigaa meeqqat saniatigut inooqataasut allat aammattaaq illesorneqarnissamik pisariaqartitsisut, tamatumanilu inersimasut eqqarsartaatsimikkut innarluutillit kiisalu inersimasut meeraanermiinni annertuumik sumiginnagaasimanermik nalaataqarsimasut. Taamaattumik siunnersuutigi-neqarpoq inuit inunnik taamaattunik sullitaqartut toqqaannartumillu attuumassuteqartut aammattaaq siunnersuummi ilaatinneqassasut. Naak oqaaseqaammi siunnersuutigisaaq isumaqatiginaraluartoq taamaattoq siunnersuummut

ilaatinneqarsinnaanngilaq, tassami sulisut matumani pineqartut tassaammata inunnik 15-it sinnerlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqartut. Tamatumunnga pissutaavoq Naalagaaffiup pinerlunnernik nalunaarsuinnermut nalunaarutaani 15-inik ukiulinnut killilimmik aalajangersaanera, taannalu Justistministeriaqarfimmit atortussanngortinneqarluni, taamaammallu tassuuna meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatip pilersinneqarneranut tamanna tunngavigineqarpoq, tassa atorfinnut meeqqanik 15-t inorlugit ukiulinnut suliaqartunut atortinneqartussaalluni. Tamatumunnga atatillugu takuneqarsinnaavoq, meeqqanik pinerlussimannginnermut uppersarsaatit meeqqat 15-t inorlugit ukiullit kinguaassiuutitigut pinerliisimanerit nalunaarsorneqarnerannut attuumassuteqartinneqartoq.

KANUKOKA-p inunnut aalajangersimasunut tunngatillugu eqqartugaanut atatillugu pinerlussimannginnermut uppersarsaatip atornissaa pisariaqarpoq. Pinerlussimannginnermut uppersarsaammut atatillugu aammattaaq inatsisunik unioqqutitsinerit allat soorlu assersuutigalu tillinniarnertit imaluunniit nakuusernerit nalunaarsorneqartarput, tamannalu KANUKOKA-p eqqartugaanik inunnik sullissisussanut tunngatillugu atorneqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut KANUKOKA-p akissuteqaammini oqaatigaa siunnersuut innuttaasunut allaffissornikkut aningaasatigullu kinguneqarumaartoq, kiisalu siunnersuummi afsnit 3-mi oqaatigineqartoq pisortanut allaffissornikkut aningaasatigullu kinguneqarumaartoq. Tamatumunnga atatillugu KANUKOKA-p ilanngullugu oqaatigaa Kommuneqarfik Sermersuumi ukiumut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatit 400 – 500 akornanni pissarsiarineqartassasut, tak. kommunit tusarniaanermut akissuteqaataat matuma kingornaniittoq.

Soorlu qulaani taaneqareersoq aammattaaq Kommuneqarfik Sermersuumiit tusarniaanermut akissuteqaat immikkoortoq pissarsiarineqarpoq. Aallarniutigalugu kommunimiit siunnersuut naammagisimaarneqarpoq, tamannami qangali kissaataavoq, tassa manna tikillugu pinerlussimannginnermut uppersarsaatit pisortatigoortut atorneqartut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatinik taarserneqassapput.

Tamatuma saniatigut aammattaaq kommunimit kissaatigineqarpoq atorfinnut aammalu suliassanik nassuiaateqarnermut allattuivik kisimiitillugu malinneqassanngitsoq, tassa kommunit nammineerlutik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaammik piumasaqarfigineqartussat kommunit nammineerlutik nalilersorsinnaanissaat kissaatigineqarmat. Tamatumunnga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq kikkut pineqartumut ilaatinneqassanersut kiisalu kikkut pineqartumut ilaatinneqassannginnermut tunngavigalugit killilersuisoqannginnissaata qulakkeernissaa pingaaruteqarluinnartoq. Tamakkualu inatsisitigut illersorneqarnermut atatillugu nalilersorneqartussaapput. Taamaammatt siunnersuummi suliat eqqartorneqartut tunngavigineqassapput. Tamanna nangillugu erseqqissarneqassaaq matumani pineqarmata suliassat suunerannik nassuiaaneq, taamaattumik siunnersuummi atorfiit suunerannik nassuiaatit tassani suliffeqartussat piviusumik sunik suliaqartinneqassanersut ataatsimut isigineqassasut. Soorlu aammattaaq oqaaseqaatini imm. 3-mi takuneqarsinnaasoq, tunngaviusumik

periusiuvoq sulisinneqartup sorpianik suliaqartinneqarnera sulisussap meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik pissarsinissami tunngavigineqassammat sulilersup suliffimmini qanoq taaguuteqartinneqarnera pinnani. Taamaalluni inuup atorfia imaluunniit suliaasa suuneri meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik pissarsinissami tunngavigineqassanngillat, soorlu assersuutigalugu napparsimasunik paarsisoq, tassa sulinerminut atatillugu meeqqanik 15-t inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqarfiunngippat. Akerlianilli meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik pissarsisoqassaaq soorlu assersuutigalugu naatsorsuuserinermik sulialik sulinerminut atatillugu ilaatigut meeqqanik 15-t inorlugit ukiulinnik ilinniartitsisutut sulissappat. Siunnersuutip aqqissunneqarsimanera ima suliarineqarsimappat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik pinngitsoornissaq ajornarluni, allaat atorfiup taaguutaa piumasaqaatini ilaatinneqartuni allassimanngikkaluarpalluunniit, kisiannili sulinerminut atatillugu siunnersuummi eqqaaneqartunik suliaqarnissamik kinguneqarpat.

Siunnersuulli ilimagisaq tunngavigalugu nalilersuinerminik ilaqartinneqassappat atorfinitsitsisumut imaluunniit suliakkiisumut attuumatinneqarpat, taassuma nalilersussavaa pineqartoq sulisinneqalissanersoq, tamatumalu kingunerisaanik meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqalerluni. Tamatumunnga atatillugu maluginiarneqassaaq Naalagaaffiup politiivi taamaallaat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik tunniussisinnaammata Naalagaaffiup politiivisa nammineerlutik nalilerpassuk meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqarnermi piumasaqaatinik naammissinnittoqarnersoq. Aammattaaq Kommuneqarfik Sermersuumiit oqaatigineqartoq tassa atorfiit suliallu siunnersuummi § 3 imm. 6-imi allaqqasut avataani inissisimasut aammattaaq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik piumasaqarfigineqarsinnaanerat eqqortuuvoq. Kisiannili aalajangersakkami tassani piginnaatitsinissamut akuersisummik pigisaqarnissamik imaqarpoq, tamannalu Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut atorsinnaavaat. Kisiannili aalajangersagaq tamanna atorfinitsitsisumit imaluunniit suliaqartitsisut atorfiit suliallu allat pineqareersut avataani inissisimasut ilanngunneqarnissaannut tunngatillugu atorineqarsinnaanngilaq. Tassa atorfiit suliallu siunnersuummi allaqqareersut avataanni allanik ilanngussisinnaanissaq taamaallaat nalunaarummik pilersitsinikkut pisinnaavoq.

Kommuni tamatuma saniatigut suliata nassuiarneqartut ilassutissaannik ilaatitaqalernissamik kissaateqarnerminik saqqummiussisimavoq, taakkualu isumaqatiginissaat pissusissamisoor-nerpaajuvoq. Tamakkua saniatigut oqaaseqaatini siunnersuummi § 3 imm. 1 pkt.1-imut, meeqqanik 15-it inorlugit ukiullit toqqaannartumik attavigineqarnerannut tunngatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik pinngitsoorani takutitaqarnissamik piumasaqarnermut tunngatillugu erseqqissaanermik ilanngussisoqarpoq.

Kiisalu kommunip tungaaniit kissaatigineqarpoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik piniarnermi immersugassamik kalaallisuumik qarasaasiat aqqutigalugit pissarsiarinissaa periarfissinneqassasoq, soorlu Danmarkimi taamaareersoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq

immersugassaq Danmarkimi qarasaasiat atorlugit pissarsiarineqarsinnaasoq, akerlianilli Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmu nassiussineq allakkerisarfiit aqutigalugit pissalluni. Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik (KIIIN) maannakkut Justitsministeriaqarfimmik Kalaallit Nunaanni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik Danmarkimiit sukkanerusumik pissarsisinnaalernissaq siunertarlugu isumaqatigiinniarpoq. Tassami maannakkut Naalakkersuisoqarfiup misissorpaa immersugassat immersorneqarsimasut qarasaasiat aqutigalugit nassiunneqarsinnaanerat, soorlu immersukkanut paasissutissanut tunngatillugu ataatigut atsiornerit skannerlugit ilaatinneqartarsinnaanerat misissorneqarluni. Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinut atatillugu immersugassat qarasaasiatigut pissarsiarineqartalissapput. Kiisalu siunertarineqarpoq immersugassaq kalaallisu qallunaatullu oqaasertalersugaassasoq, tassa Naalagaaffiup politiivisa immersukkap ajunngitsumik immer-sorsimanissaa takusinnaaniassammassuk. Naak siunnersuutip ulluinnarni atornerqarnera Danmarkimi periutsit assigalugit ingerlanissaat piumasarineqaraluartoq Naalakkersuisut kissaatigaat ulluinnarni periutsit atornerqartut Kalaallit Nunaani pinissaat Danmarkimi periutsinik sukkanerunissaat kissaatigineqarpoq. Kisiannili tunngaviumik eqqarsaatigineqarpoq periutsit atornerqartut Danmarkimi atornerqartut assigissagaat, tak. aningaasatigut kingunissai, afsnit 3-mi nassuiarneqartut.

Kiisalu Kommuneqarfik Semersuup kissaatigaa inuit meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqarfiusunik sulisut piumasaqaatitalimmik atorfinitsinneqartalernissaat periarfissinneqassasoq, tassa pinerliisimannginnermut uppersaammik Naalagaaffiup politiiviniit pissarsinissaq utaqqeqqaanngikkaluarlugu, tamannami ilaatigut sapaatip- akunnerini arlaqartuni utaqqineqarsinnaasarmat. Kommunip siunnersuumminut tassunga isumaqataanerminik ersersitsinerminut tunngavigaa Danmarkimi misilittakkat takutimmassuk matumani inunnit tusarniaassutigineqartartunit meeqqanik pinerliisimasut naammattoorneqartartut ikittuunnaanerat. Tamatumunnga atatillugu kommunip siunnersuutigaa pisortaqarfiup atorfinitsitsisup imaluunniit suliakkiisup atorfinitsinneqarsimasumik imaluunniit suliakkerneqarsimasumik meeqqanut tunngasunik suliaqartinneranik atorunnaarsitsisinnaalissasoq, paasineqarpat pineqartoq meeqqanik pinerliisimasoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq meeqqanik pinerliisimasut amerlassusaat matumani aalajangiisuussanngimmat, tassa meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attuumassuteqartumik sulinermi pinngitsoorani uppersaammik peqarnissaq piumasarineqarmat. Tamatumunngalu atatillugu eqqaaneqassaaq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik saqqummiussinissamik piumasaqartarneq atorfinitsitsinernullu atatillugu tamakkuninnga pissarsiniartarneq aammattaaq taamatut pissuseqartut atorfimmu qinnuteqarnissaannut tunuarsimaartinneqassammata, naak tamakkua uuttortarneqarsinnaanngikkaluartut. Allatut oqaatigalugu meeqqanik kinguaassiutitigut atornerluiniartartut qassit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piumasaqarfiusunut meeqqanik sullissisarfinni suliniarlutik qinnuteqartarunnaassanersut kisitsisinngorlugu takussutissinneqarsinnaanngilaq. Kiisalu maluginiartariaqarpoq Danmarkimi meeqqanik pinerliisimannginnermut

uppernarsaammik piniarnermi sap.ak. pingasuni-sisamani utaqqisoqartarmat. Tamatuma sivilissusia Kalaallit Nunaani sukkannerusumik sullissilernissamut naleqquttumik sivilissuseqartoq oqaatigineqarsinnaavoq. Naak atorfinitsitsisoq imaluunniit suliaasaqartitsisoq sapaatip-akunnerini marlussunni utaqqigaluarpat meeqqat illersorneqarnissaannik siunniussinnermut akornusersuinertut isigineqarsinnaanngilaq. Taamaaliortoqarsinnaavorli inuit nakkutigineqaratik sissuer-neqaratillu sapaatip-akunnerini arlaqartuni meeqqanut qanittumik attuumassuteqarnermik periarfissinneqarpata. Kommuni tamanna pillugu oqaaseqaataa isumaqatigineqaraluarpat tamatumalu kingunerisaanik ilanngunneqarluni, taava meeqqamut navianaateqarsinnaasumik ilanngussisoqassaaq, pinerliinerluunniit ataaseq tamanna aqutugalugu pigaluarpat alianartumik pisoqarneratut nalilertariaqarpoq, tassa inatsisiliornermi putumik taamaattumik pilersitsisoqarnerata kingunerisaanik. Kiisalu oqaatigineqassaaq piumasaaqatitalinnik atorfinitsitsinissat periarfissaqareermata, tamatumunngali atatillugu piumasarineqarpoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik atorsinnaasumik tunniussinissaq, kisiannili meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaat tigutinnagu meeqqanik 15-t inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqarfiusumi sulinissamik aallartitsissanngilaq. Tamatuma saniatigut aammattaaq oqaatigineqassaaq taartaasussamik ataasiaannarluni marlussoriarluniluunniit taartaasussamik pissarsiniarnermi uppernarsaammik saqqummiussinissami ilaatinneqanngimmata, tak. siunnersuummi § 3 imm. 4, oqaaseqatigiit 3 aamma 4.

Kiisalu Kommuneqarfik Sermersuup siunnersuutigaa upperisaqarnikkut suliniartut Det Åndelige for Bahji'erne i Grønland qinnuteqartut nammineerlutik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik pissarsinissat periarfissinneqassasoq. Tamannali akuersaarneqarsinnaanngilaq, tassami Naalagaaffiup oqartussaasuisa inatsisiliornerat tunngavigalugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatit taamaallaat pisortat ingerlatsiviinut, suliffinnut namminersortunut, peqatigiiffinnut, kattuffinnut allanullu meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqarfiusuni atorfinitsitsisartut imaluunniit suliaasaqatitsisartunut tunniunneqarsinnaapput. Tamanna tunngavigalugu taamaallaat pinerlussimannginnermut uppernarsaat inunnut ataasiakkaanut tunniunneqarsinnaavoq, kiisalu assersuutigalugu pinerlussimannginnermut uppernarsaat tamanut ammasoq inunnut ataasiakkaanut tunniunneqarsinnaanngitsoq.

Tamatumunngalu ilutigitillugu kommunip siunnersuutigaa Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfiat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik piniarnermi akuersinnermut immersugassamik qinnuteqarnermi ilanngullugu nassiunneqartartussamik pilersitsissasut. Tamatumunnga atatillugu ilisimatitsissutigineqassaaq KIIIN-ip qinnuteqarnermut, akuersinnermut ilitsersuummillu immersugassanik ataatsimoortunik pilersitsisimammat, taakkualu Justitsministeriaqarfimmut akuersissutigisassanngorlugit nassiunneqarsimapput. Kiisalu ilisimatitsissutigineqassaaq akuersinnermut immersugassami Danmarkimi atorneqartumi aammattaaq immersugassat atorfinitsitsisup imaluunniit suliaqartitsisup meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik Naalagaaffiup politiiviniit pissarsiniarnermi atortagaat ilaatinneqareermat.

Kiisalu Kommuneqarfik Semersuup kissaatigaa meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammi aammattaaq meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnut nakuusernarmik pinerluuteqarsimanermut tunngasutigut paasisutissanik ilaqartinneqassasoq. Taamatut kissaateqarneq Nuummi Naluttartut Klubbiannit taparserneqarpoq, taakkuali siunnersuut nuannaarutigaa. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq taamaallaat pinerlussimasunik nalunaarsuineri nalunaarusiaq atorlugu atorfinitsitsisussap atorfinitsitassamut tunngatillugu meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik kinguaassiuutitigut pinerliisimanermut paasisutissanik pissarsisinnaammat. Tamatumunngalu atatillugu oqaatigeqqinneqassaaq siunnersuute-qarnernikkut meeqqanik kinguaassiuutitigut pinerliisarnermik ajornartorsiuteqarneq qaangerniarneqanngimmat. Siunnersuutip siunertavigaa ullumikkut pinerlussimannginnermut uppernarsaat pisortatigoortoq taamatullu inummut aalajangersimasumut tunngasoq nammineq piumassuseq tunngavigalugu atorneqartartoq maanna meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaat tamanit atorneqalernissaa piumasaqaatinngussammat, tassa inuit sulisutut qinnuteqartunut atatillugu, soorlu assersuutigalugu perorsaasutut, arsamik sungiusaasutulluunniit qinnuteqartut siusinnerusukkut meeqqanik kinguaassiuutitigut pinerliisimanermikkut pineqaatissinneqarsimasut pinaveersaarniarlugit. Soorlu siunnersuum-mut oqaaseqaatini allassimasoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaat tassaavoq meeqqat illersorneqarnissaannik suliniuteqarnermi tapertanut ilaatinneqartoq. Kisiannili siunnersuutip atorfinitsitsisut nammineerlutik meeqqanik illersuineri suliaqarnerannik mattussissanngillat, soorlu pinerlussimannginnermut uppernarsaat atornerisigut, taakkuami pissarsiarinissaat qangali periarfissaavoq, kiisalu atorfinitsitassap siusinnerusukkut suliffianit oqaaseqaatit pissarsiarinerisigut.

Kiisalu Kommuneqarfik Sermersuup apeqqutigaa sulisitsisut meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik sulisutut atorfinitsitsisartut siunnersuummi ilaatinneqassanersut. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq inuussutissarsiornerup tamarmiusup siunnersuummi ilaatinneqarnera aallaavisoq. Tassa suliffeqarfinni meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqarneq aallaavigalugu siunnersuummut ilaatinneqarput. Kisiannili imaanngilaq siunnersuummut ilaatinneqarsinnaasunut ilaatinneqarusuttoqassasoq, tamatumunnga ilaatillugu pinerlunermik nalunaarsuineri nalunaarummi, soorlu assersuutigalugu pisinniarfimmi angisuumi butiksassistentitut atorfinitsinneqaraanni, tassanimi atorfinitsinneqarnermi toqqaannartumik meeqqanik 15-t inorlugit ukiullit toqqaannartumik attuumassuteqarfiginngimmagit, illuatungaatigulli imaassinnaasoq 15-t inorlugit ukiulinnik sulisoqartoq. Allatut oqaatigalugu pisinniarfimmi angisuumi sulineri pissusissamisuunngilaq meeqqanik 15-t inorlugit ukiulinnik sulisoqassalluni, taamaattumillu pinerlussimanermut nalunaarsuineri nalunaarummi inatsisitigut tunngavigisat avataaniilluni. Tamatumunngalu atatillugu erseqqissaatigineqassaaq taamatut pisoqartillugu tassaannngimmat meeqqat allanit ”paarisassanngorlugit inissinneqartut”. Matumanili pissutsit taamaattut tassaapput nammineq piumassuseq tunngavigalugu isumaqatigiissutitigullu inatsisit tunngavigalugit atorfimmut qinnuteqarluni sulisoq, aammalu toqqaannartumik meeqqanik 15-it inorlugit suliaqanngitsumik inersimasunilli ilaqarluni sulisoq.

Aammattaaq tamatumunnga atatillugu kommunip kissaatigaa siunnersuummi § 3 imm. 1 nr. 1, 2 pkt.-mi aalajangersagaq ilaqutariittut meeqqamik tigumiaqarnermi

meeqqanik pinerlii-simannginnermut uppersaammik atuineq allangortinneqassasoq, tassa illoqatigiit tamarmik 15-inik ukiulinniit, 18-inik ukiulinneerinnermut taarsiullugu, meeqqanik pinerliisimanngin-nermut uppersaammik takutitaqartalissasut. Tamatumunnga atatillugu kommunip oqaatigaa politimestereqarfimmut apeqquteqarnikkut ilisimatinneqarsimallutik taamatut ukiullit akornanni kinguaassiuutitigut atonerluisarneq naammattoorneqartartoq. Justitsministeriaqarfiup tusarniaanermut akissuteqarnermini oqaatigaa pinerlussimanernut nalunaarsuinermini nalunaarummi inuit atorfinitsitsinnermut attuumassuteqanngitsut toqqaannartumik meeqqanut 15-t inorlugit ukiulinnik attaveqarsinnaasumut meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaammik piumasaqarfiginissaat ullumikkut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq. Taamaattumillu ulluunerani meeqqanik angerlarsimaffimmi meeqqanik paaqqinnittartup ilaqutai meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik assigisaanillu piumaffigineqarsinnaanngillat. Justitsministeriaqarfimmiit ilisimatitsissutigineqarpoq, pinerluuteqarsimasut nalunaarsorneqarfiat pillugu nalunaarummik nutarterinnermut atatillugu eqqarsaatigineqartoq apparisat, inooqatigisat kiisalu qitornat angajoqqaami angerlafimaffini najugaqartut meeqqanut 15-t inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqarsinnaasut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piumasaqarfigineqartalernissaat inatsisitigut periarfissinneqassasoq. Kisiannili maannakkut illoqatigiinnut 15-inik ukioqalereersimasunut tamanut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piumasaqarfigineqarnissaq inatsisitigut tunngavissaqanngikkaluartoq pinerlussimannginnermut uppersaamat piumasarineqarsinnaavoq.

Tamakkua saniatigut kommunip piumasaraa, siunnersuummut oqaaseqaatini ilitsersuutit eqqartorneqartut qitiusumiit suliarineqarumaartut siunertami aamma eqqaaneqartutut ilitsersuutit pilersinneqassasut Kalaallit Nunaannut tamarmut atuuttussangortillugit.

Matuma siuliini oqaatigineqareersutut KANUKOKA-p tusarniaassutigineqartumut akissutaani Kommuneqarfik Sermersuup takorloorpaa kommunip ukiumut meeqqanik pinerliisiman-nginnermut uppersaatinik 400-500-t akornanniittunik pissarsiniartoqartalissasoq, taakkunungalu ukiumut nassiussuinnermut aningaasartuutunik 15.000 kr-usunik aningaasartuuteqartalernissaq. Tamatumunnga atatillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni afsnit 3 innersuussutigineqassaaq. Tassani takuneqarsinnaavoq ilaatigut pilersitsinnermut atatillugu Danmarkimi taamatut pilersitsinnermi meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik ataatsimik pissarsiniarnermi agguaqatigiissillugu sulinnermi minutsit tallimat atorneqartassasut, tassa uppersaammik ataatsimik pilersitsinnermi, tamatumunngalu atatillugu Kalaallit Nunaanni pissutsit allaanerunissaannik piviusunik tunngavilersuutunik tikkuagassaqanngilaq. Ilutigalugulu kommunip aningaasartuutissai tassaapput kommunip nammieerluni oqaatiginninneratut pinerlussimannginnermut uppersaait pisortatigoortut atornissaat pisariaarutissaaq, akerlianilli pinerlussimannginnermut uppersaait inunnut ataasiakkaanut tunngasut siornatigut oqaatigineqareersutut pisortanit namminernit pissarsiarineqartussaapput, tassa qinnuteqartup akuersereerneratigut, kiisalu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaait qinnuteqartunut namminermut tunniunneqartussaananani. Tamatumani

tungavigineqassaaq kommunip meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatiip atuutilerneratigut manna tikillugu pinerlussimannginnermut uppersaatinik pissarsiniarnermi atornerqartartut sipaarnerqartussanngortut, taakkualu aningaasartuutissanik naatsorsuinermi ilaatinneqassapput.

Tamakkua saniatigut aammattaq Qeqqata Kommuniianiit tusarniaanermut akissuteqaat immikkoortoq tiguneqarsimavoq, akissuteqaallu aallarnerlugu siunnersuummut tapersiinertik nalunaarutigaa. Taakkua saniatigut kommunip kissaatigisani saqqummiuppai, tassalu immersugassat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik pissarsiniarnermi atornerqartartussat nunamut tamarmut atuuttussat qitiusumiit suliarineqarnissaat. Tamatumunnga atatillugu Kommuneqarfik Sermersuumut akissuteqaatit innersuusutigineqassapput.

Tamatumunnga tulliullugu kommunip kissaatigaa siunnersuummut ilanngullugu vikarinik pissarsiniarnissamut atatillugu imaluunniit suliffissarsiussisarfik aqutigalugu sulisussanik pissarsiniarnermi meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik pinngitsoorani tunniussaqaarnissaq ilaatinneqalissasoq, tassa sulisinneqartussaq meeqqanik 15-t inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqarfiusumi sulilernissamut tunngatillugu. Tamatumunnga tunngatillugu oqaatigissallugu pingaaruteqarpoq sulisitsisoq tassaammat qinnuteqartunut ataasiakkaanut tunngatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiniarnissamik qularnaarisussaq, imaanngitsoq soorlu assersuutigalugu suliffissar-siuussisarfik, tassami taanna sulisussanut tunngatillugu ingerlatitseqqiineramik taamaallaat suliaqarmat.

Kiisalu Qeqqata Kommuniata erseqqissaatigaa nammineq piumassutsimik suliniartut meeqqanik inuusuttuaqqanillu sullissilersinnagit tamatigut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik pissarsiffigeqqaartarnissaat isumaqatigigamikku. Tamatuma saniatigut neriuutigineqarpoq siunnersuut sapinngisamik piaarnerpaamik atuutilersinneqas-sasoq, kiisalu kommunip oqaatigaa manna tikillugu siunnersuutip atuutilersinneqarnera kommunimut aningaasatigut qanoq kinguneqassanersoq naatsorsorsimanagu. Kommunip ilanngullugu matumunngalu ilutigitillugu oqaatigaa manna tikillugu nutaanik atorfinitsitsi-nernut atatillugu aammalu meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik sullissisussanik atorfinitsit-sinernut atatillugu tamatigut pinerlussimannginnermut uppersaatinik piumasaqartarlutik, maannakkullu siunnersuummi 15-inik ukiulinnut appartitsineq ingerlariaqqinnertut isigi-neqarpoq.

Aammattaq Qaasuitsup Kommuniata tusarniaassutigineqartunut akissuteqaataa tiguneqarpoq, aallaqqaammullu oqaatigalugu siusinnerusukkut kommunit maanna Qaasuitsup Kommuniiani inissisimasut ukiuni arlaqalersuni kommunip suliffeqarfiini tamani atorfitsitsineri tamatigut pinerlussimannginnermut uppersaammik piumasaqartartut. Tamanna aammattaq atuuppoq angerlarsimaffinni meeqqanik paarsisartunut kiisalu ilaqutariinnut meeqqanik tigumiaqartartunut kiisalu inuutissarsiutigalugu meeqqanik tigumiaqartartunut.

Qaasuitsup Kommuniata aammattaq kissaatigaa siunnersuummi § 1 imm. 1 pisortat suliffeqarfiini meeqqanik 20-t tikillugit ukiulinnik sullissiffiusuni atorfinitsitsinerit

tamarmik ilaatinneqassasut, tassa 15-inik ukiulinnut siunnersuummi killiliussaq ukiunut 20-nut qaffatsinneqassasoq. Tamatumunnga tunngatillugu kommunip innersuussutigaa inuusuttut tamakkununnga angerlarsimaffinniitineqartut, nalinginnaasumik annertooujussuarnik ajor-nartorsiuteqartarmata, tassa peroriartornerminni sumiginnagaanerujussuarnik kingunerisaanik. Inuusuttut taakku ineriartornermikkut ukiuminnut naleqqiullugit kinguarsimanerugajuttarput kiisalu silatussutsikkut ima kingusitsigigajullutik allaat kinguaassiuutitigut atonerlunneqarsinnaanermut illersornermut periarfissaqarpiartaratik. Kommunip tamanna nangillugu siunnersuutigaa meeqqanut inuusuttunut inersimasunullu innarluutilinnut siunnersuut aammattaaq atuutitineqassasoq, taakkuami tassaammata sulisorisamik tungaannit kinguaassiuutitigut atonerlunneqarsinnaanissamut immikkut illersorneqartariaqartut. Naak siunnersuut paasilluarneqarsinnaagaluartoq isumaqatigilluarneqarsinnaagaluartorlu suliffiit atorfiillu pineqartut, tassa inersimasunik 15-it sinnerlugit ukioqartunik toqqaannartumik attaveqarsinnaasut siunnersuummi inatsisitigut periarfissaqanngillat, taamaammallu KANUKOKA-p akissuteqaataanut nassuiaatit innersuussutigineqassapput. Tamatumunnga pissutaavoq Naalagaaffimmi Oqartussat pinerluuteqarsimasut nalunaarsorneqarfiat pillugu nalunaarutaani 15-inik ukiulinnut killiliisimanerat tunngavigineqarmat, tamannalu Naalagaaffiup politiivisa pisussaaffianni tunngaviuvoq. Taamaammallu Naalagaaffiup politiivi suliffinnut meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik suliffiusumut meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaatinik taamaallaat tunniussisinnaammata. Qaasuitsup Kommunianit taakkartorneqartut inuit pillugit pinerlussimannginnermut uppernarsaatinik pissarsiffigineqarsinnaapput, soorli manna tikillugu taamaaliortartut. Tamatumunnga aammattaaq ilaatinneqarsinnaavoq inatsisitigut unioqqutitsinerit allat, soorlu tillinniarnert nakuusernikkullu pinerlunnerit matumani attuumassuteqarsinnaasut pineqartut illersorneqarnissaannut atatillugu atorneqarsinnaasut ilaatinneqareermata.

Naggataatigullu tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissaritatap qaangiutereerneratigut Justitsministeriaqarfimmit akissuteqaatit tiguneqarput, akissuteqaammullu Naalagaaffiup politiivisa siunnersuutaat ilaatinneqarpoq, taannalu Justitsministeriaqarfiup malippaa. Justitsministeriaqarfiup taamatullu Naalagaaffiup politiivisa akissuteqaataat siunnersuummut ilaliunneqarput.

Inatsisissatut siunnersuutip aalajangersagaanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq siunnersuutip tunngaviusumik atuuffissaa. Aallaqqaasiullugu siunnersuutigineqarpoq siunnersuut atuutissasoq pisortaqaarfiup, suliffeqarfiup, kattuffiup, peqatigiiffiup il.il. inatsisitigut inissisimaffia apeqqutaatinnagu. Imaappoq inatsit atuutissaaq ingerlatsivinni pisortat ingerlataanni tamani aamma inunnut namminersortut inatsisitigullu akisussaasunut tamanut.

Atorfinitsitsisup imaluunniit sulilersitsisup suunera taamaalilluni apeqqutaanngilaq, apeqqutaasoq tassaagami suliffik pineqartoq inunnik, sulinerminni meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqartussanik, atorfinitsitsisarnersoq sulisitsisarnersorluunniit. Taamaangippat pisorta qarfik, suliffe qarfik imaluunniit peqatigiiffik il.il. tamannaannaq pissutigalugu siunnersuutip atuuffiata avataaniissaaq, pisorta qarfik, suliffe qarfik imaluunniit peqatigiiffik il.il. kingusinnerusukkut sulisut, meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik sulinerminni toqqaannartumik attuumassuteqarfigisartagaannik ingerlataqalissanngippat. Aalajangersagaq siunnersuutip § 3-anut sanilliunneqassaaq, tassani atorfinitsitaanerup sulisersitaanerulluunniit ilusaa pillugu erseqqinnerusunik aalajangersagaqarpoq, taamatuttaaq § 3-p malittarisassiuuppa pisariaqalerfiatigut kina meeqqanik pinerliisimanninnermut uppernarsaammik piniassanersoq.

Pisortat ingerlatsiviinut tunngatillugu siunnersuutip sallerpaatillugu pisorta qarfiit aamma suliffe qarfiit Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanniittut ilaatippai, tamatumani pineqarlutik assersuutigalugu atuarfiit, meeq qeriviit aamma ulloq-unnuarlu sulliviit, Dronning Ingridip Napparsimmavissua il.il., suliffe qarfiilli assersuutigalugu Inatsisartut eqqartuussiviilluunniit ataanniittut siunnersuutip atuuffiata avataaniissallutik. Assersuutigalugu Inatsisartut meeqqanik paarsisarfirmik pilersitsissappata taanna siunnersuummi pineqartunut ilaassanngilaq. Kisianni taama pisoqartillugu Inatsisartut namminneerlutik aalajangersinnaavaat, suliffe qarfiup sulisuinut atatillugu meeqqanik pinerliisimanninnermut uppernarsaatinik pissarsiniartoqartassasoq.

Siunnersuutip pisortani namminersortunilu atorfinitsitsinerit sulisitsinerillu atuuffigimmagit, nalinginnaasumik naatsorsuutigisaavoq sulisitsisoqarlunilu sulisoqarnissaa, sulinissaq pillugu isumaqatigiittunik. Siunnersuummi ”sulinerup” ilaatinneratigut ersersinniarneqarpoq, siunnersuutip atuuffia akissarsiaqaatigalugu sulianut killilerneqannginnera, tak. siunnersuutip immikkoortoq 2b2-p ataani nalinginnaasumik oqaaseqaatitai. Taamaammatt killiliineq pissaaq ”sulisoq” pillugu Kalaallit Nunaanni allatigut qanoq aalajangersaasoqarsimanera apeqqutaatinnagu, taamaammallu assersuutigalugu pisariaqanngilaq sulinissaq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsimanissaa, soorlu sulisitsisup sulisup malitasaanik ilitsersuisussaatitaanera pillugu aalajangersagaqarnissaa, aamma piunasaqaataanngilaq qullersaqarluni inissisimasoqarnissaa. Assersuutigalugu suliffe qarfiup siulersuisuini sulisut toqqaagaattut ilaasortat taakkualu sinnississaat siunnersuummi pineqartunut ilaassapput – siulersuisuugaluarlutik – meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik suliaqassagunik, tamannalu aamma atuutissaaq namminersorlutik inuutissarsiummik ingerlatsisunut, pisortanik sullissisartunut, sulinerminnilu meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqartussanut. Taakkua saniatigut aammattaaq siunnersuut atuutissaaq ilinniartunut sungiusarlutik sulisunut sulinerminni meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqartartunut taamatullu atuutissalluni inunnut suliamik misiliinermut immikkulluunniit suliffissaqartitsiniutinut atatillugu meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqartussanut.

Aalajangersakkami nassuiarneqarpoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatit qanoq paasineqassanersut. Erseqqissarneqassaaq aalajangersakkap siunertarinngimmagu Naalagaaffiup Politiivisa pisussaaffilernissaat, taamatullu aalajangersakkap siunertarinngilaa Pinerluuteqarsimasunik Qitiusumi Nalunaarsuiffik pillugu malittarisassiornissaq, tamakkuami Naalagaaffimmi Oqartussaasut oqartussaaffiisa ataanniipput. Aalajangersakkap siunertariinnarpaa allaaserissallugu, atorfinitsitsisussap sulisitsisussalluunniit paasissutissat suut piniassanerai, inunnik meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik sulinerminni attuumassuteqartussanut atorfinitsitsilernerminnut sulisitsilernerminnulluunniit atatillugu. Tamatuma nassataraa meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatit taamaallaat piniarneqarsinnaammata inunnut taama sulinerminni meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqartussanut atatillugu. Aalajangersagaq piviusunngussappat soorunami Naalagaaffimmi Oqartussaasut akuersaartariaqarput, taamaaliortareerpullumi, pinerluuteqarsimannginnermik uppernarsaatinut ullumikkut Kalaallit Nunaanni annertuumik atugaasunut tunngatillugu. Siunissami assigiinngissutaasusaaq tassaassaaq, Naalagaaffiup Politiivisa meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik suliaqarnerminni pinerluuteqarsimannginnermik uppernarsaatini paasissutissat nalinginnaasumik ilanngunneqartartut peertarumaarmatigik.

Danmarkimi meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaat tassaavoq Pinerluuteqarsimasut Qitiusumi Nalunaarsorsimaffianni allassimasut assilinerat, taanna tassaavoq nalunaarsuiffik Naalagaaffimmi Oqartussaasut ataanniittoq, tassanilu paasissutissat ilaatigut pinerluuteqarsimannginnermik uppernarsaatinut atorneqartut pigineqarput, taamatuttaaq nalunaarsuiffimmi paasissutissat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatit suliarineranni atorneqartarlutik. Pinerluuteqarsimasunik nalunaarsuiffimmi pigineqarput ilaatigut pinerluutininik suliaqarnermut atatillugu unnerluussinerit aamma aalajangiinerit pillugit paasissutissat, aammattaaq paasissutissat taamaallaat politiitut sulinermut pingaarutillit tassanniipput. Inuup pillagaasimannginnermut uppernarsaat piniaraangamiuk, imaluunniit assersuutigalugu sulisitsisoq paasiniaanissaanik akuerippagu, paasissutissat Pinerluuteqarsimasut Nalunaarsorneqarfianit piniarneqartarput. Taamaalilluni siunertarineqarpoq Kalaallit Nunaanni assingusumik aaqqissuussinissaq, taamaammallu siunnersuummi § 2-p ilusilernerani Danmarkimi Pinerluuteqarsimasut Qitiusumik Nalunaarsorsimaffianni inuit pillugit paasissutissat suliarinissaat pillugu nalunaarummi atuuttumi nr. 218-mi, 27. marts 2001-imeersumi § 36 aallaavigineqarpoq. Kisianni nalunaarummi tassani, Naalagaaffiup Politiivisa meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammi paasissutissanik tunngavissaqarani ingerlatsitseqqinnerup nassatarisassaanik erseqqissumik paasissutissiisussaataanerat, aalajangersakkami ilaatinneqanngilaq, Inatsisartut Naalagaaffiup Politiivisa sulinissaat pillugu aalajangersaasinnaanngimmata. Assinganik atuuppoq nalunaarummi aalajangersagaq, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammi pineqartup Naalagaaffiup Politiivinut saaffiginninnermigut paasissutissanik sunik ingerlatitseqqittoqarsimaneranik nalunaarfigineqarsinnaanerani aalajangersagaasoq. Taamaattoq ilimagisariaqarpoq pineqartoq Naalagaaffiup Politiivinut saaffiginnilluni tamatigut paasissutissanik piniarsinnaasoq, taamatullu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik tiguisoq – tassani paasissutissanik

susassaqqanngitsunut ingerlatitseqqinnerup kingunerisinnaasaanik ilisimatitsisoqaraluartorluunniit – pisussaaffeqassaaq meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaammi paasissutissat inatsisit qaqugukkulluunniit atuuttut naapertorlugit suliarinissaannut. Pisortaqqarfik, suliffeqqarfik, peqatigiiffik il.il. taamaalilluni meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaammi paasissutissanik susassaqqanngitsunut ingerlatitseqqittoq qaqugukkulluunniit oqarsinnaanngilaq, pisortaqqarfiup, suliffeqqarfiup peqatigiiffiup il.il. paasissutissanik susassaqqanngitsunut ingerlatitseqqinnerani inatsisitigut akisussaaitaanissamut tunngaviit nalusimallugit. Aammattaaq ilimagineqqarpoq Naalagaaffiup Politiivisa siunnersuut manna tunuliaqutaralugu, aamma meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqqartartussanik atorfinitsineq sulisitsinerlu pineqarmat, akuerseqqaarsimanissamillu piumasaqaat ilaammat, meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaatit tunniunnissaat inatsisitigut tunuliaqutassaqartissagaat. Kalaallit Nunaata EU-mut naleqqiullugu nunanut allanut ilaanera matumani soqutaasussaannngilaq, paasissutissani pineqartup allakkatigutakuerseqqaartussaanaera pissutigalugu.

Imm. 1-imut

1. pkt.-imi aalajangersakkami ersippoq, meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaat Kalaallit Nunaanni tassaasoq Pinerluuteqqarsimasunik Qitiusumi Nalunaarsuiffimmiit paasissutissat, inatsisinik unioqqutitsinerit arlaqartut – tamarmik meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut attuumassuteqqartut – pillugit. Aammattaaq 1. pkt.-imi ersippoq pineqarmat paasissutissat assilinerat, Naalagaaffiit Politiivinit ingerlateqqinneqqarsinnaasut, taamaalillunilu aalajangersakkami ”-sinnaavoq” atorneqqarluni. Tamatuma nassataraa Nalagaaffiup Politiivisa inaarutaasumik nalilissammassuk pisortaqqarfimmut, suliffeqqarfimmut, peqatigiiffimmut il.il. meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaaammik qinnuteqqarsimasumut paasissutissanik ingerlatitseqqinnissamut piumasaqaatit eqquutinneqqarsimanersut. Taamaammat assersuutigalugu suliffeqqarfiup imaluunniit peqatigiiffiup Naalagaaffiup Politiivinut uppernarsartariaqqarpaa, atorfinitsitsinissaq sulilersitsinissarlunniit meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaasiornissamut piumasaqaatit tunngavigalugit pisoq. Tassunga atatillugu ersippoq, Pinerluuteqqarsimasunik Qitiusumi Nalunaarsuiffiup taamaallaat paasissutissat inunnut atorfininnerminnut sulilernerminnulluunniit atatillugu meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqqartartussanut tunngasut ingerlateqqissinnaagai. Taamaammat nalinginnaasumik nalunaarsuiffimmiit paasissutissanik piniartoqqarsinnaanngilaq, assersuutigalugu siulersuisuni ilaasortanut, kioskini nerisarfinnilu sulisunut atatillugu aamma soorlu timersoqatigiiffimmi sunngiffimiluunniit klubbimi sulisussanut qaqtugiinnaq meeqqanut attuumassuteqqartartartussanut atatillugu. Akerlianilli atuuppoq inuit taakku pineqartut alaatsinaanneqqaratik qanimut meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik attaveqqarlutik suliaqqartarpata. Taamatuttaaq inuusuttunik 15-it 18-illu akornanni ukiulinnik sungiusaasut pillugit paasissutissanik piniartoqqarsinnaanngilaq, imaluunniit inuit meeqqanut 15-it sinnerlugit ukiulinnut attuumassuteqqartussat pillugit.

Aalajangersakkami 2. pkt.-imi paasissutissat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammi nalunaarsorneqartussat erseqqissarneqarput, tassami meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammi inuup pineqartup pinerluttulerinnermut inatsimmi aalajangersakkat imm. 2-mi pineqartut ilaat ataaseq arlallilluunniit unioqqutissimanerai allaqqassaaq. Tassunga atatillugu pineqarpoq pinerluttulerinnermut inatsit 1. januar 2010 atuutilersoq. Taamaammat aalajangersagaq aamma 1. januar 2010 kingorna pinerliisimanernut tunngatillugu atuuppoq.

Pinerluttulerinnermut inatsimmi aalajangersakkanut tunngatillugu § 79-imi pineqarput meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik atoqateqarneq allatigulluunniit kinguaassiuutitigit atornerluinerit, § 82-imullu innersuussinikkut aalajangersarneqarpoq anguteqammik imaluunniit arnaqammik 15-it inorlugit ukiulimmik kinguaassiuutitigit atornerluinerit aammattaaq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammi nalunaarsorneqassasut. Aammattaaq pinerluttulerinnermut inatsimmi § 85, assinut meeqqanik kinguaassiuutitigit atornerlunneqartunut atatillugu eqqartuussaasimanernut tunngasoq, kiisalu §§ 74 aamma 84, meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik qanigisarisani atoqateqarsimasutut aamma kanngunartuliorsimasutut eqqartuussaasimanerit ilaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami pineqarput pinerluttulerinnermut inatsimmik unioqqutitsinerit imm. 1-imi pineqartut, kisiannili uani pinerluttulerinnermut inatsit atuussimasoq innersuussutigineqarluni, tak. Inatsisunik nalunaarut nr. 49, 13. februar 1979-imeersoq kingusinnerusukkut allannguutai ilanngullugit. Tamatumunnga pissutaavoq siunnersuut 1. august 2010 atuutilersussatut naatsorsuutigineqarmat pinerluttulerinnermut inatsit nutaaq atuutilereersoq, taamaammallu meeqqanut pinerluuteqarsimanerit pinerluttulerinnermut inatsit atuussimasoq naapertorlugu unioqqutitsinerusut ilanngunnissaat pisariaqarluni. Taamaalilluni aalajangersakkakut tassuuna qularnaarniarneqarpoq meeqqanut pinerluuteqarsimanerit 1. januar 2010-p siornatigit pisimasut, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammut ilaatinneqarnissaat. Aalajangersakkami paragraffit eqqaaneqartut imarisaat pillugit unioqqutitsinerit imm. 1-imi taaneqartut innersuussutigineqarput, tassami pinerluutit suunerannut tunngatillugu imm. 1 aamma imm. 2 taaneqartut assigivai.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami siunertarineqarpoq, inuit Danmarkimi pinerluttulerinnermut inatsit atuuttoq naapertorlugu meeqqanik innarliisimasutut eqqartuussaasimasut imaaliiallaannaq Kalaallit Nunaanni atorfinnik suliffinnilluunniit meeqqanut attuumassuteqartunik qinnuteqarsinnaannginnissaat. Taamaalilluni aalajangersakkap siunertaraa assersuutigalugu timersoqatigiiffiup imaluunniit meeqqeriviup Kalaallit Nunaanniittup paasitinneqarnissaa, inuk atorfinitsinniagaq sulilersinniagarluunniit, assersuutigalugu Danmarkimi, meeqqanik innarliisimasutut eqqartuussaasimappat. Taamaammat aalajangersakkap pinerluttulerinnermut inatsimmi aalajangersakkat imm. 1 aamma 2-mi taaneqartut imarisakkut assingi innersuuppai.

Aalajangersakkami tassani pinerluttulerinnermut inatsimmi aalajangersakkanut innersuussinerit Pinerluuteqarsimasunik Qitiusumik Nalunaarsuiffimmi inunnik paasissutissat suliarinissaat pillugu nalunaarummi nr. 218-imi, 27. marts 2001-imeersumi § 36-mi aalajangersakkat assingaat (Bekendtgørelse nr. 218 af 27 marts 2001 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister).

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami tunngavissatut nalunaarneqarpoq, meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaat aatsaat piniarneqarsinnaasoq inuttaa allakkatigit akuersiteqqaarlugu. Aalajangersakkap annerusutigit assigai Danmarkimi pinerluuteqarsimasut nalunaarsorneqarfiat pillugu nalunaarummi § 36, imm. 2, tak. § 16, imm. 2 aamma 3.

Taamaalilluni suliffeqarfiup, peqatigiiffiup, kattuffiup il.il. qularnaagassaraa akuersissutit pissarsiarineqarsimanissaat.

Akuersissutip allakkatigoortuunissaanut sallerpaatillugu inatsisitigit illersugaanissaq pissutaavoq, aammattaaq allakkatigoortitsinissaq pingaaruteqarpoq sorpiaat akuerineqarnerisa erseqqissarnissaannut. Akuersinertut matumani isigineqarpoq nammineq piumassuseq naapertorlugu, erseqqissumik - paasitinneqarnerlu tunngavigalugu - akuersinermik nalunaarneq, tassuunakkut assersuutigalugu atorfimmik qinnuteqartoq paasissutissanik aalajangersimasunik imminut tunngasunik piniartoqarsinnaaneranik akuersissalluni. Akuersinerup erseqqissuunissaa imaa paasineqassaaq, paatsoorneqarsinnaanngitsumik erseqqissumillu takuneqarsinnaasariaqartoq sorpiaat akuerineqarnerisut. Ilutigisaanik akuersissummi ersissaaq paasissutissat qanoq ittut paasiniarneqarsinnaanersut suliarineqarlutillu, kina paasissutissanik suliarinnittuusinnaanersoq siunertanullu sunut atatillugu taamaaliorinnaanersoq. Aammattaaq akuersissummi ersissaaq, inunntu allaajunnartunut paasissutissat ingerlateqqinneqarsinnaanersut, qanorlu taakkunanga paasissutissat atorneqarsinnaanersut. Paasitinneqarnerlu tunngavigalugu akuersissutip pinissaanut aallaaviuvoq akuersissuteqartup ilisimasariaqarmagu suna akuerinerlugu. Tassunga atatillugu pisortaqarfiup, suliffeqarfiup, peqatigiiffiup il.il. atorfinitsitsisussap qularnaassavaa, pineqartup akuersiumanerluni aalajangernissaanut naammaginantumik paasissutissinnissaq. Taamaalilluni akuersineq tassaassaaq naqisimaneqarani erseqqissumillu nammineq piumassutsimik nalunaarneq, assersuutigalugu nipaqqanngitsumik toqqaannanngikkaluamilluunniit nalunaarutigeqarsinnaanngitsaq. Piumasaqaatit pineqartut piviusunngortinneqarsimappata, ingerlatitseqqinnissarlu suliamik tunngaveqartutut isigineqarsinnaappat, assersuutigalugu timersoqatigiiffimmi sungiusaasussatut, qinnuteqartup meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaammi paasissutissat nuna tamakkerlugu kattuffimmut, peqatigiiffiup ilaasortaaffigisaanut, ingerlateqqinnissaat akuerisinnaasariaqarpaa, kattuffiup meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaatit sumiiffinni ataasiakkaani peqatigiiffiit sinnerlugit suliarisarpagit. Meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaatini inuk pillugu paasissutissat aammattaaq assingusumik ingerlateqqinneqarsinnaapput, assersuutigalugu suliffeqarfiup imaluunniit peqatigiiffiup aqutsisuinut immikkulluunniit siunnersortaanut paasissutissanik suliarinnittussanut.

Suliffeqarfimmi peqatigiiffimmiluunniit atorfinitsitsinermi soraarsitsinermilu periususut malillugit pisariaqarpat, aqutsisut imaluunniit siulersuisut atorfinitsitsinermik soraarsitsinermilluunniit paasisaqarnissaat, paasissutissat aqutsisunut siulersuisunulluunniit ilaasortanut ingerlateqqinnissaat pissusissamisuusaaq. Aammattaaq paasissutissat peqatigiiffimmi, suliffeqarfimmi il.il. sulisumut allamut ingerlateqqinnissaat akuersissutip iluani pissusissamisoorsinnaavoq, taamaaliornissaq suleqatip atorfinitsitsinermut soraarsitsinermullu peqataasarneranik peqquteqarpat. Eqqaaneqareersutut aamma pissusissamisuusaaq paasissutissat immikkut siunnersortinut ingerlateqqinneqarpata, soorlu kattuffigisamut. Immikkut siunnersortimut paasissutissanik ingerlatitseqqiffiusinaasumut assersuutaasinnaavoq peqatigiiffiup kattuffia imaluunniit nuna tamakkerlugu ingerlatsivia. Kisianni qanorluunniit pisoqaraluarpat sumiiffinni ataasiakkaani peqatigiiffiit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatit suliarineqarnerannut inatsisitigut akisussaajuassapput, tassunga ilanngullugu paasissutissanik piniarsinnaanermut akuersissutit pissarsiarineqarsimanissaat, taamaalillunilu kattuffiup imaluunniit nuna tamakkerlugu ingerlatsiviup suliamik ingerlatsinera najukkami peqatigiiffik sinnerlugu pissalluni.

Aalajangersakkami nr. 2-mi allaqqammat, akuersineq aamma tassaasoq Kalaallit Nunaanni pisorta qarfinnut, suliffeqarfinnut, peqatigiiffinnut il.il. ingerlatitseqqinnissamik akuersineq, pissutigaa Naalagaaffimmi Oqartussaasut paasissutissanik ingerlatitseqqissinnaanermut periarfissaannut naleqqiullugu Kalaallit Nunaat nunatut allatut isigineqarmat. Taamaammat piumasaqaataavoq akuersisup aammattaaq akuerissagaa paasissutissat nunamut allamut ingerlateqqinneqarsinnaanerat. Tamatumunnga pissutaavoq Naalagaaffimmi Oqartussaasut inunnik paasissutissat pillugit inatsisimmu Danmarkimi atuuttumut ilaananerat, inatsimmilu nunanut allanut pineqartunut Kalaallit Nunaat ilaavoq. Tassunga atatillugu nunatut allatut isigineqarput nunat EU-mut ilaanngitsut, EU-llu paasissutissat suliarineqarnerini inuit illersugaanissat paasissutissanillu taamattunik paarlaasseqatigiissinnaanerit pillugit peqqussutaata 95/46EF-ip, 24. oktober 1995-imeersup assinganik malittarisassaqartumik isumaqatigiissuteqarsimanngitsut, imaappoq tassani pineqarput nunat EUS-imut ilaasut. Taamaammat akuersinermut atatillugu aammattaaq akuerineqassaaq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik paasissutissat Kalaallit Nunaanni - nunatut allatut - pisortanut, suliffeqarfinnut, peqatigiiffinnut il.il. ingerlateqqinneqarsinnaanerat.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq pisorta qarfiup, suliffeqarfiup, peqatigiiffiup il.il. meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik piniartup, ilutigisaanik uppernarsaatip piniarneranut suna siunertaanersoq aammattaaq allasagaa, tamannalu sallerpaatillugu peqquteqarpoq, uppernarsaatit taamaallaat inunnik atorfimminni sulinerminniluunniit toqqaannartumik meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut attuumassuteqartussanik atorfinitsitsinermut sulilersitsinermulluunniit atatillugu ingerlateqqinneqarsinnaanerannik. Tamatuma saniatigut aalajangersakkap siunertaraa meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik piniarneq pisuni

ataasiakkaani nalinginnaasumik suliamut attuumassuteqartunik siunertaqarnerisooq nalilerneqassammat.

§ 3-mut

Aalajangersagaq isigineqassaaq siunnersuummi pisussaaffilikkat killilersornerattut, pineqarlutik pisortaqarfiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. suut siunnersuummi meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piniarnissamut pisussaaffiligaanersut, aamma atorfiit suliffiillu tigussaanagerusut suut pisussaaffimmut ilaatinneqarnerisut. Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq pisortaqarfiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il., meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatiit piniartassagaat, suliat aalajangersimasut inunnik sulinerminni meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqartartussanik inuttalinnginnerini. Atorfiup suliffiilluunniit meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqarfiunissaanik piumasagaat imm. 1-3-mi § 2-p innersuunneratigut ersippoq. Tamatuma nassataraa meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik pissarsiniartussaataaneq taamaallaat atuummat inunnut sulinerminni toqqaannartumik meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut attuumassuteqartussanut tunngatillugu. Toqqaannartumik attuumassuteqarnissamik piumasagaat ima paasineqassaaq, atorfiup sulinerulluunniit nassatarisassagai meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut qanimut nakkutigineqanngitsumillu attaveqarnerit, aammattaaq tak. qulaani nalinginnaasumik oqaaseqaatit ataanni immikkoortoq 2b2-p ataani allassimasut. Tamatumunnga atatillugu piumasagaataannilaq atorfiup suliffiilluunniit sulinerup nalaani timikkut innarliisinaanermut periarfissaqartitsisuunerata nalilersornissaa, tassami piffissani sivikikkaluunniit arlalinni nakkutigineqanngitsumik meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut attaveqarnerit meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaasiinissaammik piniarnissamut naammammata. Tamatumunnga pissutaavoq sivikikkaluamilluunniit nakkutigineqarani meeqqanut attaveqarnerit aallaavigalugit tatiginninnermik - kingusinnerusukkut innarliinermut tunngaviusinnaasumik – pilersitsisoqarnissaa pinngitsoorniarneqarmat. Tamatuma nassatarisaanik aammattaaq inunnut meeqqanik inuusuttunillu sullissisussaannikkaluunniit tunngatillugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik piniartoqarsinnaavoq, soorlu igaffimmi eqqiaanermillu suliaqartunut, sulisut taakku suliaminnut atatillugu meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartassappata. Tamanna atuutissaaq, atofininnermi suliasatut allaaserisat atuukkaluartillugilluunniit meeqqat 15-it inorlugit ukiullit attaveqarfigalugit nakkutigineqanngitsumik qanimut akulikitsumik sulisoqartartillugu.

Kiisalu ersippoq inuit pineqartut sulererpiarnerat uppersaammik piniarnissamut apeqqutaasoq, imaappoq atorfimmini taaguutaa apeqqutaanani. Tamatuma nassataraa meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatiit piniartariaqanngimmat, aalajangersakkami atorfimmu suliamulluunniit tunngatillugu assersuutigalugu perorsaasutut taaguuteqaraluarluni, sulinermini meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartanngippat. Taama pisoqarsinnaavoq suliffeqarfimmi il.il. pineqartumi 15-it inorlugit ukiulinnik meeraqanngippat. Aalajangersakkap

aammattaaq nassataraa meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatiip piniarnissaa pisussaaffiunngimmat, inunnut atorfinni sulianiluunniit aalajangersakkami taaneqartuni sulisussaangitsunut atatillugu, imaappoq suliaq pineqartoq aalajangersakkami taaneqarsimatinnagu. Tamanna assersuutigalugu atuuppoq angajoqqaanut meeqqaminnik inuuissiortoortutik meeraqataannik atuaqataannilluunniit pulaartitsisunut, timersuutini unammineri piffissami sivikinnerusumi ikiuuttunut imaluunniit ilaanneeriarluni meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik unamminernut, katerisimaarnernut, takutitsinernut tammaarsimaarnernut assigisaannilluunniit angallassisunut imaluunniit inersimasunut assersuutigalugu immikkut aqqissuussinernut atatillugu meeqqat 15-it inorlugit ukiullit peqataaffigisaannik allagartanik nivvingaanermut peqataasunut imaluunniit nipilersornermi atortussanik ikkussueqataasunut. Aammattaaq siunnersuummut ilaatinneqanngillat angajoqqaat angajoqqaatulluunniit meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut oqartussaasut, assersuutigalugu imminni nipilersornermik ilinniartitsisumik sulisitsissappata, namminerisamik ulluunerani paaqqinniffissarsippata namminerisaminnilluunniit meeqqaminnik paarsisussarsippata ilinniartitsisussarsippataluunniit. Aammattaaq aalajangersakkami inuit ilaatinneqanngitsut tassaapput, inuit meeqqap taamaallaat angajoqqaaminik, ilinniartitsisumik, perorsaasumik assigisaannilluunniit ilagineqarluni attuumassuteqarfigisassai, imaappoq sulisut meeqqap kisimeeqatigisassarinnngisai. Aammattaaq inuit atorfinninnut suliannilluunniit atatillugu meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqartuunissaannik piumasaaqatip nassataraa, nalinginnaasumik uppersaatiip piniartariaqassanngimmata assersuutigalugu inunnut kioskini, kantiinani allanilu ilaannikkuinnaq meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut attaveqarfiusartuni sulisunut, taakkua ilaannikkuinnaanngitsumik attuumassuteqartarnerat uppersineqarsinnaanngippat. Kingullermik pineqartumut atatillugu apequtaassaaq attaveqarneq akuttoqatigiinerusumik nakkutiginneqanngitsumillu pisarnerseq.

Kisianni pingaartuuvoq erseqqissassallugu siunnersuummi § 3 tunngavigalugu atorfinitsitsisup imaluunniit sulisitsisup qanorluunniit pisoqaraluarpat nalilertariaqassammagu, inuk sulisinniagaq meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut ima toqqaannartigisumik attaveqartassanersoq, meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatiip piniartariaqarluni, taamaattoq tak. aalajangersakkami imm. 3, Kalaallit Nunaanni Ilaginni kiisalu Kalaallit Nunaanni ilagiit avataatigut upperisanut atorfininnermut sulinermullu tunngasoq, naliliinissamut pisinnaatitaanermik imaqqanngitsoq, tak. imm. 3, pillugu oqaaseqaatit.

Aammattaaq eqqaaneqassaaq meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatiip taamaallaat inunnut 15-inik ukioqalereersimasunut atuummata, tamannalu pinerluuteqarsimasut ukiukinnerpaaffissaannik taaneqartartumik peqquteqarmat, tassami inuit 15-it inorlugit ukiullit pinerluttulerinnermut inatsimmik aamma pillaasarnermut inatsimmik unioqutitsisimasut, tassunga ilanngullugit inuit 15-it inorlugit ukiullit, meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik kinguaassiutitigut pinerliisimasut, Pinerluuteqarsimasut Qitiusumi Nalunaarsorsimaffiannut ilanngunneqarneq ajormata. Tassunga atatillugu eqqaaneqassaaq inuusuttut 15-it 17-illu akornanni ukiullit nalinginnaasumik pappiaranik atsiorsinnaatitaanngimmata, tamanna angajoqqaavisa angajoqqaatulluunniit oqartussaasut atsiornerannik

tapertaqanngippat. Tamannali taamaallaat atuuppoq inatsisitigut tunngaveqartumik iliuuseqarnerni. Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaammik piniarnermut akuersissuteqarneq inatsisitigut taamatut nassuiagaanngilaq. Tamtumunnga pissutaavoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaammik piniarluni akuersissummut nalunaarummik atsiortoqartillugu inatsisitigut tunngaveqartumik iliuuseqarnerup pisussaaffigineqarnissaa pineqanngimmat, soorlu aamma atsiorneq akisussaaffiliinermik nassataqartussatut oqaatigineqarsinnaanngimmat. Taamaammatt 15-it 17-illu akornanni ukiullip meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaammik piniartoqarnissaanik atsiarluni akuersinera Pinerluuteqarsimasut Nalunaarsorsimaffiannut paasisutissanik piniarnissamut tunngavigineqarsinnaavoq taamaattariaqarluni.

Imm. 1-imut

§ 3, imm. 1-imut tunngatillugu aallaqqaasiullugu oqaatigineqassaaq, aalajangersagaq sallerpaatillugu tunngammat, ilaatigut atuarfinni, meeqquarivinni aamma ulloq-unnuarluni suliffinni, sunngiffimmi sammisassaqaartitsivinni il.il. atorfininnermut sulilernernulluunniit atatillugu, taakku meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik orninneqartarpata. Taamaattoq aamma aalajangersakkap pivai meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut angajoqqaarsiani, ilaqutariinni oqilisaassisuni, angerlarsimaffimmi paarsisarfinni kommunimit namminersortumilluunniit ingerlanneqartuni inunnik atorfinitsitsineq sulisitsinerluunniit, ingerlanneqartup pisortatigoortumik namminersorluniluunniit ingerlanneqarnera apeqquataatinnagu.

Imm. 1 ima agguagaavoq nr. 1-2 pisortat suliffeqarfutaannut, atuarfinnut il.il. tunngasuulluni, tassanili pineqartatik meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik ilaqutariinni paarsinerit assiigiinngitsut aamma kommunip ingerlataanik namminerisamillu angerlarsimaffimmi paarsisartut. Pineqartut kingulliit marluk kommunalbestyrelsimit akuerineqartussaapput, Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasumik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10, 5. december 2008-meersumi § 24, tak. § 23, imm. 2 aamma 3 naapertorlugit. Tassunga atatillugu eqqaaneqassaaq namminerisamik meeqqanik paarsineq siunnersuummut ilaatinneqanngimmat, tamanna nammineqqinnaaq aaqqissuussinikkut pisarpaat, tassani assersuutigalugu aanaap ernuttaminik paarsinera pineqarluni, tak. peqqussummi siuliani eqqaaneqartumi § 23, imm. 2 aamma 3-mut oqaaseqaatit.

Imm. 1, nr. 3-4 attuumavoq suliffeqarfinnut, atuarfinnut il.il. namminerisamik inatsisitigut tunngaveqartunut. Taakkununnga tunngatillugu, assersuutigalugu suliffeqarfiup imminut pigisup akisussaaffigaa meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatit piniarnissaasa qularnaarnissaa. Tamanna assersuutigalugu atuuppoq atuarfiup namminersortup siulersuisuinut, Tunngaviusumik atuarfiit namminersortitat angerlarsimaffimilu atuartitaaneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 15. april 2003-meersoq, Tunngaviusumik atuarfiit namminersortitat angerlarsimaffimilu atuartitaaneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaata allannngortinnissaanut Inatsisartut inatsisaat nr. 16, 20. november 2006-meersoq aqqutigalugu allannngortinneqartoq tunngavigalugu ingerlatsisunut. § 3, imm. 1, nr. 3-mi aalajangersagaq assersuutigalugu aammattaaq qamuteralattartut peqatigiiffianni

atuuttussatut eqqarsaatigineqarsinnaagaluarpoq, kisianni angallannermut inatsimmi qamuterlassagaanni 18-inik ukioqalereersimasussaaneq pissutigalugu, ilimagisariaqarpoq qamuterallattartut peqatigiiffianni sulineq meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqarfiussanngitsoq. Kisianni § 3, imm. 1, nr. 3-mi aalajangersagaq assersuutigalugu fritidshjemminut imaluunniit meeqqerivinnut aamma ulloq-unnuarlu sulliffinnut namminersortunut imminulluunniit pigisunut atuutissaaq. Aalajangersagaq aammattaaq atuutissaaq assersuutigalugu sunngiffimmi neqeroorutinut, peqatigiiffittut ingerlanneqartunut soorlu frimærkinik katersisartut peqatigiiffiannut imaluunniit qarasaasiakkut pinnguaatinik aallussisartut peqatigiiffiannut, peqatigiiffik meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut saaffiginnittarpat.

§ 3, imm. 1-imi, 1.pkt.-imi atorfiit suliffiillu atorfiit taaguutaattut taaneqartut, imm. 1-4-mi atorfeqartarfinnut suliffeqartarfinnullu taaneqartunut sanilliunneqassapput, taakkualu malillugit pisorta qarfiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. imm. 1, 1-4-mi taaneqartut aalajangiisassapput inummut atorfinitsitassamut sulilersitassamulluunniit tunngatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik pissarsiniartoqassanersoq. Atorfiit suliffiillu § 3, stk. 1-imi, 1. pkt.-imi taaneqartut soorunami taamaallaat naapertuupput pisorta qarfinnut, suliffeqarfinnut, peqatigiiffinnut il.il. inunnik nr. 1-4-mi taaneqartunik atorfinitsitsisartunut imaluunniit sulisitsisartunut. Tassunga atatillugu assersuutigalugu imm.1-imi naggammi siullermi atorfiit taaneqartut, soorlu nakorsat porturillu, meeqqat atuarfianni atorfinitsitsinermut imaluunniit meeqqamik ilaqutariinnut inissiinermut atatillugu soqutiginaateqanngillat.

Aalajangersakkap nassatarisaanik assersuutigalugu kommunalbestyrelsip pisussaaffigaa qularnaassallugu perorsaasunut ilinniartitsisunullu tamanut kommunimi meeqqerivinni atuarfinniluunniit atorfinitsinneqartunut imaluunniit sulisussanut tunngatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniarnissaaq, taamatullu Naalakkersuisut pisussaaffigissavaat Namminersorlutik Oqartussat ulloq-unnuarlu suliffiutaanni perorsaasunut allatullu atorfilinnut tunngatillugu, inunnut pineqartunut suliffinni toqqaannartumik meeqqanik 15-t inorlugit ukiulinnik suliaqarfiusuni sulilersunut atuuppoq.

Inunnut uppersaammik piniunneqartussanut tunngatillugu, ersippoq aammattaaq assersuutigalugu eqqiaasut pedelillu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniunneqassasut, taakkua sulinerminni meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartarpat. Eqqiaasunut tunngatillugu pisusaaffeqarnermut annermik apequtaassaaq, eqqiaaneq suliffeqarfiup nalinginnaasumik ammanerata nalaani pisarnersoq, tamatumalu nalaani meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik eqqiaasunit toqqaannartumik attaveqarfigineqarsinnaasunik suliffeqarfimmiittoqarnersoq. Taamaammat assersuutigalugu ulloq-unnuarlu suliffinni aamma innarluutilinnik sullissivinni, tak. imm. 1, nr. 1, eqqiaasunut tunngatillugu uppersaammik piniartoqassaaq, tassami taakkua suliffeqarfimmiittassapput meeqqat 15-it inorlugit ukiullit tassaniinnerisa nalaanni. Oqaatigineqareersutut pisussaaffik atorunnaassaaq, meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik suliffeqarfimmiittoqanngippat, kisiannili uppersaasut piniarneqassaaq meeraq 15-it inorlugit ukiulik ataasiinnarluunniit suliffeqarfimmiittussaattillugu.

Pedelinut tunngatillugu pisussaaffimmut tunngavilersuutaavoq, naak pedelip sulinermini meeqqat 15-it inorlugit ukiullit toqqaannartumik sullisissagai ilimagisaanngikkaluartoq, suliaq imminermini meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut nakkutigineqarani attaveqarfiusinnaavoq, tassuunakkullu tatiginninnermik pilersitsisoqarsinnaalluni, ajornerpaamik pisoqartillugu innarliinnermut tunngaviulersinnaasumik.

Aalajangersagaq assinganik atuuppoq Dronning Ingridip Napparsimmavissuani assersuutigalugu eqqiaasunik porturinuunniit atorfinitsitsinermini sulisitsinermiluunniit, taakkuami meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartartussatut sulinngikkaluarput, tassanili meeqqanut immikkoortortaqarfimmi ilimagisariaqarpoq meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik ulloq-unnuarlu uninngasoqartassasoq. Tamatuma saniatigut siunnersuutaavoq napparsimaviup nammineq – aqqissugaanini suliassallu suliarineqartarnerat aallaavigalugit – aalajangersassagaa immikkoortut sulisullu suut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piniunneqartassanersut, imaappoq sulisut § 3, imm. 1-imi erseqqissumik taaneqartut saniatigut, tassanili taaneqarput nakorsat, juumuut, psykologit, fysio- aamma ergoterapeutit, peqqissaasut, sundhedsassistentit, napparsimasunik ikiortit aamma porturit napparsimaviup meeqqanut immikkoortuani sulisut, tak. siunnersuummi § 3, imm. 1, nr. 2. Pineqartut napparsimaviup meeqqanut immikkoortuani atorfeqartuusariaqanngillat sulisuusariaqaratilluunniit, tassami naammappoq suliament atillugu meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut akuttunngitsumik toqqaannartumik attaveqartarnissaq. Tassunga atillugu napparsimaviup nalunaarsorsinnaavaa, immikkoortortaqarfinni sorlarni sulisullu kikkut, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piniunneqassanersut, imaluunniit immikkoortortaqarfiit sorliit sulisullu kikkut piniunneqassannginnermut, taamaallunilu immikkoortortaqarfiit sulisullu allat tamarmik uppersaammik piniunneqartussanngussallutik. Immikkoortortaqarfiit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniunneqartussat piniunneqartariaqanngitsullu assigiinnginnerat pissutigalugu, pisariaqalersinnaavoq sulisup immikkoortortaqarfimmut allamut nuunnerani uppersaammik piniunnissaa, immikkoortortaqarfimmi nutaami meeqqanut 15.-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartassappat. Imm. 1-imi ersittutut aammattaq namminneq piimassusertik naapertorlugit sulisut imaluunniit ilinniartut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik atorfininnginnerini sulilinnginneriniluunniit piniunneqartassapput.

§ 3, imm. 1, nr. 1, 2. pkt.-iani, siunnersuummi siullermi tusarniaassutigineqartumi siunnersuutigineqarpoq, ilaqutariinni paarsinnermut il.il. aamma meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik paarsinnermi, paarsisuusup najugaqatigisai 18-it sinnerlugit ukiullit tamarmik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniunneqartassasut. Aalajangersakkamut pissutaavoq meeqqanik paarsisuusup ilaanneeriarluni meeraq aappaminut, inooqatiminut qitornaminuunniit angajullernut paaritissinnaasarmagu, assersuutigalugu nammineq nakorsiassatilluni il.il. Allatut oqaatigalugu angerlarsimaffimmi paarsinnerup nassatarisinnaavaa, illoqatit meeqqanut qanittumik nakkutigineqanngitsumillu attaveqarnerat. Aalajangersagarli taanna atorunnaarpoq, tassa Naalagaaffiup Politiivi oqaaseqaateqarmata Qitiusumik Paasissutissanik Nalunaarsuifimmi paasissutissanik

suliaqarnermut atalillugu suliaqarnermut tunngatillugu nalunaarummi meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik suliaqarnissaq meeqqamik paarsaqartup avataatigut periarfissiinnissamik allaqqasoqanngitsoq, tassa soorlu assersuutigalugu ilaqutarisat toqqaannartumik meeqqamut attaveqannginissaat, tassa atorfinitsinneqarnerminnut suliaqarnerminnullu atalillugu. Taamaattumik meeqqamik paaqqinnittup ilaqutarisai meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piunasaqarfigineqartussanngillat, tamannalu Justitsministeriaqarfiup eqqortuunerarpaa. Kiisalu Justitsministeriaqarfiup tamatumunnga ilanngullugu oqaatigaa pinerlussimanermik nalunaarsuinermin nalunaarutip nutarterneqarnissaanut atalillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik suliaqarnerit nalunaarummi tunngavissaqartinneqalernissaata periarfissinneqarnissaa eqqarsaatigineqartoq, tassa aapparisat inooqatigisallu, kiisalu qitornat angajoqqaamik angerlarsimaffianni najugaqartut ulluinarni meeqqanik 15-t inorlugit ukioqartunik toqqaannartumik attaveqarnissamut periarfisaqartut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piunasaqarfiginissaat periarfissinniarnearluni. Tamatumunnga atalillugu Justitsministeriaqarfiup erseqqissaatigerusuppaa Naalagaaffiup Politiivisa pinerlussimanermik nalunaarsuinermit nalunaarummi § 22 imm. 1 nr. 6 tunngavigalugu qinnuteqarneq tunngavigalugu nunap immikkoortortaani, kommunini suliffeqarfinilu pisortatigoortumik sullissinermi ilaatinneqartuni inuit suliniarlutik qinnuteqartut paaqqinnittarfinni, ulloq unnuarlupaaqqinnittarfinni, siunnersuinermillu suliaqarfinni atorfinitsinneqarnissaannik suliaqarnermut atalillugu pinerlussimannginnermut uppersaatinik pissarsiniarsinnaapput, tamatumunngalu atalillugu qitornat angerlarsimaffimmi najugaqartut aapparisat, inooqatit allallu meeqqanik paaqqinninnissamut attuumassuteqartut pinerlussimannginnermut uppersaammik pissarsivigineqarniissaat periarfissinneqarpoq.

Siunnersuummi § 3, imm. 1, nr. 3 aamma atuuppoq suliffeqarfinni sulisuminnut meeqqanik paarsisarfeqarnermik aqqissuussisimasunut.

Siunnersuummi § 3 imm. 1 nr. 4-mi takuneqarsinnaavoq atuarfiit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik pinngitsooratik pissarsinissaat piunasaqatigineqartoq, tassa

tamatumani tunngaviummik atuarfiit namminersortut kiisalu efterskolit suliffeqarfinnit im-minnut pigisunit ingerlanneqartut eqqarsaatigalugit.

Kiisalu assersuutigalugu peqatigiiffiit meeqqanik inuusuttnillu suliaqartut namminersorluni suliniarnermik aallaaveqartut, tassungalu atalillugu peqatigiiffiit NGO-nik taaneqartartut, tas-sa inuit namminneq piunassutsiminnik aningaasarsiaqanngitsunik sulisoqartut aalajangersak-kami nr. 5-imi ilaatinneqarput. Tamatumunngalu atalillugu maluginiarneqassaaq peqatigiiffiit taamaattuttut pinngitsooratik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik pinngitsooratik piunasaqarfigineqartussaapput, tassa peqatigiiffiup suliaqarnermini meeqqat 15-t inorlugit ukiullit toqaannartumik attavigippagit. Peqatigiiffik paasisitsiniaanermik, taparser-suinermilu, ataqatigiissarinermik, ilisisimasanik ingerlatitseqqinnermik, politikikkut aalaja-nginissami sunnuteqarnissamik suliaqartoq piunasaqaatit avataanni inissisimasutut oqaati-gisariaqarpoq, taamatullu

inissisimasut soorlu assersuutigalugu tassaapput NANU-burn, ima-luunniit Bedre Burneliv (Meeqqat Inuunerittut), tassa taakkua suliniutigissaat tassaammata ilisimasani ingerlatitseqqinnerit assigisaallu, taakkualu aallavigalugit aalajangersakkamut ilaatinneqartariaqaratik tassa meeqqanut 15-t inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attave-qarnermik aammattaaq suliaqanngippata.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami timersoqatigiiffiit sunngiffimilu sammisassaqartitsiviit meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik piniartarnissaat aalajangersaavigineqarpoq, tamatumani sunngiffimmi sammisassaqartitsivittut aalajangersakkami pineqarput sunngiffimmi soqutigisat, immikkut soqutigisaqarnermik aallaaveqartut imaluunniit ingerlassat soorlu nipilersornermik ilinniarfiit, timigissartarfiit il.il., kisiannili fritidshjemmit imm. 1 naapertorlugu malittarisassaqlutik. Aalajangersakkap annerusutigut assingaa pineqartup iluani danskit inatsisiliornerat, nipilersornermik, balletsimik, qitinnermik, hesternermik ilinniarfinni aamma hestertarfinni kiisalu timigissartarfinni nukkassartarfinnilu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piniartarneq pillugu nalunaarut nr. 1024, 23. oktober 2008-meersoq aqutugalugu pisoq.

Ilutigisaanik oqaatigineqassaaq timersoqatigiiffiit, timigissartarfiit nukkassartarfiillu, nipilersornermik qitinnermillu ilinniarfiit aalajangersakkami eqqaaneqartut meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik piniarnissamut soorunami aatsaat pisussaaffeqarmata, pineqartoq meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik orninneqartarpat. Timersoqatigiiffinnut tunngatillugu oqaatigineqassaaq aallaavittut sumiiffinni ataasiakkaani peqatigiiffiit uppersaatit piniarnissaannut akisussaasuummata, taamaalillutillu aamma meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatit isumagineqarnerat inatsisitigut akisussaaffigalugu.

Matumani pineqartut tasaanerummata timersornikkut sunngiffimilu soqutigisat, peqatigiiffinni klubbini ingerlanneqartartut, inuit pineqartut tamanna aallaavigalugu aalajangiunneqarput. Tamanna ilaatigut isumaqarpoq, meeqqat aalajangersakkami pineqartuniittut assersuutigalugu peqatigiiffinniittut, piffissami killilimmi tassaniittassat naatsorsuutigineqarmat timersornermik, sammisamik immikkulluunniit soqutigisamik aallutaqarnermik nalaani. Taamaammata meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik piniunneqartussat tasaanerussapput sungiusaasut, holdlederit, timigissaanermik ilitersuisut, ilinniartitsisut taakkununga ilanngullugit qitinnermik erinarsornermillu ilinniartitsisut, aamma spejderini pisortat ikiortillu, taamaammallu assersuutigalugu eqqiaasut pedelillu aalajangersakkamut ilaatinneqanngillat. Kingulliullugu taaneqartumut pissutaavoq meeqqat peqatigiiffimmi il.il. najuuttarnerannut naleqqiullugu piffissap sivissannginnerata saniatigut, ingerlanneqartut nalinginaasumik ingerlanneqartassammata assersuutigalugu atuarfinni, taakkunanilu oqartussaasut allat meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatit pedelinut eqqiaasunullu naleqqiullugu piniareersimassamatigik, aammattaaq illersuinermi qitiutinneqarmata inuit atorfeqarnermik sulinertilluunniit aqutugalugu meeqqanik tatigineqarlersinnaasut. Aammattaaq matumanerpiaq meeqqat 15-inik ukioqalersimangitsut anginerit takkuttuunerusarput. Oqaatiginerqareersutut aqqissuussinerup Danmarkimi

malittarisassat atuuttut assigai. Spejderinut tunngatillugu, tak. siunnersuummi § 3, imm. 2, nr. 4, ilimagineqarpoq ingerlanneqartut ilaat silami pisassasut, assersuutigalugu ulluni sapaatip-akunneriniluunniit arlalinni angalanernut atasumik, taamaallillunilu meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut qanimut toqqaannartumillu attaveqarnissaq periarfissaqarluni. Taamaammat tassa spejderit peqatigiiffiani siulersuisut qularnaassavaat, pisortanut ikiortinullu 15-inik ukioqalereersimasunut tamanut tunngatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik piniartoqarnissaa, pineqartut meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqartussaappata. Taamaammat assersuutigalugu patrujeassistenti 15-inik ukioqalereersimasooq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik piniuttariaqarpoq, taassuma patroljip ataatsimiinnerisa ilaat isumagisarpagit, meeqqamillu minnerpaamik ataatsimik sulii 15-inik ukioqalereersimanngitsumik peqataasoqartarpat.

Aammattaq naatsorsuutigisariaqarpoq assersuutigalugu peqatigiiffiup klubbilluunniit siulersuisui erseqqissumik isummersimassasut, kikkut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik piniunneqartassanersut, erseqqisunik illuinnaasiunngitsunillu tunaartarisassiat aallaavigalugit, taamaalluni inuit taaneqartut tamarmik uppernarsaammik piniunneqartussanngorlugit, assersuutigalugulu nalaatsornerinnakkut toqqakkat soorlu sungiusaasut ilitsersuisullu kisiisa pinnagit. Paasissutissat assersuutigalugu sungiusaasunut ilitsersuisunulluunniit nassuiaatip pineqartup avataanniittunut tunngassuteqartut kissaatigineqarpata, assersuutigalugu pineqartut meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut tooqqaannartumik attaveqartannginnerat pissutigalugu, peqatigiiffiup siulersuisuisa pineqartut namminneerlutik pillagaasimannginnermut uppernarsaammik piniqqusariaqassavaat, kingornagullu inummut siulersuisut toqqagaannut takuteqqullugu. Kingulliullugu taaneqartumut pissutaavoq, inuit killilerujussuit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaat takusariaqarmassuk, taakkualu eqqaaneqareersutut nipangiussisussaataassallutik, tamannalumi assersuutigalugu siulersuisuinut, peqatigiiffimmut klubbimulluunniit ilaasortaaajunnaaraluarpataluunniit atuutissaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq isigineqassaaq siunnersuutip pingaarnerusutigut aallaavianut naleqqiullugu, tassalu inuit assersuutigalugu atuartitsisut allatulluunniit meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut akisussaasut, inunnut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik piniunneqartussanut ilaasut. Imm. 1-imi aalajangersagaq pingaarnerusutigut Danmarkimi malittarisassanut assinguvoq, Ilageeqarnermullu Ministeeriaqarfiup akisussaaffiisa ataanni Pisortani aamma ilagiinni akuerisaasuni il.il. inunnut atorfinittussanut sulisussanulluunniit tunngatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik piniartarneq pillugu nalunaarut nr. 690, 1. juli 2005-imeersumi allaqqasut pineqarlutik. Aalajangersakkamut aallaaviuvoq ilageeqarnerup iluani atorfillit sulisulluunniit suliarfik aqqutigalugu meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqarsinnaanerit, assersuutigalugu ilagiinni pineqartuni ilagiittut iliuuseqarnerit aqqutigalugit, taamaallunilu nakkutigineqanngitsumik meeqqat 15-it inorlugit ukiullit qanimut attavigineqartarlutik.

1. pkt.-imi aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni Ilaginni atorfinitsitsinermut sulisitsinermullu tunngasoq, Ilageeqarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 28. oktober 1993-imeersoq, Ilagiinni atorfinitsisisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 30. oktober 1998-imeersoq, Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 21. maj 2002-meersoq aqqutigalugu allanngortinneqartoq aamma danskit pisinnaatitsillutik inatsisaat Kalaallit Nunaanni ilageeqarneq pillugu inatsit nr. 264, 6. maj 1993-imeersoq naapertorlugit suliaavoq. Pineqartoq kingulleq atorunnaarsinneqarpoq Namminersorneq pillugu inatsisip 21. juni 2009 atuutilerneratigut, tamatumani assersuutigalugu biskoppip naalagaaffimmit atorfeqartitaanera pillug apeqquut aqqiivigineqartussaalluni, naak tamanna siunnersuummut sunniteqartussaannikkaluartoq. 1. august 2010 sioqqullugu atorfinitsisisimanerit imm. 3-mut ilaangillat, tak. siunnersuummi § 6, taamaalillunilu siunnersuutip § 3, imm. 3-ata assersuutigalugu maanna atorfeqartut sunnissanngilai, taakkununga ilaalluni maanna biskoppiusup atorfanut tunngasut, taamaallaalli sunniutissaluni 1. august 2010-p kingorna atorfinitsitsinermut.

Imm. 1-imi, 1. pkt. ersertut Kalaallit Nunaanni Ilagiinni sulianut taaneqartunut atatillugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik piniarnissaq pisussaaffiuvoq, taamaammallu taamaaliunnginnermi isummerfigeqqaagassaanani atorfimmu pineqartumut inuttaliussa q assersuutigalugu palasi ajoqiluunniit ilumut meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqartassanersoq. Taamaattoqarnissaami ilimagisaareerpoq, suliat pineqartut imminermi taamaareernerat pissutigalugu, suliallu pineqartut imminermi immikkut tatigisaasuummata. Taamaammatt biskoppitut, provstitut, palasit, ajoqit pattattutulluunniit atorfinitsitsinermi sulilersitsinermiluunniit nalilersueqqaarnissamut pisussaaffeqanngilaq.

Palasimik atorfinitsitsinermi sulilersitsinermiluunniit meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaat Namminersorlutik Oqartussanit piniarneqassaaq, taakku atorfinitsitsisartuummata, tamannalu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 30. oktober 1998-imeersumi, Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 21. maj 2002-meersoq aqqutigalugu allanngortinneqartumi § 8, imm. 1-ip malitsigaa. Ajoqinut pattattunullu tunngatillugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piniarnissaq provstip akisussaaffigaa, tassami provsti ajoqinik pattattunillu atorfinitsisartuuvoq, tak. Inatsisartut peqqussutaani siuliani pineqartumi § 11, imm. 1.

Siunnersuummi § 3, imm. 2, 2. pkt.-imi upperisanut Kalaallit-nunaanni Ilageeqarnerup avataani inissimasunut tunngavoq. Matumani naluginiarneqassaaq siunnersuummi matuma-ni qallunaat inatsissaanni taamaattuni taaguutit atorfeqartut assingi atorfeqanngimmata, tassa inatsisiliornerni upperisat pisortatigoortumik akuerisaasut akuersarneqarsimasullu ilaa-tinneqartarmata. Taakkua imatut paasineqassapput ilagiit ataasiakkaat akuerisaasinnaasut palasiilu immikkut piumasaqarfigineqarlutik ilagiinni suliaassanik suliaqarsinnaatitaasut, soorlu pisortanik akuerisaasunik kuisinermik, atsiinermik, katititsinermik ilisinermillu aamma pisortanik akuerisaasunik uppersaasiorsinnaasut allaqqiisinnaasullu. Upperisat pisortati-goortumik akuerisaasut akuersarneqarsimasullu oqaluttuarisaanerisa qanorlu amerlatigi-sunik ilaasortaqqartiginerisa saniatigut

assigiinngissutaat tassaavoq oqaluffimmi naalagiarnar-mi periutsit atornerqartartut inuiaqatigiinnilu inissisimanagerat inuiatigiit ilageeqarnermik inger-latsinerannut assersuunneqarsinnaanersut. Tamannalu tunngaveqarpoq uppernarsaatit atuuttut ingerlanneqarnerini periutsit suliarineqartullu, soorlu atsiinernut katinnernullu tunngatillugu akuersissutinik atuuttunik suliaqarsinnaammata. Akerlianilli upperisat akuersarneqartut katititsiinnarsinnaapput uppernarsaatinilli atuuttumik suliaqarsinnaanatik. Kiisalu upperisat pisortatigoortumik akuerisaasut kiisalu upperisat akuersarneqarsimasut ilagiinnut akiliutit ilanngaatinissaat periarfissaqarpoq akileraartarnermi inatsimmi aalajangersakkat tunngavigalugit, kiisalu nammineq iliveqarfiliorsinnaaneq periarfissaalluni. Aammattaaq akileraartarnermut inatsit tunngavigalugu, ilagiit akuerisaasut ilagiillu suliffeqarfii taakkununga atasut, imaluunniit Kalaallit Nunaanni Ilagiit, akileraartussaataaangillat. Tassunga atatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, ilagiinnik akuersineq 1970-ip tungaanut kunngimit akuersinikkut pisarmat, tamatumali kingorna akuersineq aappariinnermut inatsit tunngavigalugu pisarluni, akuersinermullu akisussaaffik Danmarkimi Inatsisunik Atuutsitsinermut Ministeriaqarfup ataani Ilaqutariinnermut Aqutsisoqarfimmiilerluni, taakkualu aamma Kalaallit Nunaanniit akuerineqarnissamik qinnuteqaatit suliarisarpaat. Kisiannili akuersissutit tamakkua naalagaaffimmut tarmarmut atuuttuussanersut, tassa Danmarkip saniatigut Kalaallit Nunaannut kiisalu Savalimmiunut atuuttuussanersut nalornissutigineqarpoq, kisiannili nalunaarutissatut siunnersuummi tamakkua pillugit immikkut oqaaseqaateqartoqarsimanngilaq. Akuersisartutut pisinnaatitaaffik Namminersornerup 21. juni 2009 eqqunneqarneraniit Namminersorlutik Oqartussanut nuunneqaraluartoq, ilagiit maannamut akuerisaasut siunnersuummut ilaassapput, tassuunakkullu erseqqissumik tunngavissaqarluni aalajangiunneqarsinnaalissalluni ilagiit sorliit siunnersuut malillugu meeqqanik pinerliisimannginermut uppernarsaatinik piniartussaataasutut pisussaaffeqassanersut, ilagiinni pineqartuni palasitut atorfinitsitsisoqannginnerani sulilersitsisoqannginneraniluunniit. Tassami inuiaqatigiit allanerusumik upperisaqartut akuersissutineqarnissaannut tamatumalu kingunerisaanik inatsisitigut qanoq inissisimalernissannut qanoq periuseqarnissamut apeqqummi, tak. matuma siuliani upperisat pisortatigoortumik akuerisaasut akuersarneqartullu pillugit allassimasut, Kalaallit Nunaata inissisimanagera suli erseqqissumik aalajangiivigineqarsimanngimmat, Naalagaaffimmi pisortanit taaguutit atornerqartut atornerqarpat pissusissamisoornepaajusutut isigineqarpoq. Tassami matumani inuiaqatigiit aalajangersimasunik upperisaqartut pisortatigoortumik akuerisaasut akuersarneqarsimasullu pineqarmata kinaassusersiunngitsumik tunngaveqarluni upperisat taakkua, tassa siunnersuummi matumani pisussaaffilerneqartussat, immikkoortiterneqarsinaalertariaqarput, tassami aammattaaq Namminersorlutik Oqartussat siunissami upperisanik tamakkunanga, Ka-laallit Nunaanni Ilagiit avataanni inissisimasunik, pisortatigoortumik akuersissutigiginissaanni akuersaarnissaannilu qanoq periuseqassanerannik tikkuussineqartariaqarmat, naak siunner-suummumut atatillugu immikkoortumik sunniuteqassanngikkaluartut. Aammattaaq ilisimatitsis-sutigineqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni akileraartarnermut qullersaasut Danmarkimi akileraartarnermut qullersaasut ilagiinnik akuersisarnerat akileraarusiisarnermut inatsisip atuutsinnerani aammattaaq tunngavigisarmassuk. Upperisat pisortatigoortumik akuerisaasut akuersarneqarsimasullu assigiinngissutaat siunnersuut tunngavigalugu

pinngitsoorani meeq-qanik pinerliisimannginnermut uppersaammik tunniussinissamik piumasaqaammut sunniu-teqanngilaq, tassami upperisat pisortatigoortumik akuerisaasut taamatullu akuersaarneqartut tamarmik siunnersuummi ilaatinneqarmata. Tamatumunngattaq ilaatinneqarput upperisat siunnessami Namminersorlutik Oqartussaniit akuerineqarumaartut.

Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniartussaataitanermut atatillugu eqqaaneqassaaq pisusaaffik ataatsimut isigalugu ilagiinnii taakkunaniimmat. Soorlulu taku-neqarsinnaasoq apeqqummut isummernissaq sioqqullugu atorfinitsitsinissami sulisitsiler-nissamilluunniit pineqartumi meeqqanik 15-t inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqar-nissaq pisassanersoq misissorneqassaaq. Tamatumanimi isumaqartoqarmat suliaq pineqartoq kiisalu suliamut taamaattumut atatillugu tatiginassutsimik immikkut ittumik pilersitsisoqartar-toq. Upperisani pinertuni Kalaallit-nunaanni ilagiit avataanni inissisimasuni inuit palasitut taagorneqartut imatut paasineqarput tassaasut inuit upperisani pineqartuni oqaluffinni siuttu-tut inissisimasut kiisalu upperisani pineqartuni uppersarsiornermut attuumassuteqartunik sulia-qartuusut.

Takuneqarsinnaasutut siunnersuummut uppeqatigiit allat ilaatinneqanngillat (tassa imaappoq uppeqatigiit akuerineqanngitsut), taamaammallu uppeqatigiit taamaattut aamma ataatsimooqatigiit uppersarsiornermik sammisaqartut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatait pillugit aalajangersakkanik pisussaaffiligaanatik. Taakku qanorluunniit upperisaqarsinnaanermut kiffaanngissuseqarnerup ataani piupput pisortatigoortumik nalunaarsorneqarnissaat piumasaqaataanani, illuatigulli aamma taaneqareersunik pinsinnaatitaaffeqaratik, taamaammallu siunnersuummut naleqqiullugu nammineersinnaatitaanerup ataaniittutut isigisariaqarlutik.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami - meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatait piniarneqassappata atorfinittup meeqqanut inuusuttunullu 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqarnissaata saniatigut - aammattaaq piumasaavoq, pineqartoq atorfinnut imm. 1-3-mi taaneqartunut aalajangersimasumik attaveqartuunissaa. Taamaalluni aalajangersakkap siunertaraa imm. 1-3-mi piumasaqaatit killilersornissaasa aalajangersarnissaat, tassani aalajangersarneqarluni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatait taamaallaat piniarneqartassasut, inuk pineqartoq suliani imm. 1-3-mi taaneqartuni aalajangersimasumik atorfinissappat sulissappalluunniit. Tamatuma saniatigut aammattaaq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inuk pisortaqaarfinni, suliffeqaarfinni, atuarfinni, peqatigiiffinni, ilagiinni il.il. imm. 1-3-mi taaneqartuni qasseriarluni atorfeqaarallarsinnaanersoq, atorfeqaarallaannartutut isigineerutissaguni.

Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniartussaataitanermut pingaarnerpaasoq atorfininnerup sulilernerulluunniit aallartinneranut attuumavoq, imaappoq atorfininnerup sulilernerulluunniit allartinnerani suliffimmi tassani inuttaliussaasup meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut aalajangersimasumik toqqaannartumik attuumassuteqartarnissaa pilersaarutaareersimanersoq.

Aalajangersakkami naggatit aappaannut aallaaviuvoq, atorfeqarneq sulinerluunniit aalajangersimasumik atorfeqarnertut sulinertulluunniit isigineqassasoq, akissarsiaqarneq, akissarsiaqannginneq imaluunniit annikinnerusunik ajunngitsussarsiaqartitaaneq apeqqutaatinnagit, atorfininnerup sulilernerulluunniit aallartinneraniilli siunertaasimangippat atorfeqarallernerinnaassasoq imaluunniit suligallernerinnaassasoq. Assersuutigalugu timersoqatigiiffiup naatsorsuutigippagu napparsimasoqartillugu allatulluunniit pisinnaajunnaartoqartillugu assersuutigalugu peqatigiiffiup siulittaasua meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut sungiusaasutut akulikitsumik taarsiisassasoq, taava attuumassuteqarneq sivikitsuinnaajunnaassaaq. Taamaammatt siulersuisuni siulittaasumut pineqartumut tunngatillugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaammik piniartoqartariaqassaaq, siulittaasup pineqartup sungiusaanera sukut tamaana sivikitsuinnarmillu pisaraluarpalluunniit, tassami taarsiikulanera ima paasisariaqassaaq sivikitsuinnarmik attuumassuteqartarunnaartoq. Akerliatut eqqaaneqassaaq angajoqqaat ilaat piffissaq kingullerpaaq atorlugu meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut sungiusaasunngoriaasaarpat, sungiusaasup napparsimanera pissutigalugu, meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaammik piniussisussaataaneq atuutissanngimmat, tak. 3. pkt. pillugu ataani erseqqinnerusumik nassuiaat.

Naak sivikinnerusumik ataasiaannarluni attaveqarnerit aallaavittut siunnersuummut ilaangikkaluartut, pisoqarfiusinnaavoq meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartarnerit akulikinneri pissutigalugit, meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaammik piniarnissap pisariaqalerfiinik. Tamatumunnga tunuliaqutaavoq, aaqquissuussinerup atuuffii pingarnerpaat oqaatigineqareersutut tassaammata pisut, atorfik suliffilluunniit pissutigalugit inersimasup meeqqallu 15-it inorlugit ukiullip akornanni tatigeqatigiinnermik pilersitsiffiit. Takuneqarsinnaasutut aalajangersakkap naggataani siullermi pineqarput inuit atorfininnermik sulilernermilluunniit aallartinneranili meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut attaveqartussatut naatsorsuussaasut.

Aalajangersakkami 3.pkt.-ip aammattaaq nassataraa, atorfininnerup sulilernerulluunniit aallaqqaataaniillu naatsorsuutaareerpat pineqartoq meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartassasoq, meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaat inuup pineqartup sulilluni aallartinnginneranili piniartariaqarmat. Tamatuma nassataraa atorfinitsitsisup sulilersitsisulluunniit, inuup pineqartup atorfimmi meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaateqarfiusussami sulilivinnnginneranili, uppernarsaammik piniarsinnaanermut akuersitereersimassammagu, Naalagaaffiullu Politiivinut uppernarsaat piniareersimassallugu, kiisalu uppernarsaammi paasissutissat tigoreersimassallugit. Tamatumunnga atatillugu aamma naatsorsuutigisariaqarpoq atorfinitsitsisup meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaammi paasissutissat misissoreersimassagai.

Kisianni akornutissaqanngilaq isumaqatigiissutigissallugu, inuup pineqartup atorfinitsinnissaanut sulisortaarinnissaanulluunniit apeqqutaassasoq meeqqanik pinerliisimanginnermut uppernarsaammi paasissutissat naammaginartuunerat, taamaalillunilu pisussaaffeqarfiusumik assersuutigalugu atorfininnermi atugarisassat isumaqatigiissutigineqarsinnaapput, atorfininnerli aatsaat

piviusngortinneqarsinnaalluni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammi paasissutissat naammaginarpata. Taamatut erseqqissumik piunasaqaateqarnikkut assersuutigalugu pinngitsoorneqarsinnaavoq, sulisitsisup atorfinitsitsinermi isumaqatigiissummik unioqqutitsisutut unnerluussaana. Taamaattumik aalajangersimasumik piunasaqaatitalimmi atorfinitsinnermut tunngatillugu isumatigiissusiornermi piunasaqarpoq, tamanna aamma allarpassuarnut tunngatillugu atorneqarsinnaasariaqartoq. Matumanili ajornartorsiutigineqalersinnaasutut ilimagineqarsinnaasoq tassa qinnuteqartoq qaqugukkut isumaqatigiissummiit kaanngartinneqarsinnaalissanersoq, tamatumunngalu pissutaasinnaasoq tassa – meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik pissarsiniarnerup utaqqinerata sivitsorpallaanera. DApeqqut taanna pineqartuni ataasiakkaani pisut aallavigalugit naliliinermi akineqarsinnaassaaq. Tassunga atatillugu eqqaaneqassaaq pineqartoq atorfirmi suliffimmiluunniit meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut attuumassuteqarfiusartumi sulilivissagaluarpata, sulisitsisoq Naalagaaffiup Politiivinit paasissutissanik suli tigusaqariartinnagu, tamatumma nassatarissammagu sulisitsisup siunnersuummi, inuup meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut attuumassuteqartussap meeqqanik pinerliisimannginneranut uppersaatinik suli atorfinitsitsinnginnermi sulilersitsinnginnermiluunniit piniartusaatitaanermik aalajangersakkamik unioqqutitsinera. Taamaammatt sulisitsisoq inunnik meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartartussanut tunngatillugu atorfinitsitsinnginnermini sulilersitsinnginnerminiluunniit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniartusaatitaanermik unioqqutitsisutut akiliisitaasinnaavoq. Sulisitsisoq assersuutigalugu atorfinitsitsinissamik isumaqatigiissummi meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammi paasissutissat naammaginaruunissaannik piunasaqaateqarsimanngippat, siunnersuut atorfinitsitsinissamik isumaqatigiissutip atorunnaarsinnissaanut sakkussatut atorneqarsinnaanngilaq, tassami siunnersuut atorfinitsitsinermi isumaqatigiissummut imminermut sunnuteqanngilaq. Akerlianik sulisitsisoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniartusaatitaanermik unioqqutitsisimasutut akiliisinneqassaaq.

Aalajangersakkami 4. pkt.-imi pineqarput inuit atorfininnermik sulilernermilluunniit aallartinnerani meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut sivisunerusumik toqqaannartumillu attaveqartartussatut takorloorneqanngitsut. Taamaallilluni pineqartut tassaapput inuit sulilernerminni misissuiffiqarsimannngitsut. Taamaammatt naggatit sisamaat isigineqarsinnaavoq allatigut eqqaaneqaangitsut pillugit aalajangersakkatut, assersuutigalugu nalinginnaasumik atorfinitsitsinerunngitsunut atorsinnaasoq.

Aalajangersakkap nassataraa atorfirmi meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaateqarnissamik piunasaqaatitaqarfiusumi sulinissaq aallaqqaammut takorloorneqarsimanngikkaluarpalluunniit, uppersaammik piniarnissaq pisariaqalersinnaammatt, marlunnik pisorqartillugu: Siullermik pineqartup pisortaqarfimmi, suliffeqarfimmi, aturfimmi imaluunniit peqatigiiffimmi il.il. minnerpaamik qaammatini pingasuni sulereernerani, atorfinitsinnerani isumaqatigiissutaagaluartut akerliannik, paasinarsippat, pissusiviusut naapertorlugit, meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik qaammatit pingasut

ingerlaneranni minnerpaamik pingasoriarluni attaveqarsimasoq. Taama pisoqartillugu pineqartoq, suliamik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik peqarfiusussamik pingajussaaneerluni suliaqarneraniit, sapaatip-akunneri pingasut qaangiutsinnagit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniunneqassaaq. Aappaattut pineqarpoq inuk qaammatit pingasut ingerlaneranni pingasoriarluni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaateqarfiusussami sulinngikkaluarluni, suliami uppersaateqarfiusussaami ataannartumik minnerpaamik ulluni arfineq-marlunni sulisimasoq. Tamatuma nassatarisaanik assersuutigalugu uppersaammik piniuttariaqassaaq meeqqamut spejderiusumut angajoqqaq tassanngaannaq ulluni arfineq-marlunni tammaarsimaarnissamut nerisassioortussatut peqataajumalersoq, imaluunniit angajoqqaat aappariit aasaanerani tammaarsimaarnermut ulluni qulini peqataaniartut, tassanilu minnerpaamik ataatsimik 15-it inorlugit ukiulimmik meeraqassappat, tassanimi angajoqqaat suliamut nalinginnaasumik perorsaasunit suliarineqartarmut ivertikkallassapput. Assinganik oqaatigineqareersutullu igaffimmi ikiorti, suliffeqarfimmi nalinginnaasumik meeqqanut attuumassuteqartannikkaluartoq, kisiannili qaammatit pingasut ingerlaneranni minnerpaamik pingasoriarluni, sulisunik napparsimasoqarnera pissutigalugu perorsaasumut ikiortitut sulisimasoq, uppersaammik piniunneqartariaqassaaq. Taamaattoq pisuni eqqaaneqartuni – aalajangersakkami naggatit tallimaat naapertorlugu – suliami meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaateqarfiusussami pingajussaanic sulereernerup kingorna aamma ullut ataannartut arfineq-marluk sulereernerup kingorna pineqartoq uppersaammik piniunneqassappat pisortani, suliffeqarfimmi, atuarfimmi, peqatigiiffimmi il.il. suliuannassasoq piumasqaataavoq.

Takuneqarsinnaasutut aalajangersagaq aqutigalugu piareersimaffiginiarneqarput inuit suliami meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik peqarfiusussami sivikinnerusumik aalajangersimanngitsumillu sulisarsinnarlutik aalajangersimanagerusumik sulisalersutut isigisariaqartut, taamaalillutillu tatigeqatigiinnermik pilersitsiartuaarsinnaasut. Taamaammattamatuma akerlianik aamma inernilunneqarsinnaavoq, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaamat piniarneqassanngitsaq, assersuutigalugu ilinniartitsisoq ataasiarluni peqatigiiffimmi ilinniartitsippat imaluunniit kinaluunniit sivikinnerusumik timersoqatigiiffimmi spejderiniluunniit taartaassappat. Saniatigut aammattaaq eqqaaneqassaaq uppersaatinik piniartoqassanngimmat assersuutigalugu angajoqqaat meeqqanik arsaakkiarneranni angallassippata, tamanna qaammatit pingasut ingerlaneranni pingasunik amerlanerik pigaluarpalluunniit, taakkuami siunnersuummi pineqartutut toqqaannartumik meeqqanut attuumassuteqarnissaat ilimagineqanngilaq, aamma angajoqqaat pineqartut siunnersuummi sulianut § 3-mi pineqartunut ilaalinngimmata, tak. § 3-mut oqaaseqaatit, taamaammallu tamanna inuup nammineerfigisinnaasaanut ilaasutut isigisariaqarluni. Akerlianilli assersuutigalugu spejderit angajoqqaavinut tunngatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaamat piniartariaqassaaq, angajoqqaat qaammatit pingasut ingerlaneranni pingasut sinnerlugit ataatsimiinnernut angalaarnernulluunniit ilaappata, meeqqallu angajoqqaat ingerlanneqartunut akisussaasutut isigippatigik saaffigisarlugillu.

Naggasiullugu eqqaaneqassaaq qulaani pineqartuni tassalu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniarnissap sulinerup aallartereerneratigut piumasaalerfiini tamani sapaatip-akunneri pingasut periarfissaammata, uppersaatatit pisariaqarnerisa paasineqarneranniit aallartittumik naatsorsorlugit. Tamatuma nassatarisaanik pisorta qarfiup, suliffe qarfiup, atuarfiup, peqatigiiffiup il.il. sapaatip-akunnerisa pingasut qaangiunneranni uppersaatatit sulitigusiannigippagu pineqartoq suliannit tunuarallartariaqarpoq, uppersaatatit qaqugu tiguneqarnissaata paasineqarnissaata tungaanut. Tassunga atatillugu pineqartoq taamaallaat sulianit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaataeqarfiusussanit tunuarallartariaqassaaq, taamaammallu piumasaannigilaq pineqartup pisorta qarfik, suliffe qarfik, atuarfik, peqatigiiffik il.il. qimassagaa.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq siunnersuummi aallaavigisamut ersiutaavoq, tassalu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatatit taamaallaat piniarneqartassasut nutaamik atorfinitsitsinermi imaluunniit atorfinitsitseqqinnermi, tamatumalu nassatariva meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatainik piniartarnissamik piumasaqaat atorfinitsitsinermi periutsit ilagimmassuk, taamaammallu nutaamik atorfinitsitsinermut atorfinitsitsitaqqinnermulluunniit ilaalluni. Aalajangersakkamut ilaavoq, inuit siusinnerusukkut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniunneqareersimasut, kingusinnerusukkut piniunneqaqqittassanerit pillugu apeqqut, atorfeqarnerat allanngorpat soorlu soraarnikkut – soraarallarneq ilanngullugu.

Aalajangersakkami 1. pkt-ip nassataraa, inuit atorfininnermik sulilernermilluunniit aallartinneranni uppersaammik piniunneqarsimasut, pisorta qarfimmi, suliffe qarfimmi, atuarfimmi, peqatigiiffimmi il.il. suliffigisaminni allanik suliaqalerunik uppersaammik piniunneqartariaqannigimmata, tassunga ilaalluni immikkoortorta qarfimmut, allaffimmut, suliffiup ilaanut il.il. allamut nuunnerit allatulluunniit pisorta qarfiup, suliffe qarfiup, atuarfiup, peqatigiiffiup il.il. uppersaammik piniussiffioreersimasup oqartussaaffiisa iluanni allamut nuunnerit. Aalajangersakkami taamaalilluni pineqarput immikkoortumut, allaffimmut il.il. allamut nuunnerit piffissap sivikinnerusup iluani pisut. Taamaammatt uppersaammik nutaamik piniartoqassanngilaq, assersuutigalugu sulisoq meeqquerivimmiit meeqquerivimmut allamut nuuppat, meeqqueriviit tamarmik kommunip ataatsip ataaniitillugit. Tamatumunnga pissutaavoq kommunimut naleqqiullugu soraarsitsinermik pisoqassanngimmat, pineqartoq kommunimi atorfeqareerpat suliffeqareerpalluunniit. Tamatumunngalu pissutaavoq pineqartup oqartussaasup ataatsip iluani – tassalu kommunip – siviunerusumik sulinnigiffeqaqqaarani nuunna. Illuatungaatigut oqaatigineqarsinnaavoq taamatut ikaarsaariarnermi meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatatit piniarneqartariaqartut, tassa atorfigereersimasami suliffigereersimasamiluunniit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniartoqarsimannigippat. Tamanna aamma atuuppoq piffissap siunnersuutip atuutilerit sioqqullugu inunnut atorfeqarsimasunut suliffeqarsimasunulluunniit, tak. § 6. Imatut tassani paasillugu inatsisip atuutilernissaa sioqqullugu meeqqanik suliaqarsimannigisoq, inatsisilli

atuutilernerani suliaqalersimasumut meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqarfiusumi.

Taamaalilluni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniarnissaq atuuppoq, nutaamik atorfnitsitsisoqartillugu, taamatullu piumasaasariaqarluni siusinnerusukkut atorfeqarsimaneq atorunnaarsimassasoq.

Taamammat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniartoqassaaq, inuk soraarnissaminik qinnuteqarsinnaarluni atorfimmu allamut nuuppat, suliamilu tassani sulisup meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartarnissaa pissutigalugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaat piniarneqartussaappat, pineqartorlu taartaasinnarluni nutaamik taartaalerpat imaluunniit atorfinivippat.

Aalajangersakkami 2. pkt.-ip malittarisassiorpaa, akuttoqatigiinnerusumik sulinnigittoqattaartoqartillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniqqittoqartassanersoq. Aalajangersarneqarpoq uppersaammik piniartoqartassanngitsoq suliuunnaarallarnarit pissusissamisuuginnartumik suliuunnaarallarnertullugit. Tamatumani assersuutigineqarsinnaavoq pisorta qarfiup, suliffeqarfiup, atuarfiup, peqatigiiffiup il.il. ingerlassaasa pingaarnarit akornanni unikkallarnarit. Taamaalilluni ilinniartitsisoq perorsaasorluunniit uppersaammik piniunneqassanngillat, aasaanerani sulinnigiffeqareernerup kingorna suleqqilerneranni, soraarnuteqarsimanerup kingorna nutaamik atorfnitsitaqqinneq pineqanngippat. Assinga atuuppoq timersoqatigiiffimmi sungiusaasumut holdlederimulluunniit taanna aasaanerani ukiuuneraniluunniit sulinnigiffeqareernerup kingorna uterpat, assersuutigalugulu meeqqat 15-it inorlugit ukiullit nutaat sungiusartussanngorlugit. Akerlianilli nutaamik atorfnitsitsinertut isigisariaqassaaq sungiusaasoq holdlederiluunniit ukiup affaa sulinnigiffeqariarluni ikkuteqqippat, taamaammallu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik nutaamik piniartoqartariaqalissalluni.

Taamaammat inuk pineqartoq pisorta qarfimmit, suliffeqarfimmit, atuarfimmit, peqatigiiffimmit il.il. pissusissamisuuginnartumik unikkallarnarit saniatigut peqanngissimaguni, assersuutigalugu pineqartoq qaammagini arlalinni peqanngissimaguni, nutaamik atorfnittutut sulileqqilertutulluunniit isigisariaqassaaq, taamaalillunilu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik siunnersuummi § 3, imm. 1-3 naapertorlugu piniuttariaqassalluni, uternerminut atatillugu meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartarnini nangeqqissappagu.

Pissusissamisuuginnartumik unikkallarnernut atatillugu soorlu erninnermut, angajoqqaarsiavinngornermut allatulluunniit sulinnigiffeqarnermut atatillugu, pisoq siunnersuutip § 6-ianut sanilliuunneqassaaq, tassani pineqarput siunnersuutip atuutilerneranut tunngasut, siunnersuullu tusarniaareernerup Inatsisartunilu suliarinerata inerneru apeqqutaatillugit 1. januar 2010-miit atuutilersussatut naatsorsuutigineqarpoq.

Erninermut, angajoqqaarsiavinngornermut allatulluunniit sulinngiffeqarnermut atatillugu, tak. § 3, imm. 5, 2. pkt., aallaaviuvoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaat nutaamik piniartariaqanngitsoq, tassami suliffimmit unikkallarnertit taamaattut pissusissamisuuqinnartumik unikkallarnertut isigineqarmata, assersuutigalugu ukiumit atuarfiusumiit tullianut ikaarsaarnermi imaluunniit ukiup kaajallakkiartornerani piffissami aalajangersimasumi ingerlatsinerit akornanni il.il.

Imm. 6-imut

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq ilanngunneqassasoq, ataatsimut isigalugu inatsisiliorneq nutaajummat, siusinnerusukkummi malittarisassaqaqarnikuunngilaq pisortanik namminersortunillu inatsisitigut inuttullu akisussaasunik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatinik piniarnissamat pissusaaffiliisunik, inunnik suliaminnut atatillugu meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartartussanik atorfinitsitsinermut sulilersitsinermulluunniit atatillugu. Taamaammatt meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatinik pinngitsoorani piniartussaatsilerluni aatsaat inatsisiliorneqarmat, siunertamat naapertuuttuosorineqarpoq pisinnaatitsissummik aalajangersaassalluni, taannalu malillugu Naalakkarsuisut malittarisassanik ilassuteqarnissaannut periarfissillugit, tamanna siunnersuutip atuutilereerneratigut pisariaqartinneqalissagaluarpat.

Tassunga atatillugu pisinnaatitsissut naatsorsuutigineqarpoq atorineqassasoq, meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatinik piniartussaataanerup atorfinnut suliffinnullu amerlanernut atuutsinneqalernissaanut, taamatullu pisinnaatitsissut atorineqarsinnaavoq suliffiit § 3-mi taaneqartut amerlanerit ilanngunneqarnerannut. Kisianni piumasaqaataajuassaaq, ilassutaasumik malittarisassat taamaallaat inunnut atorfinminni sulinerminniluunniit meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqartartussanut tunngatillugu aalajangiunneqarsinnaammata.

Taamaalilluni aalajangersakkap siunertaraa illuinnaasiunngitsumik sulisut aalajangersimasut siunnersuummut ilanngutsinnissaannut inatsisitigut periarfissiinissaq. Inuit ataatsimoortut kikkut siunissami ilanngutissallugit naapertuuttuujumaarnersut siumoortumik aalajangerneq ajornarpoq, kisianni atorfinnik suliffinnilluunniit amerlanerit ilanngussisagaanni oqaatigineqareersutut illuinnaasiunngitsumik tunngavilersortariaqarpoq, siunnersuutip meeqqanik illersuiniarnermik pingaarnertut anguniagaa aallaavigalugu. Oqaatigineqartutut aalajangersakkamat ataatsimut isigalugu pissutaavoq, nalilerneqarmat siunertamat naapertuuttuussasoq pisinnaatitsissummik aalajangersagaqarnissaq, naleqqussaanissamat periarfissiisumik ilaatigullu eqaassuseqarnissamik qularnaarisumik, pisariaqartitsisoqalissagaluarpat, naak maannakkorpiaq pisinnaatitsilluni aalajangersakkap atornissaa pilersaarutaanngikkaluartoq. Aalajangersagaq aammattaaq naatsorsuutigineqarpoq atorfiit suliffiillu ilaasa ilaatinnginnissaannut aalajangersaarnermut atorineqarsinnaasoq, tamanna illuinnaasiunngitsumik nalileereernikkut pisariaqartutut isigineqassappat. Tamakku saniatigut pisinnaatitsilluni aalajangersagaq aammattaaq takorloorneqarsinnaavoq malittarisassat amerlanerit aalajangersarnerannut, assersuutigalugu meeqqanik

pinerliisimanginnermut uppersaatit piniarneranni periusissanut tunngatillugu atorpeqartoq.

Kiisalu aalajangersakkami ersippoq, nakkutilliisoqarunnarnera pillugu malittarisassioqarsinnaanera tunngavissineqartoq, tamatumani pineqarluni meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piniartussaataanerup eqquutinneqarneranut tunngasut. Pisortat suliffeqarfiutaannut atatillugu pisortat ingerlataat pillugit inatsisit pioreersut tunngavigalugit nakkutilliisinnaaneq periarfissaqarpoq, soorlu oqartussaasumit suliffeqarfiup qullersarisaanit. Aalajangersakkap siunertaraa nakkutilliisnaatitaanerup susassaqarfiit allat ilaatilerlugit annertusinissaa, siunnersuutip uppersaatinik piniarnissamut pisussaaffiliinerata eqquutinneqarneranik nakkutilliinissaq siunertaralugu. Aalajangersagaq atorpeqarsinnaavoq ilaatigut sukkut tamaana nakkutilliinissat qanorlu akulikitsigisumik pisarnissaat pillugit malittarisassaliornermut, taamatullu aalajangersagaq atorpeqarsinnaalluni kia nakkutilliisussaataitaanissaanut aalajangersaanermut. Tassunga atatillugu nakkutilliisussaataitaaneq oqartussaasumi ataasiinnarmiittariaqanngilaq, ingerlatsivinnulli arlalinnut agguanneqarsinnaalluni.

§ 4-mut

Aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq, atorfinitsitsisartut soorlu pisortaqarfiit imaluunniit namminersortut inuit ataasiakkaat aamma inatsisitigut akisussaasut, siunnersuummi § 3 naapertorlugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piniartartut, pisussaaffilerneqassasut uppersaatini paasissutissat susassaqanngitsunit takuneqannginnissaannik piunasaqaat qaqugukkulluunniit qularnaarneqarsinnaanngorlugu aaqqissuussinissamut. Aalajangersakkap 2-ata Danmarkimi inuit pillugit paasissutissanik suliaqarnermi inatsimmi § 41, imm. 3 assigaa.

Aalajangersakkap pisortaqarfiup, suliffeqarfiup, peqatigiiffiup il.il. meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik tigusaqartuusup iliuseqarnissamut pisussaaffeqarnera nassataraa. Tamanna sallerpaatillugu isumaqarpoq pisortaqarfiup, suliffeqarfiup, peqatigiiffiup il.il. meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatip tiguniutaa aseroterneqarnissaa qularnaassammagu.

Tamatuma saniatigut atorfinitsitsisartup qularnaassavaa, pisortaqarfimmi, suliffeqarfimmi, peqatigiiffimmi il.il., inuup meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik tiguisussap paasissutissat qanoq tiguneqarnissaat pillugu erseqqissumik paatsoorneqarsinnaanngitsumillu ilitserorneqarnissaa, tassungalu ilaatillugu qularnaassallugu inuup pineqartup paasissutissat susassaqanngitsunit takuneqannginnissaasa qularnaarnissaannut tigussaasunik teknikkikkullu atortoqarnissaa. Ilitseruineq ilaatigut pinnaavoq inuup pineqartup paasissutissanik angerlarsimaffimini suliarinninnissa inerteqqutigalugu, imaluunniit qularnaarlugu pineqartup nalunngikkaa uppersaammik paasissutissat atuarneqarniareersullu uppersaat aseroterneqartussaasoq, taamatullu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatit qanorpiaq isumannaatsumik aseroterneqarnissaat pillugu erseqqissumik ilitseruuteqartariaqarluni.

Peqatigiiffinnut namminersortunut il.il. atatillugu oqaatigineqassaaq, taakkua Paasissutissaqarfinnik Nakkutilliisoqarfinnit (Datatilsynet) nakkutilliinermut ilaammata, taassumalu oqaatigineqareersutut nalunaarsuisarneq pillugu inatsisini eqqaaneqartup Nalunaarsuiffinnik Nakkutilliiffiup pisinnaatitaaffii tigusimavai, taamaalillunilu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatit suliarinerisa nalunaarsuisarneq pillugu inatsisit naapertorlugit pinerat nakkutigisinnaallugu.

Aammattaaq naatsorsuutigineqarpoq meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatit ilitsersuutitaqartinneqartassasut, tassanilu ilaatigut ersissasoq uppersaatit tiguniariutaa aserorterneqartassasut, taamatullu naatsorsuutigineqarluni ilitsersuummi aammattaaq ersissasoq meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatit inatsisilik unioqquitsinani qanoq toqqortarineqarnissaat qularnaarneqassanersoq. Aammattaaq ersissaaq pisortaqarfik, suliffeqarfik, peqatigiiffik il.il. uppersaatinik tigusisoq inuit pillugit paasissutissat illersorneqarnissaannut akisussaasussamik toqqaassasoq, siunnersuutip sinaakkusiussaasa iluanni peqatigiiffinnullu namminersortunut il.il. atatillugu nalunaarsuiffiit pillugit inatsisip sinaakkusiussaasa iluanni, aammattaaq pineqaatissinneqarfusinnaasumik nipangiussisussaataaneq allassimassaaq.

§ 5-imut

Siunnersuutigineqarpoq meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik piniartussaataaneermik unioqquitsineq akiliisitaaneermik pineqaatissinneqassasoq.

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq inunnik sulinerminnut atatillugu meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attaveqartartussanik atorfinitsitsinermut sulilersitsinermulluunniit atatillugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piniartussaataaneermik unioqquitsineq akiliisitaaneermik pineqaatissinneqartassasoq. Tassunga atatillugu akiliisitsinissamut naammappoq illunnaasiunngitsumik paasineqarsinnaappat siunnersuummi § 3 unioqqutinneqarsimasoq. Tamatuma kinguneraa inuit meeqqanik 15-it inorlugit toqqaannartumik attaveqarlutik atorfinitsinneqartut sulilersinneqartulluunniit pillugit meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piniarfigineqarsimangippata tamanna pineqaatissinneqarnermut aalajangersakkamut ilaatinneqarmat. Tamatumunnga pissutaavoq kissaatigineqarmat erseqqissassallugu meeqqat 15-it inorlugit ukiullit meeqqanut tunngasuni atorfinitsitsisartunit sulilersitsisartunilluunniit immikkut akisussaaffigineqartut, aammattaaq aalajangersakkap siunertaraa erseqqissassallugu meeqqat kinguaassiuutitigut atornerluinermut illersornissaasa pingaarutaat. Aalajangersagaq naapertorlugu akiliisitaaneermik pineqaatissinneqarneq tamatuma kinguneranik naatsorsuunneqarsinnaavoq unioqquitsisumut piaaraluni imaluunniit mianersugaalliorluni unioqquitsinertut.

Saniatigut aalajangersakkami 2.pkt.-mi siunnersuutigineqarpoq, meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammik paasissutissanik susassaqqanngitsunut

ingerlatitseqqinneq akiliisitaanermik pineqaatissinneqassasoq. Assersuutigalugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammumt atatillugu paasissutissanik akuersissummik pissarseqqaarani ingerlatsitserqinneq unioqqutsitsineruvoq, tassa paasissutissat ingerlateqqineqartut paasissutissanut tunngasumiit erseqqissumik tamanna pillugu taamaaliornissamut akuersissummik tunisisoqarsimangippat. Pingaartumillu paasissutissanut tunngatillugu paasissutissanik pissarsisinneqartussanut ilaatinneqanngitsumut ingerlatitseqqissimagaanni. Aammattaaq paasissutissanik ingerlatitseqqinneq unioqqutitsinerussaaq paasissutissat aalajangersimasumik siunertaqanngitsumut ingerlatitseqqikkaanni, naak paasissutissanut tunngassuteqartumiit akuersissummik pisimagaluaaraanniluunniit. Aalajangersagaq ilaatigut ilanngunneqarpoq naalagaaffimmi oqartussaasut pisortaqarfinnut, suliffeqarfinnut, peqatiffinnut il.il. - peqqussummi 95/46EF, 24. oktober 1995-imeersumi malittarisassat naapertorlugit nunani allaniittuni - paasissutissanik ingerlatitseqqissinnaanissaat periarfissikkumallugu. Aalajangersakkap akisussaaffik ersersippaa qularnaarumallugu meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaataini paasissutissat mianerineqarnissaat, akisusaaffillu aammattaaq atuutissaaq paasissutissat inatsisinik unioqqutitsisimanermik imaqqanngikkaluarpataluunniit. Aalajangersagaq aammattaaq atorqearsinnaavoq meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammumt paasissutissat mianerinninningitsumik pineqarsimappata, paasissutissat susassaqqanngitsunit paasineqarnissaat pinaveersaarniarlugu nammaginartumik isumannaarisooqarsimanginnera pissutigalugu, tak siunnersuummi § 4.

Pisortat ingerlatsiviinnut soorlu kommunimi meeqqerivinnut imaluunniit atuarfinnut atatillugu, imaassinnaavoq siunnersuutip unioqqutinnerata atorfininnermut inatsisit naapertorlugit malitseqqartitsinissaq naassatarigaat, tamannali siunnersuummi isummerfigineqqanngilaq. Aammattaaq imaassinnaavoq siunnersuummik unioqqutitsineq peqatigiiffiit il.il. pisortanit tapiiffiqineqartarnerannut sunniuteqartoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap inuit inatsisitigut akisussaasut akisussaatinneqarsinnaanerat tunngavissippaa, tamannalu § 3-mi taaneqartunut pisortanut, suliffeqarfinnut, atuarfinnut, peqatigiiffinnut il.il. tunngavoq, taakkua innunnik atorfiminni sulinerminniluunniit meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut toqqaannartumik attuumassuteqartartussanik atorfinitsitsilernerminni meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaammumt piniartussaataammata.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap tunngavissippaa, nalunaarummi Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu suliaasumi aalajangersakkanik unioqqutitsinerup pisariaqartitsisoqalerfiatigut akiliisitsinermik pineqaatissinneqarsinnaanera. Kisianni § 3, imm. 6-imut oqaaseqaatini eqqaaneqartutut maannakkorpiaq siunnersuut tunngavigalugu malittarisassanik allanik pilersitsisoqarnissaa pilersaarutaanngilaq.

§ 6-imut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat atuutilissaq 1. januar 2010, tamannalu – tusarniaaneq taassumalu inerneru, kiisalu Inatsisartut siunnersuumik suliaqarnerisa ingerlarngaat apeqqutaallutik – nalilerneqarpoq meeqqanik sullissinnermut tunngatillugu atorfinitsitsisartunut, suliffeqarfinnut, atuarfinnut, peqatigiiffinnut il.il. naammattumik periarfissaqartitsissasoq, taakkua ullormit tassannga, siunnersuutip atorfinitsitit sulilersitalluunniit pillugit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik ullormit atuuttuulerfimmitt siumullu piniarnissamut aalajangersagaanik piviusunngortitsinissaasa qularnaarinissaannut. Ilutigisaanik siunertaavoq ilitsersuutinik paasissutissanillu siunnersuutip atuuttuulerneru ilutigalugu atorneqartussanik suliaqarnissaq.

Inatsisitigut tunngaviusut nalinginnaasut naapertorlugit siunnersuutip inunnut sulinnermini meeqqanut toqqaannartumik attaveqartartussanut tunngatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniartussaatsinera, siunnersuutip atuutilernerata kingorna atorfinitsitsinernut sulilersitsinernullu taamaallaat atuutissaaq. Tamatuma nassataraa inunnut siunnersuutip atuutilerneru sioqqulluguli sulereersunut tunngatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piniarnissaq siunnersuut naapertorlugu tunngavissaqassanngimmat. Pineqartoq kingulleq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmi Isumaqatigiinniarnernut Immikkoortortaqarfimmiit akuersissutigineqarpoq.